

Asker
kommune

Årsrapport 2023

for Asker kommune

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Foto: Vibeke Gløst

Innholdsfortegnelse

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING.....	5
EN UROLIG VERDEN PREGER OSS.....	5
ET LEVENDE LOKALDEMOKRATI	5
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP	6
BOSETTING AV FLYKTNINGER.....	6
KLIMA OG NATUR.....	6
BÆREKRAFTIG SAMFUNNS- OG TJENESTEUTVIKLING.....	7
TJENESTEUTVIKLING, OMSTILLING OG EFFEKTIVISERING	7
NOEN RESULTATER OG INNSATSER I 2023	8
ORGANISERING OG STYRING	10
POLITISK ORGANISERING	10
POLITISK VIRKSOMHET I 2023	11
ADMINISTRATIV ORGANISERING	12
BEFOLKNINGSUTVIKLING, BOLIGPRODUKSJON OG SYSSELSETTING	14
BEFOLKNINGSUTVIKLING.....	14
BOLIGPRODUKSJON	15
SYSSELSETTING	16
KOMMUNENS SATSINGSOMRÅDER.....	19
SLIK JOBBER ASKER KOMMUNE MED BÆREKRAFTSMÅLENE.....	19
EVALUERING OG RESULTATOPPFØLGING.....	21
INDIKATORER.....	21
ØKONOMI	23
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	23
VURDERING OG ANALYSE	23
MEDARBEIDERE	26
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	26
VURDERING OG ANALYSE	27
SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE	29
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	29
VURDERING OG ANALYSE	30
BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	32
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	33
VURDERING OG ANALYSE	34
HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE.....	36
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	36
VURDERING OG ANALYSE	37
GOD HELSE	39
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	39
VURDERING OG ANALYSE	40
GOD UTDANNING.....	42
DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	42
VURDERING OG ANALYSE	43
INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING	45

DETTE SKAL VI OPPNÅ.....	45
VURDERING OG ANALYSE	46
KLIMAREGNSKAP	48
INNLEDNING	48
VURDERING OG ANALYSE	48
STATUS FOR KLIMATILTAKENE.....	50
KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER.....	57
ORGANISASJON, STYRING OG UTVIKLING	58
ØKONOMI	58
ÅRSVERK OG ANSATTE	58
KOSTRA-TALL	58
VURDERING OG ANALYSE	59
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	59
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	62
OPPVEKST	64
ØKONOMI	64
ÅRSVERK OG ANSATTE	64
KOSTRA-TALL	64
VURDERING OG ANALYSE	65
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	66
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	69
VELFERD.....	71
ØKONOMI	71
ÅRSVERK OG ANSATTE	71
KOSTRA-TALL	71
VURDERING OG ANALYSE	72
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	74
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	75
SAMFUNNSTJENESTER	77
ØKONOMI	77
ÅRSVERK OG ANSATTE	77
KOSTRA-TALL	77
VURDERING OG ANALYSE	79
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	79
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	81
SAMFUNNSUTVIKLING	84
ØKONOMI	84
ÅRSVERK OG ANSATTE	84
KOSTRA-TALL	84
VURDERING OG ANALYSE	85
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	86
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	88
MEDBORGERSKAP	90
ØKONOMI	90
ÅRSVERK OG ANSATTE	90
KOSTRA-TALL	90
VURDERING OG ANALYSE	91
VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER	92
DETTE JOBBER VI VIDERE MED	95

TEMAPLANER	97
ARBEIDSGIVERPOLITIKK	98
MEDBORGERSKAP	101
BARNEHAGE- OG SKOLEKAPASITET	103
FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV	105
HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE	107
NÆRING	108
LEVE HELE LIVET – I ET ALDERSVENNLIG ASKER	111
VANN OG VANNMILJØ	113
KULTUR.....	116
DIGITALISERING OG SMART BRUK AV TEKNOLOGI	118
MESTRE HELE LIVET – PSYKISK HELSE OG RUS	120
Å HØRE TIL – TEMAPLAN FOR OPPVEKST	122
PÅ LIK LINJE – PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE	125
NATURMANGFOLD	128
STATUS VERBALE VEDTAK.....	130
ÅRLIG ARBEIDSMILJØPRIS I ASKER KOMMUNE.....	130
SOMMERAKTIVITETER FOR MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE.....	130
AKTIVE LOKALSAMFUNN	130
BOLIGSTRATEGI FOR UNGE.....	131
LAVTERSKELTILBUD TIL UNGE MELLOM 13 OG 20 ÅR.....	131
TOFTE SAMFUNNSHUS.....	131
FORDELING OG DRIFT AV VANNFLATER, STUPETÅRN, HALLTID OG ANDRE RESSURSER I ASKERBADENE	132
SKOLESVØMMING	132
BEDRE BUSSTILBUD I HELE ASKER.....	132
BÆREKRAFTIG IDRETT	133
VELKOMMEN TIL ASKER!.....	133
HØRINGSINNSPILL/MEDVIRKNING. HVORDAN NÅR MAN UT TIL DE PLANER OG SAKER SKAL GJELDE FOR	133
ELDRE KRAFTVERK	134
GRATIS MENINGOKOKKVAKSINE FOR ELEVER I VIDEREGÅENDE SKOLE	134

Kommunedirektørens innledning

En urolig verden preger oss

De siste årene har vært mer urolige og uforutsigbare enn vi har vært vant til, både globalt og nasjonalt. Krigene i Ukraina og Midtøsten, flyktningkrise, klimaendringer, ekstremvær, ettervirkninger av koronapandemien, økonomiske nedgangstider og prisvekst – alt dette har også påvirket oss i Asker og stilt oss overfor nye utfordringer som kommune.

Da er det godt å vite at vi har et solid fundament å bygge på. Vi er en vekstkommune med høy aktivitet i næringslivet og stor boligbygging, og vi har i 2023 hatt en befolkningsvekst på 1,1 prosent. Frivilligheten står sterkt og er en viktig ressurs, både for hver enkelt av oss og som samarbeidspartner for kommunen. Og ikke minst har vi mange dyktige og dedikerte ledere og medarbeidere.

Asker kommune er en kunnskapsbedrift der ledere og medarbeidere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester til innbyggerne. Det er i de mange møtene mellom innbyggere og ansatte at velferdstjenester skapes og utvikles.

Jeg vil rette en stor takk til alle kommunens 6500 ansatte for den innsatsen dere gjør hver eneste dag! Dere er helt avgjørende for at Asker kommune skal være et godt sted å bo og leve både i dag og i fremtiden. Jeg vil også takke alle tillitsvalgte og vernetjenesten for den innsatsen dere legger ned. Et godt partssamarbeid er svært viktig for at kommunen skal lykkes i sine oppdrag.

Et levende lokaldemokrati

Kommunene utgjør grunnmuren i det norske lokaldemokratiet og er sentrale aktører i velferdssamfunnet. Asker kommunes hovedoppgaver er å legge til rette for lokaldemokratiet, bidra til god samfunnsutvikling og levere gode velferdstjenester til innbyggerne.

Det ble gjennomført kommune- og fylkestingsvalg 11. september. Valget ble gjennomført på en betryggende og god måte. Den samlede valgdeltakelsen i Asker var på 65,5 prosent, noe som er litt lavere enn ved valget i 2019. Vi skulle gjerne ønske at flere valgte å benytte seg av stemmeretten sin. Det er dessverre en nasjonal trend at valgdeltakelsen ved kommunestyrevalg er lavere enn ved stortingsvalg.

Det nye kommunestyret ble konstituert 17. oktober, og skal lede Asker kommune gjennom de neste fire årene. Det er gjennomført folkevalgtopplæring for å gi de nye folkevalgte den kunnskapen de trenger for å utføre sitt arbeid.

Utvikling av gode nærdemokratiske ordninger har vært et satsingsområde i Asker kommune etter kommunesammenslåingen. I den første fireårsperioden har kommunen testet og evaluert ordningen med tre lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal. I juni ble det vedtatt at lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. Områdeforaene skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og bidra til å skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon.

Arbeidet med å etablere områdeforane startet høsten 2023. Jeg ser frem til å følge utviklingen av de nye områdeforane, og håper at disse vil bidra til å styrke det lokale engasjementet i tettstedene våre.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunene skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, og har et særskilt lovpålagt beredskapsansvar. De siste årene har vi sett viktigheten av å sette samfunnssikkerhet og beredskap høyt på agendaen.

Samfunnssikkerhet og beredskap handler om å forebygge uønskede hendelser og å være forberedt på å håndtere de hendelsene som oppstår. Dette krever et helhetlig og systematisk arbeid, der kunnskap om risiko og sårbarhet må følges opp med gode planer.

Det ble i 2023 utarbeidet en ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Asker kommune. Denne vil danne grunnlag for revidering av kommunens overordnede beredskapsplan og risikovurderinger og planverk i virksomhetene.

Bosetting av flyktninger

Krigen i Ukraina har skapt en stor humanitær krise i Europa, og norske kommuner har de siste årene blitt bedt om å bosette et høyere antall flyktninger enn normalt.

Asker kommune ble anmodet om å bosette 435 flyktninger i 2023. Ved utgangen av året hadde kommunen bosatt 329 flyktninger av årets anmodning, samt 43 flyktninger knyttet til familiegjenforeninger. 60 prosent av de bosatte flyktningene var fra Ukraina.

Det har vært krevende å skaffe til veie nok boliger til flyktningene. Asker kommune forsøker primært å bosette flyktninger i boliger i privatmarkedet. Det kan fremover også bli nødvendig å benytte en større del av den kommunale boligmassen for å få bosatt det antallet flyktninger som kommunen har forpliktet seg til.

Klima og natur

Asker har høye ambisjoner når det gjelder klima og natur. Temaplan for handling mot klimaendringene har som mål å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030. Klimaregnskapet for 2023 viser at de direkte klimagassutslippene gikk ned med 1,3 prosent fra 2021 til 2022. Sammenlignet med 2009 er utslippene redusert med 44,8 prosent.

Asker har et unikt biologisk mangfold og varierte natur- og landskapstyper. Temaplan for naturmangfold ble vedtatt i juni 2023, og inneholder innsatsområder og strategier som skal bidra til at vi når målet om å verne om og sikre naturmangfoldet i Asker.

Bærekraftig samfunns- og tjenesteutvikling

Gjennom intensjonsavtalen ble det i 2016 besluttet at nye Asker kommune skulle bygges på FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene ble lagt til grunn for satsingsområdene og målene i kommuneplanens samfunnsdel, og er videre innarbeidet i temaplanene. Asker var en av de første kommunene i landet som la bærekraftsmålene til grunn for den helhetlige samfunns- og tjenesteutviklingen.

For å løse fremtidens utfordringer må vi tenke nytt og ta nye grep. Bærekraftsmålene har utfordret oss til å strekke oss lenger og satse høyere. Alle temaplanene har høye ambisjoner, og det er ingen tvil om at vi har satt oss ambisiøse mål. Ved utgangen av 2023 er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. Ytterligere tre temaplaner blir vedtatt i løpet av 2024.

For å realisere temaplanene, må vi samarbeide på tvers av sektorer og spille på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre offentlige aktører. Med begrensede ressurser til rådighet, må vi også jobbe langsiktig og prioritere innsatsen ved å veie ulike behov opp mot hverandre. Prioritering kan være krevende, men er også helt nødvendig i den økonomiske situasjonen vi står i.

For første gang har årsrapporten nå et eget kapittel der vi rapporterer på status for gjennomføring av de ulike temaplanene. Noen temaplaner ble vedtatt for flere år siden, mens andre er av nyere dato. Det er derfor naturlig at det er store forskjeller mellom temaplanene med hensyn til hvor langt implementeringsarbeidet har kommet. Samlet sett vurderer jeg at kommunen er godt i rute med å gjennomføre de politiske ambisjonene som ligger i temaplanene. Arbeidet videreføres i neste fireårsperiode.

Tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering

En krevende økonomisk situasjon gjør det nødvendig med tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal ha økonomisk bærekraft i årene fremover. Handlingsprogram 2023-2026 la opp til en omstilling og effektivisering på 30 mill. kroner i 2023. Alle tjenesteområder har jobbet med å tilpasse sin aktivitet til budsjetttrammene.

Det ble i august innført generell ansettelsesstopp i kommunen. Viktige yrkesgrupper som undervisningspersonell i skolen, pedagoger i barnehagene, sykepleiere, vernepleiere og leger var unntatt fra ansettelsesstoppen. Ansettelsesstoppen bidro til at Asker kommune hadde en samlet reduksjon på 125 årsverk i 2023.

Regnskapsresultatet for 2023 viser et samlet merforbruk i tjenesteområdene på 15 mill. kroner, noe som tilsvarer et budsjettavvik på 0,2 prosent. Dette viser at de gjennomførte omstillingstiltakene og ansettelsesstoppen har hatt god effekt. Etter et historisk svakt år for energifondet i 2022, fikk vi i 2023 en positiv avkastning på 12,6 prosent, tilsvarende 188 mill. kroner. Dette er en av hovedforklaringene på at Asker kommune i 2023 fikk et netto driftsresultat på 296 mill. kroner eller 3,1 prosent.

Det kan være fristende å tenke at det ikke er så viktig å jobbe med omstilling og effektivisering når kommunen i flere år har fått et bedre årsresultat enn forventet og budsjettert. Vi har imidlertid brukt stadig mer av fondsreservene våre de siste årene, og vi har ikke lenger en buffer som kan benyttes i krevende økonomiske tider. Pensjonskostnadene øker, og det er fra 2025 varslet endringer i inntektssystemet for kommunene. Dette gjør det helt nødvendig å ta grep i dag for å ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

Vi må altså være innstilt på at tjenesteutvikling, omstilling og effektivisering har blitt den nye normalen, og noe vi må forholde oss til i overskuelig fremtid. Vi må rett og slett bli flinkere til å jobbe smartere og få til mer for mindre. Vi må utnytte den endringskraften som ligger i organisasjonen, bruke de ansattes kompetanse på best mulig måte og samarbeide godt med tillitsvalgte og vernetjenesten. Og kanskje viktigst av alt: Vi må finne løsninger og utvikle tjenestene i tett samarbeid med innbyggerne, næringslivet og frivilligheten.

Noen resultater og innsatser i 2023

Årsrapporten beskriver resultater og innsatser i tjenesteområdene i 2023 og de viktigste områdene kommunen vil jobbe videre med i årene fremover. I tillegg gis det en overordnet vurdering og analyse av måloppnåelsen, samt status for arbeidet med å gjennomføre de ulike temaplanene. Årsrapporten gir imidlertid ingen utfyllende og uttømmende oversikt over alle aktiviteter og resultater.

Tjenesteområde Oppvekst har blant annet deltatt i en nasjonal satsing som skal bidra til at ansatte i skoler og barnehager har riktig kompetanse for å kunne gi barn som har behov for det et godt og tilpasset tilbud. Asker kommune ble videre tildelt akkreditering i Erasmus+, som er EUs program for utdanning og opplæring. Det er etablert ny spesialavdeling på Tofte skole der barn med omfattende behov får tilrettelagt opplæring. Det er videre etablert tre barnekoordinatorstillinger som skal sikre mer sammenhengende og koordinerte tjenester til familier med barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne. Elevundersøkelsen viser at de fleste elevene trives på skolen, men det er bekymringsfullt at mobbetallene øker. På nasjonale prøver viser elevene i gjennomsnitt et høyt nivå.

Tjenesteområde Velferd har arbeidet aktivt med å dreie tjenestene i retning av mer forebyggende arbeid og tidlig innsats. Flere eldre klarer seg nå uten pleie- og omsorgstjenester gjennom vedtak. Færre personer med funksjonsnedsettelse bor i bofellesskap med døgnbemanning, og en større andel mottar tjenester i eget hjem. Det er etablert fagteam i heldøgnsomsorg for å bidra til mer attraktive fagmiljøer, og det er gjennomført prosjekter knyttet til heltidskultur og TØRN/oppgavedeling. Videre er det systematiske pårørendearbeidet styrket og videreutviklet, og det er utviklet en modell for frivillighet. Det er gjennom Program Velferd arbeidet med en rekke større utviklingsprosjekter og aktiviteter, både knyttet til intern organisering av arbeid og ansatte og utvikling av tilbud og tjenester.

Tjenesteområde Samfunnstjenester har ferdigstilt en rekke bygg- og anleggsprosjekter i 2023, samt arbeidet med energieffektivisering i kommunale bygg. Temaplan for naturmangfold ble ferdigstilt og vedtatt av kommunestyret, mens temaplan for eiendom kommer til endelig behandling i 2024. Kommunen har inngått ny avtale for innhenting av husholdningsavfall, og har tatt i bruk en ny app-løsning for levering til gjenvinningsstasjonene. Ombrukssenteret Omigjen

hadde 73 000 kunder og omsatte nesten 53 tonn varer i 2023. Kommunen har videre etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som følger opp tiltaksplanen for Oslofjorden. Kartleggingen av intakte myrområder og myrområder med restaureringspotensial ble slutført, og arbeidet med restaurering av Breimåsan er påbegynt. Kommunen har også gjennomført et brannsikkerhetsprosjekt i trehusbebyggelsen i Holmsbu.

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har hatt ansvar for kommuneplanens arealdel, som ble ferdigstilt og vedtatt i 2023. Det er videre arbeidet med planer for tettstedsutvikling i flere av kommunens tettsteder. På byggesaksområdet er arbeidet med å sikre god kvalitet og service til innbyggere og søkere videreført, og det er vedtatt en ny gebyrforskrift. Kommunen har videre arbeidet med å systematisere og tilgjengeliggjøre kulturminnedata i et nytt kulturminnekart. Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene ble vedtatt i 2023, og Asker har vært vertskap for den nasjonale sirkulærkonferansen. Kommunen har også videreutviklet bruken av geodata og digitale løsninger for kart og analyser, og har blant annet tatt i bruk digitale befaringer. Det har gjennom året vært en kontinuerlig dialog med Ruter om utvikling av kollektivtilbudet. Overordnet ROS-analyse for Asker kommune ble utarbeidet og ferdigstilt i desember, og danner grunnlag for kommunens planverk og beredskapsarbeid fremover.

Tjenesteområde Medborgerskap har arbeidet med å videreutvikle innbyggertorgene som gode møteplasser og arenaer for ulike tilbud og aktiviteter. Det er i 2023 gjennomført 140 faste aktiviteter ved innbyggertorgene hver uke, primært i frivillig regi. Arbeidet med innfasing av ny digital bookingløsning for leie av lokaler startet opp. Asker kommune har inngått nye samarbeidsavtaler med Asker idrettsråd, Asker kulturråd og Asker kirkelige fellesråd. Bibliotekene har hatt over 400 000 besøkende, noe som er en økning fra året før. For å motvirke utenforskap har kulturskolen hatt 100 friplasser til familier med lav inntekt. Asker kulturhus hadde en omsetningsøkning i 2023. Videre har Asker kommune i samarbeid med Posten testet ut en ny måte å kommunisere direkte til eldre innbyggere om aktiviteter i nærmiljøet og relevant offentlig informasjon.

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling har blant annet sørget for god og effektiv gjennomføring av kommune- og fylkestingsvalget, tilrettelagt for folkevalgtopplæring og fulgt opp arbeidet med omstillingsprogrammet. Temaplan for arbeidsgiverpolitikk og temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi er fulgt opp på en god måte. Arbeidet med heltidskultur har gitt resultater, det er jobbet med å tilrettelegge for Askers deltakelse i ulike internasjonale samarbeid og nettverk, og kommunens nettsider, innbyggermagasinet og sosiale medier bidrar daglig med aktiv informasjon til innbyggerne.

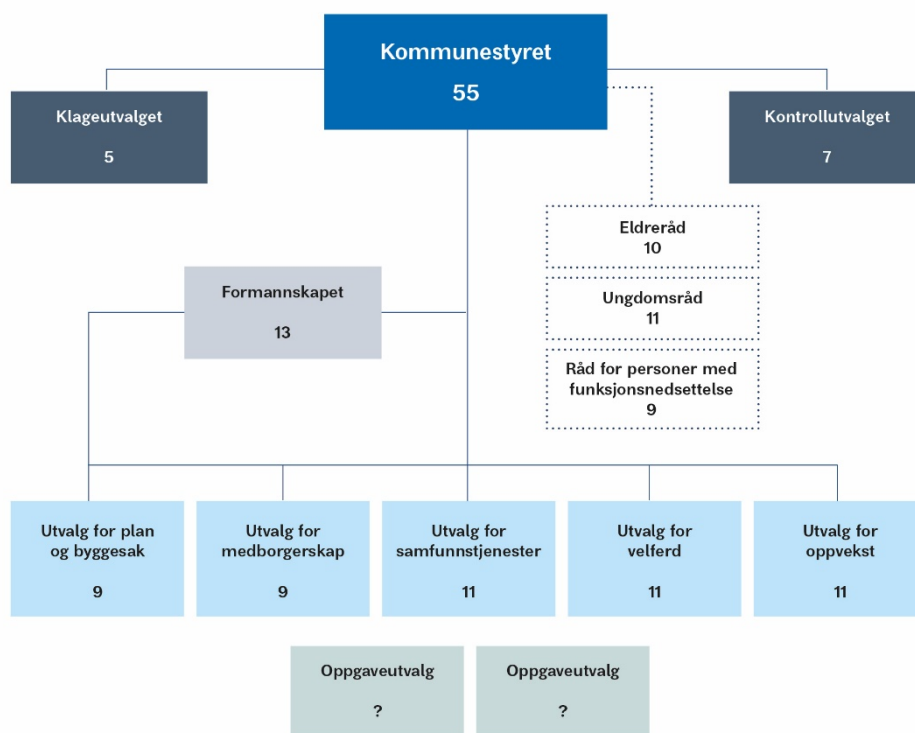
Lars Bjerke
kommunedirektør

Organisering og styring

Politisk organisering

Asker kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret behandlet i juni 2023 sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23). Figuren under viser vedtatt politisk struktur i Asker kommune for perioden 2023-2027.

Kommunestyret har 55 medlemmer, og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Se reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapet har 13 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, tettstedsutvikling, samferdsel og eierstyring av selskaper og foretak. Se reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse.

Formannskapetets medlemmer utgjør kommunens valgstyre, og utgjør sammen med tillitsvalgte partssammensatt utvalg.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Utvalg for oppvekst
- Utvalg for velferd
- Utvalg for samfunnstjenester
- Utvalg for medborgerskap
- Utvalg for plan og byggesak

Hovedutvalgene har vedtaksmyndighet innenfor sine ansvarsområder. Utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for oppgaver og virksomhet innen sine ansvarsområder, samt omdisponere beløp mellom virksomheter og formål innen sine ansvarsområder. I saker utvalgene selv ikke kan avgjøre, innstiller utvalgene til kommunestyret. Se reglement for hovedutvalgene for en utfyllende beskrivelse.

Asker kommune har tre lovpålagte råd:

- Eldrerådet
- Ungdomsrådet
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Eldre, personer med funksjonsnedsettelse og unge er ofte underrepresentert i politiske organer. De tre rådene skal sikre at deres stemmer blir hørt. Rådene har en rådgivende rolle, og skal forelegges alle saker som angår den målgruppen de representerer. Rådene kan også ta opp saker på eget initiativ. Se reglement for rådene for en utfyllende beskrivelse.

Oppgaveutvalg er et utvalg der politikere og innbyggere sammen utreder et tema eller en sak på oppdrag fra kommunestyret. Ordningen benyttes til å utrede konkrete oppgaver som egner seg for denne arbeidsformen.

I perioden 2020-2023 ble det som en prøveordning etablert lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Slemmestad og Heggedal. I forbindelse med behandlingen av sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23), vedtok kommunestyret i juni 2023 at de tidligere lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora etablert av innbyggerne selv. Arbeidet med å etablere områdeforaene startet høsten 2023. Se retningslinjer for nærdemokratiordning i Asker kommune for en utfyllende beskrivelse av ordningen med områdefora.

Politisk virksomhet i 2023

Det ble gjennomført kommune- og fylkestingsvalg 11. september 2023. Forberedelser til og gjennomføring av valget har preget mye av den politiske virksomheten i 2023. Nytt kommunestyre ble konstituert 17. oktober 2023. Det er gjennomført et opplæringsprogram for å gi de nye folkevalgte den kunnskapen de trenger for å utføre sitt arbeid. KS sin folkevalgtopplæring inngikk som en del av opplæringsprogrammet.

Det ble i 2023 innført et nytt EU-direktiv med nye krav til universell utforming. Dette medfører at kommunen nå tekster alle streamede politiske møter for å oppfylle kravene. Innføring av ny politikerportal ble i 2023 satt på vent på grunn av den økonomiske situasjonen. Arbeidet med anskaffelsen er nå planlagt gjennomført i 2024.

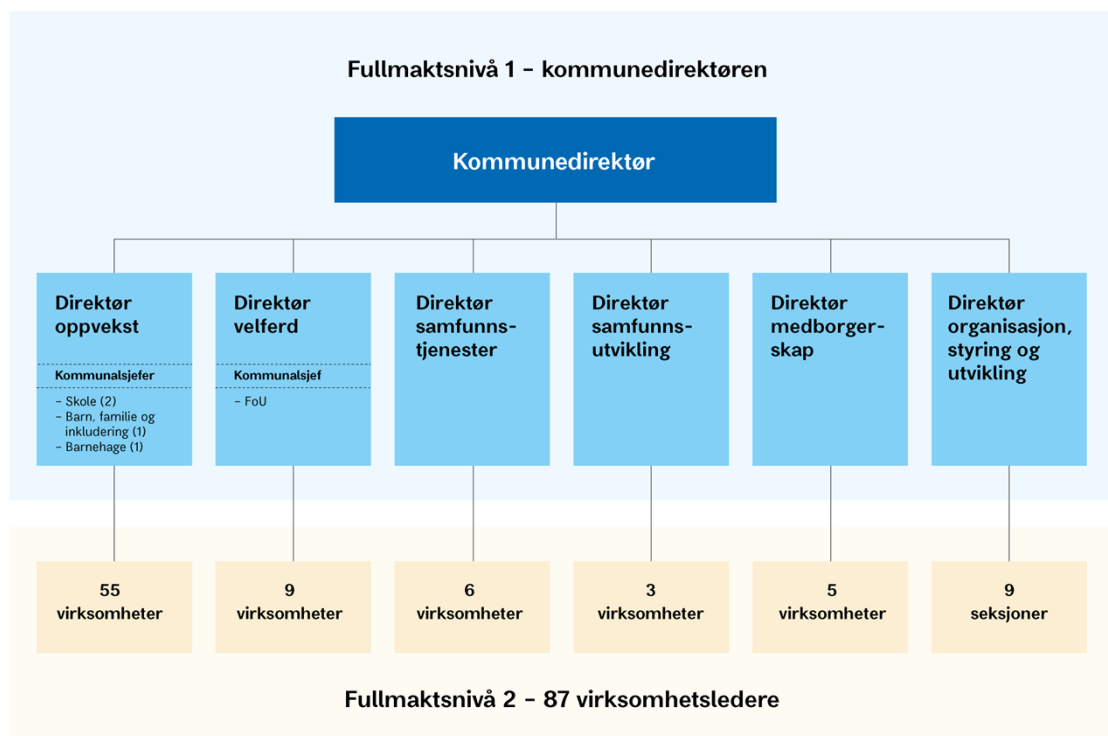
Det har gjennom året blitt behandlet flere store politiske saker, slik som blant annet evaluering av politisk struktur, kommuneplanens arealdel og flere temaplaner. Til sammen er det gjennomført 137 møter og behandlet 825 saker i de ulike utvalgene.

Tabellen under viser antall politiske møter og antall behandlede saker i de ulike utvalgene i 2023.

Utvalg	Gjennomførte møter	Saker behandlet
Kommunestyre	9	80
Formannskap	21	183
Utvalg for oppvekst	7	31
Utvalg for velferd	7	24
Utvalg for medborgerskap	7	43
Utvalg for samfunnstjenester	7	38
Utvalg for plan og byggesak	13	109
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	7	21
Eldrerådet	7	18
Ungdomsrådet	7	29
Partssammensatt utvalg	2	8
Klageutvalget	10	79
Politisk forhandlingsutvalg	3	6
Interkommunalt politisk råd Asker og Bærum	1	1
Kontrollutvalget	9	68
Valgstyret	5	14
Tofte lokalsamfunnsutvalg	5	20
Heggedal lokalsamfunnsutvalg	4	25
Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	5	26
Oppgaveutvalg Skogsborg	1	2
Sum	137	825

Administrativ organisering

Asker kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektøren og virksomhetslederne.

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret.

Virksomhetslederne er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at virksomhetslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Det ble i 2023 gjennomført en evaluering av den administrative hovedorganiseringen, og det ble besluttet noen mindre endringer i organisasjonsstrukturen med virkning fra januar 2024. Dette innebærer blant annet at de tidligere direktørområdene Økonomi og Organisasjon er slått sammen til et nytt felles tjenesteområde med navnet Organisasjon, styring og utvikling. I tillegg er det besluttet å utvide med én kommunalsjef i Oppvekst og etablere en ny stilling som kommunalsjef i Velferd.

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov. Dokumentet «Virksomhetsstyring i Asker kommune» beskriver overordnede prinsipper for ledelse, planlegging og styring i Asker kommune.

Befolkningsutvikling, boligproduksjon og sysselsetting

Endringer i folkemengde, boligmengde og sysselsetting er faktorer som påvirker både Askersamfunnet og de kommunale tjenestene. Disse elementene påvirker også hverandre, og må sees i sammenheng med utviklingen internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen består av fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring (flytting til/fra utlandet). Tabellen under viser befolkningsutviklingen i Asker de siste fire årene.

Befolkningsutvikling 4. kvartal				
	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	94 441	94 915	96 088	97 784
Fødte	828	875	831	832
Døde	625	622	709	706
Fødselsoverskudd	203	253	122	126
Innvandring	646	941	1 368	1 396
Utvandring	652	671	638	633
Innflytting, innenlands	5 053	5 648	5 490	5 192
Utflytting, innenlands	4 791	4 996	4 625	5 045
Netto innvandring og flytting	256	922	1 595	910
Folkevekst	474	1 173	1 696	1 031
Folketallet ved utgangen av kvartalet	94 915	96 088	97 784	98 815

Folketallet i Asker økte med 1,1 prosent i 2023, og det bor nå nærmere 99 000 innbyggere i kommunen. Økningen er i tråd med målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel, og følger utviklingen i flere av nabokommunene og Norge generelt. På landsbasis har innvandring, og særlig flyktninger fra Ukraina, også i 2023 vært den største bidragsyteren til befolkningsveksten. Innvandring er også den største årsaken til befolkningsveksten i Asker og nabokommunene i 2023.

Det fødes 800-900 barn hvert år i Asker. Trenden viser at tallet er stabilt, men svakt nedadgående. Samtidig øker antallet personer som dør hvert år. Dette henger sammen med at den eldre befolkningen øker og at flere kommer inn i den siste fasen av livet. Til sammen betyr dette at fødselsoverskuddet (fødte minus døde) har blitt mindre for hvert år. I 2023 var fødselsoverskuddet 126. Folketilveksten avhenger dermed i stor grad av innvandring (flytting til og fra utlandet) og innenlands flytting.

Tabellen under viser at de fleste nabokommunene har hatt en befolkningsvekst på over 1 prosent, med unntak av Bærum. Viken har i mange år hatt høy befolkningsvekst, og det kan skyldes at særlig kommunene nordøst for Oslo har hatt en vekst på 3-4 prosent i flere år. Hovedårsaken til befolkningsveksten i Norge er et høyt antall flyktninger fra Ukraina.

Befolkningsvekst per år i prosent			
	2021	2022	2023
Asker	1,2 %	1,8 %	1,1 %
Bærum	0,6 %	0,7 %	0,8 %
Drammen	0,4 %	1,0 %	1,2 %
Lier	1,7 %	2,1 %	1,1 %
Oslo	0,4 %	1,3 %	1,2 %
Viken	1,3 %	1,8 %	1,4 %
Norge	0,6 %	1,2 %	1,1 %

Boligproduksjon

Asker har de siste årene hatt høy boligproduksjon, og det ble i 2023 fullført 696 boliger i kommunen. Lillestrøm, Lørenskog og Nordre Follo har også hatt en periode med mange fullførte boliger, mens det vest for Oslo er Asker som har høyest boligproduksjon. Det er fullført 722 boliger i gjennomsnitt de siste tre årene i Asker. Dette er langt over målsettingen i kommuneplanens samfunnsdel om en årlig boligproduksjon på 500-550 boliger eller mer dersom markedet tilsier det.

Tabellen under viser antall fullførte boliger i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Fullførte boliger				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
Asker	638	833	696	722
Bærum	601	300	257	386
Drammen	337	419	385	380
Lier	195	108	83	129
Oslo	2 620	1 959	3 240	2 606

Det er i 2023 gitt igangsettingstillatelse til nærmere 600 boliger i Asker. Bærum, Lier og Drammen har et mer nøkternt antall igangsettelse. Det samme gjelder for Lillestrøm, Lørenskog og Nordre Follo. Oslo har i likhet med Asker igangsettelse som kan tyde på høy byggeaktivitet de neste par årene.

Tabellen under viser antall igangsatte boliger i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Igangsatte boliger				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
Asker	491	912	589	664
Bærum	198	634	374	402
Drammen	374	730	174	426
Lier	194	85	22	100
Oslo	2 900	1 725	2 479	2 368

Tabellene under viser boligproduksjonen i Asker og prosentvis fordeling etter boligtype de siste tre årene.

Boligproduksjon i Asker			
	2021	2022	2023
Leilighet	369	533	463
Småhusbebyggelse	127	113	99
Enebolig	142	185	134

Prosentvis fordeling etter boligtype i Asker			
	2021	2022	2023
Leilighet	58 %	64 %	67 %
Småhusbebyggelse	20 %	14 %	14 %
Enebolig	22 %	22 %	19 %

Produksjonen av eneboliger i Asker er relativt konstant fra år til år. I gjennomsnitt bygges det 160 eneboliger årlig i kommunen. Det er de siste årene bygget flere blokkleiligheter enn tidligere, og i 2023 var 67 prosent av de nye boligene blokkleiligheter. Dette er i tråd med målet i kommuneplanens samfunnsdel om 60 prosent blokkleiligheter.

Samfunnsdelen legger også til grunn at 20 prosent av nye boliger skal være småhusbebyggelse og de øvrige 20 prosent eneboliger. I 2023 var 14 prosent av de nye boligene småhusbebyggelse, mens 19 prosent av de nye boligene var eneboliger. Dette tyder på at utviklingen treffer kommuneplanens målsettinger godt.

Syssetting

Asker hadde i 2023 totalt 38 500 arbeidsplasser, og antallet har ikke økt fra 2022. På landsbasis har det vært en vekst i antall arbeidsplasser på 1 prosent, noe som i hovedsak skyldes en økning i kommunal sektor. I Asker har det vært en nedgang i kommunal sektor og en liten økning i privat sektor.

Tabellen under viser antall arbeidsplasser og antall sysselsatte bosatt i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo i 2023.

Arbeidsplasser og sysselsatte bosatt i kommunene i 2023		
Kommune	Arbeidsplasser	Sysselsatte bosatt i kommunen
Asker	38 500	50 978
Bærum	76 937	67 953
Drammen	47 145	52 094
Lier	15 682	14 818
Oslo	534 394	402 377

Oversikten viser at Lier kommune, sammen med Oslo, har hatt den høyeste prosentvise veksten i arbeidsplasser per år de siste årene.

Tabellen under viser prosentvis endring i antall arbeidsplasser i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Prosentvis endring i antall arbeidsplasser			
Kommune	2021	2022	2023
Asker	2,7 %	2,2 %	0,0 %
Bærum	1,7 %	1,2 %	1,6 %
Drammen	1,9 %	1,3 %	0,7 %
Lier	4,8 %	5,1 %	2,5 %
Oslo	4,4 %	4,1 %	1,2 %

Forholdstallet mellom antall arbeidsplasser i en kommune og antall sysselsatte som bor i kommunen, kalles dekningsgrad. Dekningsgraden viser om det teoretisk sett er nok arbeidsplasser til alle sysselsatte som bor i kommunen. Når dekningsgraden er over 100 prosent, betyr det at kommunen har flere arbeidsplasser enn bosatte arbeidstakere. Dette medfører en høyere innpendling til kommunen. Både Oslo, Bærum og Lier har en dekningsgrad på over 100 prosent.

Når dekningsgraden er under 100 prosent, betyr det at det ikke er nok arbeidsplasser til alle arbeidstakerne som bor i kommunen. Dekningsgraden for Asker var i 2023 på 76 prosent. Det betyr at minst 24 prosent av de bosatte må pendle ut av kommunen til arbeid. Det er i kommuneplanens samfunnsdel en målsetting at dekningsgraden skal øke, og at arbeidsplassene skal være nærmere der innbyggerne bor. De siste årene har dekningsgraden vært svakt nedadgående, da befolkningsveksten har vært høyere enn arbeidsplassveksten.

Tabellen under viser dekningsgraden av arbeidsplasser i Asker, Bærum, Drammen, Lier og Oslo de siste tre årene.

Dekningsgrad av arbeidsplasser			
Kommune	2021	2022	2023
Asker	77 %	76 %	76 %
Bærum	113 %	112 %	113 %
Drammen	91 %	91 %	90 %
Lier	102 %	104 %	106 %
Oslo	131 %	133 %	133 %

I realiteten er det flere som pendler på tvers av kommunegrensene. Statistikk viser at det i 2023 er ca. 21 000 innbyggere som bor og jobber i Asker. 17 000 personer pendler til kommunen og 30 000 personer pendler ut. De fleste som pendler inn til Asker kommer fra kommunene Oslo, Bærum, Drammen og Lier. Den største pendlerstrømmen ut fra Asker går til Oslo, Bærum og Drammen.

Tabellen under viser tall for inn- og utpendling fra Asker de siste tre årene.

Pendling			
	2021	2022	2023
Sysselsatte som bor og jobber i Asker	20 100	20 700	21 100
Sysselsatte som pendler til Asker	17 500	17 800	17 400
Sysselsatte som pendler ut av Asker	29 000	30 100	29 900

Kommunens satsingsområder

Slik jobber Asker kommune med bærekraftsmålene

I tråd med nasjonale forventninger, har Asker i byggingen av ny kommune lagt FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Kommuneplanens samfunnsdel bygger på bærekraftsmålene og setter disse inn i en lokal kontekst. Med utgangspunkt i bærekraftsmålene er det i kommuneplanen definert åtte satsingsområder:

- Økonomi
- Medarbeidere
- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må jobbe sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker. Vi må også evne å ha tre tanker i hodet på samme tid – både miljø, økonomi og sosiale forhold må ivaretas samtidig for å skape en bærekraftig utvikling.

Asker kommune jobber aktivt med å følge opp FNs bærekraftsmål både gjennom kommuneplanen og temaplanene.

Asker kommunes oppdaterte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer politiske innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike fagområder.

Per utgangen av 2023 er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. Ytterligere tre temaplaner blir vedtatt i løpet av 2024. Tabellen under viser status for arbeidet med de 17 temaplanene.

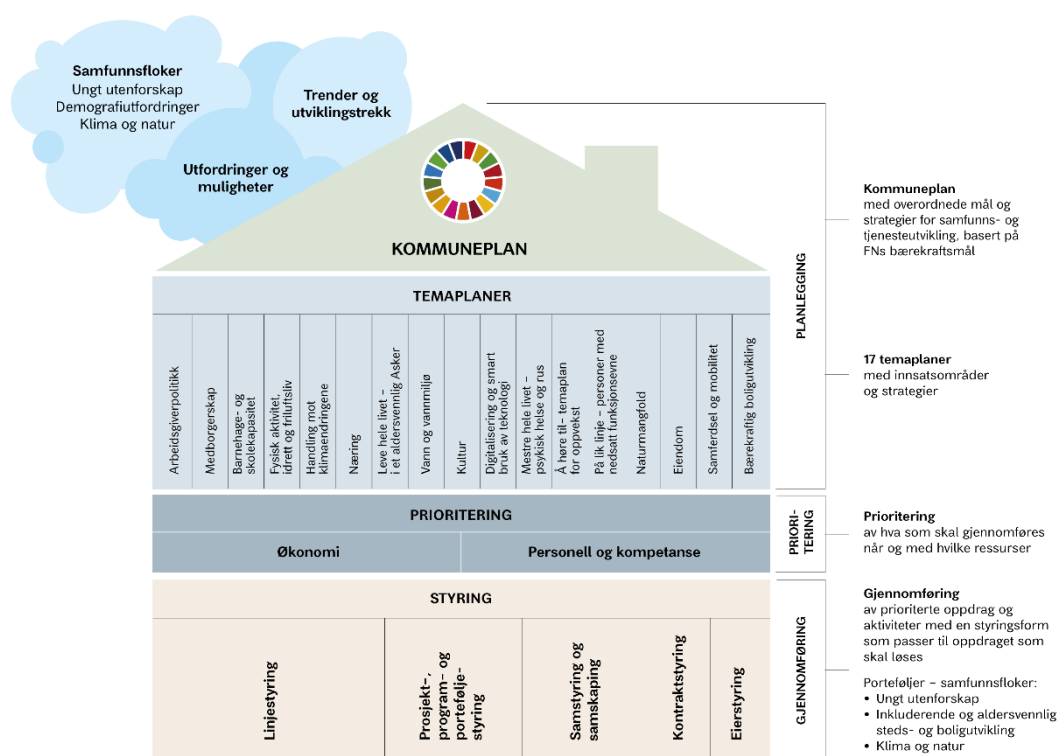
Temaplan	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage- og skolekapasitet	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Vedtatt 15.06.21
Næring	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Vedtatt 09.05.23

På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Vedtatt 09.05.23
Naturmangfold	Vedtatt 20.06.23
Eiendom	Vedtatt 30.01.24
Samferdsel og mobilitet	Vedtas 2. kvartal 2024
Bærekraftig boligutvikling	Vedtas 2. kvartal 2024

Figuren under viser prosessen fra planlegging til gjennomføring. Globale, nasjonale, regionale og lokale utfordringer og trender gir føringer for kommunens mål og strategier i kommuneplanen og temaplanene, og for kommunens prioriteringer.

Alle temaplanene har høye ambisjoner. Det gjøres årlig en prioritering av hva som skal gjennomføres når og med hvilke ressurser. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at ambisjonene i temaplanene som hovedregel må realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

Kommunen har fem ulike styringsmodeller for gjennomføring av prioriterte aktiviteter, og det er viktig å velge en styringsform som passer til det oppdraget som skal løses. De fleste oppdragene styres og gjennomføres i linjeorganisasjonen. Prosjekt-, program- og porteføljestyring er særlig aktuelt for å styre og følge opp store, komplekse og tverrsektorielle aktiviteter. Kommunen kan ikke løse utfordringene alene. Vi må spille på lag med innbyggerne, næringslivet, frivilligheten og andre offentlige aktører gjennom økt bruk av samskaping og samstyring som styringsform.

Evaluering og resultatoppfølging

Systematisk evaluering og resultatoppfølging skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. Figuren under viser at en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder er viktig for å kunne vurdere graden av måloppnåelse.

Både internasjonalt og nasjonalt legges det likevel stor vekt på å bruke indikatorer, nøkkeltall og annen statistikk i vurderingene av måloppnåelse opp mot bærekraftsmålene.

Det har pågått et arbeid med å definere og videreutvikle nasjonale målepunkter med statistikk og data for bærekraftsmålene. Asker kommune har deltatt aktivt i det nasjonale arbeidet med å utvikle en klassifiseringsmodell (taksonomi) som gjør det enklere for kommuner og andre aktører å måle egen innsats i arbeidet med FNs bærekraftsmål. Klassifiseringsmodellen ble lansert i 2022, sammen med en oversikt over aktuelle indikatorer som kommunene kan velge å ta i bruk.

Indikatorer

Asker kommune har definert en rekke indikatorer som benyttes systematisk for å måle om vi beveger oss i retning av de målene vi har satt i kommuneplanen. Klassifiseringsmodellen er brukt aktivt for å hjelpe oss til å forstå hva de enkelte tallene faktisk måler, og dermed også til å vurdere hvilke tall som er best egnet til å vurdere måloppnåelse. Det er lagt vekt på å velge indikatorer med god datakvalitet, og at det bør være stor grad av kontinuitet i valg av indikatorer fra år til år.

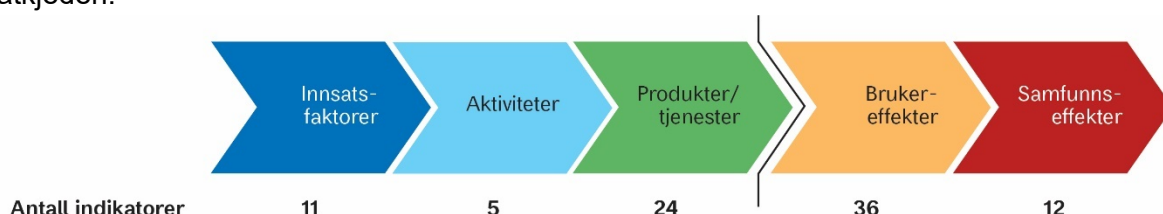
Det er totalt definert 88 indikatorer knyttet til satsingsområdene og målene i kommuneplanen. 76 prosent av disse baserer seg på offentlig statistikk. De øvrige 24 prosent av indikatorene er basert på Asker kommunes egne registerdata og spørreundersøkelser.

82 prosent av indikatorene blir oppdatert årlig. De øvrige indikatorene oppdateres sjeldnere. For et lite antall indikatorer er oppdateringsfrekvensen ennå ukjent.

For noen av indikatorene mangler det data. Årsaken til dette er at nasjonale tall ikke foreligger årlig eller at det er etterslep i publiseringen av nasjonal statistikk. For et lite antall indikatorer er målemetodikken fortsatt under utvikling og første måling ennå ikke gjennomført.

Ved hjelp av klassifiseringsmodellen er Asker kommunes indikatorer klassifisert etter hvor de måler i resultatkjeden utarbeidet av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. Det er lagt vekt på å velge indikatorer som måler så nært opp mot effekt som mulig, da målene i kommuneplanen først og fremst handler om bruker- og samfunnseffekt.

Figuren under viser hvordan de 88 indikatorene fordeler seg på de ulike stegene i resultatkjeden.

Oversikten viser at de fleste indikatorene er klassifisert i kategoriene «Produkter/tjenester» og «Brukereffekter». Det betyr at de måler resultater av aktiviteter, for eksempel endringer i tjenestetilbudet og brukernes opplevelse av tjenestetilbudet. Det kan være vanskelig å finne gode tall som måler «Samfunnseffekter», og det tar ofte lang tid å se samfunnseffekten av iverksatte tiltak. Det betyr at vi i tolkningen av slike tall må være noe mer varsomme i vurderingen av kausalitet mellom gjennomførte tiltak og oppnådd effekt. Indikatorer klassifisert som «Innsatsfaktorer» eller «Aktiviteter» kan gi viktig informasjon om ressursbruk og dimensjonering av tjenestene, men måler i mindre grad bruker- og samfunnseffekt.

Indikatorene er også klassifisert etter hvilke aldersgrupper i befolkningen de måler. 18 prosent måler eksklusivt barn og unge, mens 3 prosent måler eksklusivt seniorer i alderen over 67 år. For 42 prosent av indikatorene er ikke alder relevant, og de øvrige måler den voksne befolkningen generelt.

Økonomi

En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte. God økonomistyring og handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet, verdibevarende vedlikehold og finansforvaltningen skal bidra til å sikre en fremtidig bærekraftig økonomi.

Asker kommune har et godt økonomisk utgangspunkt. Forventet inntektsnivå ligger høyt sammenlignet med andre kommuner. Asker kommune har imidlertid utfordringer knyttet til et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld. Sammenligninger med andre kommuner viser at Asker også har et forholdsvis høyt kostnadsnivå.

Det vil være nødvendig med effektivisering og omstilling for å kunne opprettholde den økonomiske bærekraften i årene fremover. Asker kommune har kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser ved at det fastsettes krav til effektivisering og produktivitet i tjenestene gjennom årlige målinger og sammenligninger basert på KOSTRA-tall.

Dette skal vi oppnå

ØKONOMI				
Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Asker kommune har en god økonomisk bærekraft.				
Disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter (> 10 %)	18,1 %	18,0 %	14,8 %	13,9 %
Netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter (> 3 %)	3,9 %	4,4 %	-0,7 %	3,1 %
Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter (< 80 %)	102,8 %	99,0 %	95,7 %	92,6 %
Vedlikehold per m ² i formålsbygg (> 140 kr/m ²)	115 kr/m ²	99 kr/m ²	132 kr/m ²	139 kr/m ²
Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.				
Indikator under utvikling				

Vurdering og analyse

Den økonomiske utviklingen har i 2023 vært preget av flere nøkkelfaktorer. Globalt har den økonomiske situasjonen bedret seg gradvis etter pandemien, og mange land rapporterer om sterkere vekst. Inflasjonen har vært et sentralt tema, og sentralbankene har justert rentenivået for å balansere økonomisk vekst og prisstabilitet. Samtidig har krigene i Ukraina og Midtøsten påvirket økonomien både globalt og nasjonalt.

Asker er en stor kommune med et godt økonomisk fundament. De frie inntektene ligger godt over gjennomsnittet for norske kommuner. Asker har gode velferdstjenester, en god befolkningsvekst og et godt skattegrunnlag.

Kommunedirektøren har holdt kommunestyret løpende orientert om den økonomiske situasjonen gjennom hele 2023. Det ble i august innført generell ansettelsesstopp i Asker kommune. Viktige yrkesgrupper som undervisningspersonell i skolen, pedagoger i barnehagene, sykepleiere, vernepleiere og leger er unntatt fra ansettelsesstoppen.

Til tross for at prisene steg kraftig gjennom 2022, som igjen resulterte i et langt høyere kostnadsnivå enn det som ble kompensert fra statlige myndigheter, viser regnskapsresultatet for 2023 et samlet merforbruk i tjenestoområdene på 15 mill. kroner. Dette tilsvarer et budsjettavvik på 0,2 prosent, og viser at de gjennomførte omstillingstiltakene og ansettelsesstoppen har hatt god effekt.

Asker kommune fikk i 2023 et bedre regnskapsresultat enn budsjettet. Etter et historisk svakt år for energifondet i 2022, fikk kommunen i 2023 en avkastning på 12,6 prosent eller 188 mill. kroner. Dette er en av hovedforklaringene på at kommunens netto driftsresultat i 2023 ble på 296 mill. kroner eller 3,1 prosent. I tillegg har lavere pensjonskostnader enn budsjettet og økte inntekter knyttet til integreringstilskudd for mottak av flyktninger bidratt til det positive netto driftsresultatet.

Asker kommune kan ikke forvente et tilsvarende høyt nivå på avkastningen fra energifondet i årene som kommer. Høy lånegjeld og høye rentekostnader vil medføre store fremtidige belastninger på driftsbudsjettet. Samtidig vil pensjonskostnadene og utgiftene knyttet til mottak av flyktninger øke i årene fremover.

Det innføres nytt inntektssystem for kommunene fra 2025, samtidig som flere innbyggere i Asker med betydelige formuer har flyttet ut av landet. Dette har medført reduserte skatteinntekter til Asker kommune og dermed et redusert handlingsrom. Det er derfor nødvendig å videreføre omstillingsprogrammet og sørge for god økonomistyring.

Netto driftsresultat er et av de mest sentrale nøkkeltallene innenfor kommuneøkonomien, og angir hvor mye midler som frigjøres i driften til avsetninger og egenkapital til investeringer. I 2022 måtte kommunen bruke av oppsparte midler for å finansiere et negativt netto driftsresultat, mens et positivt netto driftsresultat i 2023 medfører at kommunen har midler til å dekke egenkapital til investeringer i 2023. Den positive avkastningen på energifondet er avsatt til realverdifondet og bufferfondet i tråd med finansreglementet.

For å sikre et robust økonomisk fundament og buffer for fremtidige økonomiske utfordringer, avsettes det i tråd med budsjettet midler til disposisjonsfond. Dette skal sikre at kommunen er i stand til å håndtere svingninger i utgifter og inntekter uten at det går direkte utover tjenesteproduksjonen. Kommunens disposisjonsfond inneholder et generelt disposisjonsfond, disposisjonsfond merket diverse formål, bufferfond og realverdifond. Realverdifondet skal sikre at den opprinnelige kjøpekraften til energifondet opprettholdes ved at verdien inflasjonsjusteres ved utløpet av hvert år.

Disposisjonsfondet inklusive bufferfond og realverdifond er på 13,9 prosent, mot et ønsket resultat på over 10 prosent. Uten bufferfond og realverdifond er disposisjonsfondet på 3,4 prosent.

Asker kommune har et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere enn handlingsregelen tilsier. Kommunens gjeldsgrad var i 2023 på 92,6 prosent, noe som er høyere enn måltallet. Gjeldsgraden vil øke i årene fremover, da det vil bli krevende å opprettholde en like høy grad av egenfinansiering av låneporteføljen som tidligere.

Det vises til årsberetningen for en utdypende beskrivelse av de økonomiske forholdene i 2023.

Medarbeidere

Kommunen er en kunnskapsbedrift der medarbeidere og ledere utgjør den viktigste ressursen for å levere gode tjenester. Arbeidsmarkedet er i endring, samtidig som kommunesektoren er i en periode med omstilling. Dette utfordrer kommunene som arbeidsgiver og tjenesteleverandør.

For Asker kommune er det avgjørende å lykkes med å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere, jobbe systematisk for en felles identitet og kultur, ivareta tilliten til kommunen og ha evne til å digitalisere og drive innovasjon og nyskaping. En god arbeidsgiverpolitikk er viktig for å lykkes med dette.

Det forventes fortsatt konkurranse om relevant arbeidskraft i årene som kommer. Kommunen må være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Flere må jobbe lenger (økt pensjoneringsalder), flere må jobbe mer (heltidskultur), og det er nødvendig å videreutvikle og oppdatere kompetansen i organisasjonen i tråd med utviklingen.

Ledelse av morgendagens kommuner innebærer å lede i endring, omstilling og utvikling. Dagens og fremtidens kommuner må i større grad enn tidligere aktivt involvere innbyggerne og andre aktører som ressurser og samarbeidspartnere, gjennom satsing på medborgerskap og samskaping. Dette stiller nye krav til kommunens medarbeidere og ledere.

Dette skal vi oppnå

MEDARBEIDERE				
Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.				
Sykefraværspersent	7,7 %	8,4 %	9,3 %	9,0 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.				
Medarbeidere og leders opplevelse av at Asker kommune legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,2	Ikke målt	4,2
Medarbeideres opplevelse av å få brukt sin kompetanse på en god måte, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	4,2	Ikke målt	4,2
Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrige og stolte medarbeidere og ledere.				
Medarbeideres opplevelse av å ha relevant kompetanseutvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	Ikke målt	3,7	Ikke målt	3,7
Andelen årsverk fordelt på fagbrev eller høyere utdanning	84,2 %	84,9 %	85,0 %	Tall kommer

Andelen heltidsansatte	59,4 %	59,6 %	61,9 %	63,9 %
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	81,9 %	81,4 %	82,3 %	83,2 %
Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunenes utfordringer og viser endringsvilje.				
Rapporteres kvalitativt				

Vurdering og analyse

Asker kommune gjennomfører annet hvert år medarbeiderundersøkelsen 10-faktor. 10-faktor er KS' medarbeiderundersøkelse som benyttes av svært mange kommuner.

Medarbeiderundersøkelsen gir en god indikasjon på ansattes motivasjon, trivsel, mestringstro, autonomi og andre sentrale forhold.

Undersøkelsen ble gjennomført i Asker kommune høsten 2023. Over 5000 ansatte besvarte undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 74 prosent. Resultatene er svært gode og på enkelte områder bedre enn ved forrige undersøkelse i 2021. Resultatene for Asker er på samme nivå eller noe over landsgjennomsnittet.

I 2021 ble det vedtatt en heltidserklæring og handlingsplan for heltidskultur. Arbeidet med heltidskultur fortsatte i 2023, og det er startet opp nye piloter i nye virksomheter. I pilotarbeidet jobbes det med å prøve ut nye turnusordninger og implementere TØRN-modellen. Høsten 2023 ble det i samarbeid med hovedtillitsvalgte utarbeidet en ny turnusmodell, den såkalte «Askermodellen». Flere av pilotene er i gang med å prøve ut modellen. «Askermodellen» innebærer at det utarbeides arbeidsplaner for lengre perioder og planlegges for ferie og fravær frem i tid. Dette muliggjør økte stillinger gjennom redusert vikarbruk.

Det er fortsatt en positiv utvikling når det gjelder andelen heltidsansatte og gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommunen. I 2023 økte den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen med 0,9 prosentpoeng til 83,2 prosent. Asker er dermed blant de fem ASSS-kommunene med størst gjennomsnittlig stillingsstørrelse. Lillestrøm og Bærum kommuner har en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på henholdsvis 79,9 og 78,4 prosent. Den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen i norske kommuner samlet er på 84,1 prosent.

Partssamarbeid er viktig for å utvikle gode tjenester til innbyggerne. I 2023 ble det vedtatt nye prinsipper for medbestemmelse i Asker kommune. Prinsippene klargjør struktur, roller og kultur knyttet til samhandlingen mellom ledere, tillitsvalgte og verneombud. Målet er god samhandling der alle har respekt for hverandres roller, og at saker tas opp og avgjøres på riktig nivå. I tillegg til overordnet medbestemmelse på kommunenivå, ble det i 2023 opprettet en egen medbestemmelsesarena knyttet til arbeidstid.

Arbeidet med heltidskultur og nye løsninger knyttet til turnusplanlegging er eksempler på hvordan medarbeidere og ledere sammen prøver å finne bedre måter å jobbe på for å løse kommunens utfordringer.

Det registrerte sykefraværet i Asker kommune var i 2023 på 9,0 prosent. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra året før. Det er langtidsfraværet som er redusert, mens korttidsfraværet er på samme nivå som året før. Tjenesteområde Oppvekst har hatt den største nedgangen, med et redusert sykefravær på 0,7 prosentpoeng sammenlignet med 2022. Sykefraværet i Asker er noe lavere enn i andre tilsvarende kommuner. Lillestrøm og Bærum kommuner hadde begge et registrert sykefravær på 9,2 prosent i 2023.

Kommunal sektor er kvinnedominert, og andelen kvinner er spesielt høy innenfor tjenesteområdene Velferd og Oppvekst. Kvinneandelen i Asker følger den nasjonale utviklingen, og var ved utgangen av 2023 på 75,1 prosent. Kvinneandelen har holdt seg relativt stabil siden 2020, da den var på 76,6 prosent.

Det ble i 2023 inngått en avtale med FRI Oslo og Viken. Avtalen skal blant annet gi medarbeidere i Asker kommune mer kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold. I tillegg skal det sikres at medarbeidere har kompetanse til å møte alle innbyggere, brukere, pasienter og elever på en ivaretagende og trygg måte, uavhengig av seksuell legning. Avtalen innebærer at flere avdelinger skal sertifiseres som Regnbuefyrtårn. En slik sertifisering vil bidra til at Asker kommune får et rammeverk for å jobbe mer strukturert med kjønns- og seksualitetsmangfold.

For å sikre en enhetlig rekrutteringspraksis, ble det høsten 2023 etablert felles prinsipper for rekruttering i Asker kommune. I tillegg ble det startet et arbeid med en overordnet kompetanseplan. Dette er viktige tiltak for å gjøre Asker kommune til en attraktiv arbeidsgiver for jobbsøkere.

Det ble høsten 2023 inngått en avtale mellom NAV Asker og Asker kommune om «Folk i helse». Avtalen gir personer som er arbeidssøkere mulighet til å gjennomføre et komprimert utdanningsløp for å bli fagarbeidere.

Samarbeid for å nå målene

Et stadig mer nettverksorientert samfunn med nye teknologiske muligheter, forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene, trenger vi en helhetlig politikk for en bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Asker kommune skal være pådriver for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører. Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv.

Asker kommune skal legge til rette for at det er enkelt for frivilligheten, næringslivet og andre aktører å delta aktivt i samarbeid om å løse samfunnsutfordringer. Kommunen skal bidra til å etablere gjensidig forpliktende samarbeid og partnerskap, tilrettelegge for at alle innbyggere opplever tilhørighet og tar medansvar, samt bidra til et levende lokaldemokrati der innbyggerne utvikler sin kunnskap og deltar i beslutningsprosessene. Kommunen har et særskilt ansvar for å bidra til at utsatte grupper som ikke i like stor grad deltar, kommer til orde og blir ivaretatt.

Å skape løsninger sammen utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter. Det er behov for å bygge ny kompetanse i kommunen og i sivilsamfunnet, samt nye modeller for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

Dette skal vi oppnå

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE				
Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.				
Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid	Ikke målt	Ikke målt	46 %	48 %
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er et godt tilbud til ungdom i området der de bor (fritidsklubb, ungdomshus eller lignende)	Ikke målt	Ikke målt	46 %	Ikke målt
Andelen deltakere i arbeid eller utdanning året etter endt introduksjonsprogram	70 %	75 %	71 %	Tall kommer
Askersamfunnet er et levende lokaldemokrati der innbyggere i alle aldre deltar gjennom inkluderende, medbestemmende og representative beslutningsprosesser.				
Endring i valgdeltakelse i kommunestyre- og fylkestingsvalget, samt stortingsvalget, fire år før (prosentpoeng)	Ikke målt	-1,7	Ikke målt	-2,7
Innbyggernes opplevelse av om det er gode muligheter til å påvirke kommunale	Ikke målt	2,5	Ikke målt	Ikke målt

beslutninger som engasjerer dem, skala 1-4 hvor 4 er best				
Innbyggernes opplevelse av at politikerne involverer innbyggerne i forsøk på å finne løsninger på lokale problemer, skala 1-4 hvor 4 er best	Ikke målt	2,5	Ikke målt	Ikke målt
Frivilligheten, næringslivet, kommunen og andre aktører deltar i gjensidig forpliktende samarbeid for å oppnå en bærekraftig utvikling.				
Frivillige lag og foreningers tilfredshet med samarbeidet med kommunen, skala 1-6 hvor 6 er best	Ikke målt	Ikke målt	4,8	5,1

Vurdering og analyse

Asker kommune har i mange år hatt en stor satsing på medborgerskap og samskaping, og dette ser ut til å ha en positiv effekt på måloppnåelsen. Kommunen har arbeidet aktivt med kompetanseheving, inngått flere samarbeid og partnerskap med relevante aktører, samt tilrettelagt for medvirkningsprosesser i samfunns- og tjenesteutviklingen.

Andelen innbyggere som deltar i frivillig arbeid har økt fra 46 prosent i 2022 til 48 prosent i 2023, noe som indikerer en positiv utvikling mot et inkluderende lokalsamfunn. Andelen frivillige er høyest i aldersgruppen 40-59 år, og det er ingen signifikante forskjeller knyttet til kjønn eller bosted.

Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med lokaler til å treffe andre unge, gikk betydelig opp fra 2019 til 2022. Det var en økning ved nesten alle ungdomsskolene, og økningen var ekstra stor ved de skolene som i perioden 2019-2022 fikk egen ungdomsklubb. Det er likevel slik at forskjellene mellom de 13 ungdomsskolene som deltok i Ungdataundersøkelsen er store. Andelen som oppga at de var fornøyde med lokalene til å treffe andre unge varierer fra 27 til 70 prosent. Kommunen jobber aktivt for å etablere et likeverdig tilbud til innbyggerne i hele kommunen. Det ble i 2023 blant annet etablert et tilbud for ungdom i Sætreområdet, hvor det tidligere har vært et svært begrenset tilbud.

Den samlede valgdeltakelsen i Asker var i 2023 på 65,5 prosent, mens den i landet som helhet var på 62,4 prosent. Det er en nasjonal trend at valgdeltakelsen ved kommune- og fylkestingsvalg er lavere enn ved stortingsvalg, og dette reflekterer en utfordring for et levende lokaldemokrati. Askers resultater i lokaldemokratiundersøkelsen for 2021 lå imidlertid over landsgjennomsnittet, og viser en positiv utvikling når det gjelder opplevelsen av hvorvidt de folkevalgte involverer innbyggerne i å finne løsninger på lokale problemer. Lokaldemokratiundersøkelsen ble gjennomført i 2017 og 2021.

Deltakelse i regionalt og internasjonalt samarbeid er viktig for at Asker kommune skal få tilgang til ekstern finansiering og økt kompetanse, samt forskning og innovasjon til utvikling av løsninger som styrker tjenestetilbudet til innbyggerne. Asker kommune deltar i mange spennende nettverk, og har en ledende rolle innen flere regionalpolitiske fora.

Tverrsektorielt samarbeid internt og eksternt er en forutsetning for at Asker kommune skal oppnå en bærekraftig utvikling i tråd med målene i kommuneplanen. Det er i planarbeidet gjennomført omfattende medvirkningsprosesser med næringslivet, frivilligheten og innbyggerne.

I tillegg har arbeidet med kommuneplanens arealdel vært gjennomført med brede medvirkningsprosesser.

Bærekraftige byer og samfunn

Samfunnet står overfor store utfordringer for å sikre at byer og tettsteder er helsefremmende, bærekraftige og attraktive. Befolkningsveksten gir behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur, og gir utfordringer for helse og miljø. God planlegging er viktig for å sikre innbyggernes helse, trygghet og tilhørighet, steders attraktivitet og næringsutvikling.

Asker skal utvikles som en flersenterkommune med en definert senterstruktur. Det er et mål at førstegangsetablerere, småhusholdninger og ulike inntektsgrupper skal kunne etablere seg i kommunen. For å sikre en god balanse i boligsammensetningen, må det bygges flere mindre boliger og leiligheter, primært i tilknytning til tettstedene. Kommunen må også ha fokus på å utvikle sosiale boformer.

Kommunen er avhengig av god og klimavennlig infrastruktur i tettstedene. Flere av lokal- og nærsentrene mangler riktig dimensjonert infrastruktur i dag, og det er nødvendig med betydelige investeringer i årene fremover for å imøtekomme de store utbyggingsbehovene. Spikkestad er eksempel på et område med befolkningsvekst, men hvor det er midlertidig byggestopp fordi rensekapasiteten på Lahell renseanlegg er overskredet.

Asker har et stort potensial for bærekraftige, miljøvennlige og kunnskapsbaserte næringer. Kommunen har gode forutsetninger for å etablere lokale arbeidsplasser, da Asker har en høyt utdannet befolkning, nærhet til sentrale funksjoner og godt tilrettelagt kollektivtrafikk i deler av kommunen. Det er også et potensiale innen landbruks- og reiselivsnæringen.

Kommunens arealbruk skal i tråd med kommuneplanens arealdel, bidra til å sikre naturmangfoldet, kulturmiljøet og ivareta et aktivt og levende landbruk. Asker har en rik historie og et stort antall kulturminner og kulturmiljøer. Denne arven gir kommunen identitet og særpreg, og må forvaltes på en bærekraftig og fremtidsrettet måte.

Asker kommune har store og verdifulle landbruksarealer med rik matjord og produktiv skog. Kommunen har vedtatt at videre nedbygging av jordbruksarealer skal unngås, og at det er viktig å sikre Askers langstrakte kystlinje og store sammenhengende friluftsområder.

Kommunene skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, og har et særskilt lovpålagt beredskapsansvar. Samfunnssikkerhet og beredskap handler om å forebygge uønskede hendelser og å være forberedt på å håndtere de hendelsene som oppstår. Dette krever et helhetlig og systematisk arbeid, der kunnskap om risiko og sårbarhet må følges opp med gode planer.

Dette skal vi oppnå

BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN				
Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling.				
Befolkningsvekst	0,5 %	1,2 %	1,8 %	1,1 %
Antall bosatte per kvadratkilometer i tettstedsareal	1 762	1 763	1767	1795
Egendekning av arbeidsplasser (antall arbeidsplasser i kommunen/ antall sysselsatte bosatt i kommunen)	77 %	77 %	76 %	76 %
Andelen sykkelveinett som holder definert standard for sykkelveier	Ikke målt	54 %	55 %	55 %
Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris.				
Antall nye boliger per år	633	638	833	696
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter eller rekkehus	76 %	78 %	78 %	81 %
Andelen nye boliger i kommunen som er leiligheter	66 %	58 %	64 %	67 %
Alle innbyggere har tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem, og en effektiv og miljøvennlig renovasjons- og avfallshåndtering.				
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	89 %	89 %	87 %	87 %
Andelen prøver med tilfredsstillende drikkevannsforsyning (mht. E. coli og stabil drikkevannsløp)	94,1 %	99,9 %	99,9 %	Tall kommer
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	95 %	91 %	94 %	97 %
Antall av kommunens fire renseanlegg som klarer å innfri rensekrav	3	3	3	3
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (<i>Metodikken for innhenting av tall er forbedret i 2022. Dette gjør det utfordrende å sammenligne tallene med foregående år</i>)	28 %	43 %	32 %	34 %
Forurensning fra avløpsnett som slippes ut i regnvannsoverløp og nødoverløp (< 5% er tilfredsstillende)	0,63 %	0,14 %	0,04 %	Tall kommer
Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser.				
Andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å være i sitt nærområde når de er ute om kvelden	Ikke målt	Ikke målt	86 %	Ikke målt
Anmeldte lovbrudd etter lovbruddsgruppe "Vold og mishandling", per 1000 innbyggere	4,4	4,4	4,4	Tall kommer

Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet.				
Konsentrasjon av finkornet svevestøv (PM2.5), mikrogram per kubikkmeter luft	4,6 µg/m3	5,6 µg/m3	Tall kommer	Tall kommer
Mengde avfall fra kommunale byggeprosjekter, kg/m2	27,6 kg/m2	35,9 kg/m2	48,3 kg/m2	35,2 kg/m2
Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.				
Antall nye bygg i strandsonen siste fire år	179	172	182	Tall kommer
Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, dekar	44	99	68	Tall kommer

Vurdering og analyse

Asker kommune hadde i 2023 en befolkningsvekst på 1,1 prosent. Kommunen har nå nærmere 99 000 innbyggere, og har de siste årene hatt en jevn vekst i tråd med målsettingene i kommuneplanens samfunnsdel. Innvandring, spesielt fra Ukraina, har vært den viktigste bidragsyteren til befolkningsveksten både i Asker, i nabokommunene og i landet som helhet. Samtidig er det viktig å merke seg at fødselsoverskuddet og økningen i antall eldre holder seg relativt stabilt, noe som påvirker den demografiske sammensetningen av befolkningen.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2023. Planen skal sikre en enhetlig forvaltning og utvikling av kommunens arealer og videreføre utviklingen av prioriterte vekstområder. Det er avsatt arealer til over 17 000 nye boliger, og dette vil dekke boligbehovet i Asker de neste 30 årene. For å sikre at utviklingen skjer på de riktige stedene og til rett tid, er det lagt inn rekkefølgebestemmelser. De sentrale rekkefølgebestemmelsene er tilfredsstillende skolekapasitet, vann- og avløpsløsning og transportkapasitet. Det er også fastsatt rekkefølgebestemmelser knyttet til trafiksikkerhet.

Asker har hatt en periode med betydelig boligproduksjon, og totalt 696 nye boliger ble fullført i 2023. Boligproduksjonen ligger dermed langt over målsettingene i kommuneplanen om en årlig boligproduksjon på 500-550 boliger. 67 prosent av de nye boligene som ble ferdigstilt i 2023 var leiligheter. Dette er i tråd med målsettingen om at 80 prosent av boligene skal være leiligheter eller rekkehus.

Det jobbes målrettet med å sikre tilgang til rent drikkevann og et tilfredsstillende avløpssystem for alle. Feil og mangler i datagrunnlaget gjør det vanskelig å sammenligne tallene med tidligere år.

Resultatene fra Ungdataundersøkelsen viser at 86 prosent av ungdommene i Asker opplever det som trygt å være ute i sitt nærområde om kvelden, noe som er på linje med landsgjennomsnittet. 2 prosent opplever at det er utrygt, og det er viktig å fortsette arbeidet med å opprettholde og forbedre tryggheten i alle deler av kommunen.

Asker kommune er opptatt av å verne om naturmangfoldet og sikre en bærekraftig arealforvaltning. Temaplan for naturmangfold ble vedtatt av kommunestyret i 2023, og skal bidra til at kommunen når målene på dette området. Samtidig er det viktig å merke seg

utfordringene knyttet til omdisponering av dyrket og dyrkbar jord til andre formål enn landbruk, noe som krever nøye avveininger mellom arealbehov og hensynet til landbruket og naturmangfoldet.

Asker har hatt en betydelig aktivitet knyttet til byggesaker i strandsonen. Samtidig har kommunen også hatt en høy andel avslag på søknader om tiltak i strandsonen. Det er innvilget en rekke dispensasjoner i 100-metersbeltet de siste årene, og de fleste av disse gjelder påbygg/tilbygg eller erstatning av eksisterende bebyggelse/anlegg.

Asker kommune er opptatt av å sikre tilgang på sosiale boformer og boliger for ulike inntektsgrupper. Dette bidrar til å fremme inkludering og sosial rettferdighet i lokalsamfunnet. Kommunen vil fortsette å prioritere dette arbeidet i årene som kommer. Strategisk planlegging og samarbeid med ulike aktører er avgjørende for å sikre at alle innbyggere har tilgang til trygge og egnede boliger, uavhengig av deres økonomiske situasjon. Arbeidet er i tråd med føringene i forslaget til temaplan for bærekraftig boligutvikling og porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling.

Temaplan for samferdsel og mobilitet er under utarbeidelse og ble lagt ut på høring høsten 2023. Temaplanen setter retning for hvordan kommunen skal møte fremtidens utfordringer knyttet til samferdsel og mobilitet.

Samlet viser resultatene at Asker kommune de siste årene har hatt en positiv utvikling på mange av indikatorene knyttet til bærekraftig samfunnsutvikling. Økt befolkningsvekst, boligbygging og arbeidet med klima og natur er viktige eksempler på dette. Samtidig er det flere områder som krever fortsatt oppmerksomhet. Ved å opprettholde fokuset på bærekraftige løsninger og samarbeid på tvers av sektorer, skal Asker kommune fortsette å arbeide for sunne og levedyktige lokalsamfunn.

Handling mot klimaendringene

Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt, og gir betydelig økt risiko for konsekvenser for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden. Klimautfordringene er globale, men må løses lokalt. Gjennom Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å bidra til at den globale oppvarmingen holdes godt under to grader sammenlignet med førindustriell tid, og helst begrense temperaturøkningen til 1,5 grader. Norges klimaforpliktelser er vedtatt gjennom en egen klimalov, der målet er at utslippene av klimagasser i 2030 skal være minst 50 prosent lavere og opp mot 55 prosent lavere enn i 1990. I 2050 må utslippene av CO2 være netto null.

De største direkte utslippene av klimagasser i Asker kommer fra transport. Veitrafikken er den største utslippskilden, der personbiler utgjør hovedandelen. De indirekte utslippene av klimagasser er flere ganger større enn de direkte. Indirekte utslipp oppstår utenfor kommunens grenser, og stammer fra en rekke ulike kilder slik som materialer, mat, elektrisitet, flyreiser og forbruksvarer. Asker kommune skal bidra til klimagassreduksjon gjennom sin rolle som samfunnsutvikler, planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper og tjenesteleverandør.

Konsekvensene av klimaendringene merkes allerede med mer ekstremvær, flom og tørke, og kommunen må være forberedt på at klimaendringer vil påvirke store deler av samfunnet. Klimatilpasning handler om å gjøre valg som reduserer de negative konsekvensene av klimaendringene, og som utnytter de positive konsekvensene for natur og mennesker.

Dette skal vi oppnå

HANDLING MOT KLIMAENDRINGENE				
Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.				
Indikator under utvikling				
Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.				
Mengde direkte klimagassutslipp i Askersamfunnet, tonn CO ₂ -ekvivalenter	219 333	214 899	212 196	Tall kommer
Netto forbruk av elektrisitet i husholdningene, GWh	714 GWh	762 GWh	664 GWh	Tall kommer
Andelen innbyggere som mener det er viktig at kommunen når sitt mål om å redusere klimagassutslipp i Asker med 67 prosent innen 2030 (i forhold til utslippsnivået i 2009)	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	75 %
Andelen reiser som foretas med sykkel	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	4 %
Antall kilo matsvinn per innbygger	Ikke målt	41	Ikke målt	Ikke målt

Antall kilo husholdningsavfall per innbygger	452	438	390	Tall kommer
Andelen husholdningsavfall til materialgjenvinning	46,3 %	49,2 %	47,9 %	Tall kommer
Andelen kommunale anskaffelser hvor klima/miljø er vektet enten i tildelingskriterier, kvalifikasjonskrav eller absolutte krav til produktet/tjenesten	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser, målt i tonn Co2e	Ikke målt	Ikke målt	272	395
Indirekte klimagassutslipp fra materialbruk i årets ferdigstilte kommunale byggeprosjekter, målt i kg CO2e/ BTA/ år	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt
Energibruk i kommunale bygg (kWh)	69 951 989	82 020 190	79 812 518	79 842 434
Andelen nye kommunale biler på el/hydrogen/biogass (personbiler og varebiler)	43 %	42 %	61 %	91 %

Vurdering og analyse

Asker har jobbet systematisk for å bli en ledende kommune når det gjelder å gjennomføre ambisiøse tiltak for å bekjempe klimaendringene. Asker er også foregangskommune innen sirkulærøkonomi. Det gjenstår likevel et betydelig arbeid før den årlige reduksjonen av klimagassutslipp er tilstrekkelig for å nå Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til under 1,5 grader.

Temaplan for handling mot klimaendringene, samt kommunens interne mobilitetsstrategi, er sentrale styringsdokumenter i kommunens arbeid med å redusere klimagassutslippene. Temaplanen og klimabudsjettet i handlingsprogrammet er viktige verktøy for å oppnå målet om å redusere de direkte klimagassutslippene med 67 prosent innen 2030.

I 2022 var utslippene i Asker på ca. 212 200 tonn CO2e. Dette er en nedgang på kun 1,3 prosent sammenlignet med 2021. Hovedgrunnen til at utslippene gikk noe ned fra 2021 til 2022, er at utslippene fra veitrafikk gikk ned med 3,1 prosent. Dette skyldes først og fremst en økning i elbilandelen fra 24,6 prosent i 2021 til 31,1 prosent i 2022. Videre gikk utslippene fra sektoren avfall og avløp ned med 9,3 prosent. Hovedårsaken til dette er at utslipp fra gamle deponier naturlig blir mindre over tid, etter hvert som mer og mer av det biologiske avfallet brytes ned. I tillegg gikk utslippene fra annen mobil forbrenning ned med 5,8 prosent på grunn av redusert aktivitet i bygg- og anleggssektoren.

Selv om de direkte utslippene gikk noe ned, er det lite som tyder på at de indirekte utslippene går ned. Forbruket er fortsatt høyt i Asker som i resten av landet. Ifølge det digitale verktøyet Folkets Fotavtrykk, er det gjennomsnittlige klimafotavtrykket for en innbygger i Asker på 12,7 tonn CO2e. Dette er 0,1 tonn over landsgjennomsnittet og nesten 10 tonn mer enn det gjennomsnittlige fotavtrykket må være på verdensbasis for at verden skal nå målene i Parisavtalen. Det understrekes at dette kun er et estimat. Mange av dataene som er brukt er basert på nasjonale tall, da det ikke finnes kommunevise data.

En betydelig del av den totale elektrisitetsbruken i norske husholdninger går til oppvarming av boliger. Det antas at de vedvarende høye strømprisene i 2022 gradvis har begynt å påvirke forbruksmønsteret, og dermed har bidratt til en nedgang i det totale forbruket av elektrisitet i husholdningene. I tillegg var 2022 et relativt varmt år, noe som sannsynligvis også har medført en viss reduksjon i behovet for oppvarming sammenlignet med tidligere år.

En innbyggerundersøkelse gjennomført i 2023 viser at 75 prosent av innbyggerne i Asker mener det er viktig at kommunen når målet om å redusere klimagassutslippene med 67 prosent innen 2030. Andelen er høyest blant kvinner og personer med høy utdanning. Andelen reiser som foretas med sykkel var 4 prosent i 2023, og dermed uendret fra forrige måling i 2017.

Det er en nedgang i antall kilo husholdningsavfall per innbygger, samt en økning i andelen husholdningsavfall som går til materialgjenvinning. Dette er en positiv utvikling, og indikerer at innbyggerne har blitt mer bevisste på viktigheten av avfallshåndtering og ressursutnyttelse. Det er en økning i andelen nye kommunale biler som går på fornybar energi, og dette bidrar til å redusere kommunens transportrelaterte utslipp.

Energibruken i kommunale bygg økte med 0,04 prosent i 2023 sammenlignet med 2022. Dette kan skyldes at gjennomsnittstemperaturen var 1 grad kaldere i 2023. Økningen knytter seg til forbruket av fjernvarme, bioolje, gass og pellets. Strømforbruket er imidlertid redusert med ca. 1,5 prosent (1 mill. kWh), noe som kan forklares av strømsparetiltakene.

Videre er det en økning i direkte klimagassutslipp fra kommunale bygg- og anleggsplasser, målt i tonn CO₂-ekvivalenter. Økningen kan forklares med at det er flere ferdigstilte prosjekter i 2023 enn i 2022.

Temaplan for naturmangfold ble vedtatt i 2023. Naturen spiller en viktig rolle i det globale karbonkretsløpet gjennom opptak og lagring av karbon. Klima- og naturkrisen må derfor sees i sammenheng, og kommunen må ha fokus på å finne løsninger som både tjener naturen og klimaet.

God helse

Forventede økte helseutgifter, endringer i befolkningssammensetningen og økt sykdomsbyrde representerer både lokalt, nasjonalt og globalt store utfordringer for bærekraft. Asker kommune har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene, motvirker sosiale helseforskjeller og fremmer god helse for alle uansett alder.

Mange forhold påvirker innbyggernes helse og livskvalitet, slik som for eksempel tilgang til aktive nærmiljøer, de fysiske omgivelsene, oppvekst- og skoleforhold, tilgang på arbeid og forhold knyttet til levevaner. Kommunen skal tilrettelegge for at alle kan delta og leve friske og sunne liv. Det er behov for en tverrsektoriell og målrettet innsats og involvering av hele samfunnet og de fleste av kommunens tjenesteområder for å lykkes.

Målrettet og systematisk innsats for å dreie ressursinnsatsen mot mer forebyggende og helsefremmende tiltak er viktig for å oppnå god folkehelse og redusere risikoen for sykdom. Kommunen må legge til rette for å skape gode og bærekraftige løsninger slik at den enkelte innbygger mestrer eget liv og opplever god livskvalitet. Gjennom medborgerskap og samskaping må det utvikles nye løsninger for bærekraftige helsetjenester. Samarbeidet skal skje med innbyggere, næringsliv, forskningsmiljøer og frivillige organisasjoner.

Dette skal vi oppnå

GOD HELSE				
Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.				
Andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger	97,0 %	97,3 %	96,2 %	Tall kommer
Andel av befolkningen (20-66 år) som mottar stønad til livsopphold	15 %	13 %	Tall kommer	Tall kommer
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående muskel- og skjelettplager, per 1000 innbyggere	304	302	299	Tall kommer
Andelen ungdomsskoleelever som er lite fysisk aktive	Ikke målt	Ikke målt	12 %	Ikke målt
Andelen innbyggere over 18 år som har minst 30 minutter moderat fysisk aktivitet 4+ dager i uken	Ikke målt	22,2 %	Ikke målt	Ikke målt
Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyd med helsa si	Ikke målt	Ikke målt	68 %	Ikke målt
Innbyggere (0-74 år) som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser, per 1000 innbyggere	149	152	159	Tall kommer
Andelen innbyggere (67-74 år) i arbeid	21,4 %	22,4 %	23,1 %	24,5 %

Innbyggere over 75 år innlagt på sykehus med hoftebrudd, per 1000 innbyggere	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer	Tall kommer
Andelen innbyggere over 18 år som opplever at de er plaget av støy fra trafikk hjemme	Ikke målt	10,4 %	Ikke målt	Ikke målt
Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.				
Andelen årsverk i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	72,7 %	76,5 %	74,5 %	Tall kommer
Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.				
Andelen innbyggere over 80 år som bor hjemme	90,4 %	89,8 %	90,9 %	Tall kommer
Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.				
Indikator under utvikling				

Vurdering og analyse

Asker kommune jobber aktivt med å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle innbyggere, uansett alder. Gjennom en rekke tiltak og strategier, inkludert utvikling av attraktive og helsefremmende lokalsamfunn, jobber kommunen målrettet mot å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.

Det er en liten nedgang fra 2021 til 2022 i andelen 9-åringer som er vaksinert mot meslinger, og andelen i Asker er signifikant lavere enn på nasjonalt nivå. Vaksinasjonsdekningen ligger imidlertid fortsatt på et høyt nivå. Kommunen vil følge med på utviklingen og fortsette arbeidet med å sikre høy vaksinasjonsdekning.

Andelen innbyggere i alderen 67 til 74 år som er i arbeid øker, og var i 2023 på 24,5 prosent. Andelen i Asker er et par prosentpoeng høyere enn på nasjonalt nivå. Dette er en positiv utvikling med tanke på målet om god livskvalitet for alle, uansett alder. Det er også en strategi i temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker at flere skal stå lenger i arbeid.

Andelen ungdomsskoleelever som er fornøyde med helsen sin har gått ned siden 2019, og ligger nå på 68 prosent. Dette er på samme nivå som landsgjennomsnittet. Tidligere hadde Asker resultater noe over landsgjennomsnittet.

12 prosent av ungdomsskoleelevene var i 2022 lite fysisk aktive, noe som er lavere enn i landet som helhet. Videre er andelen voksne som er fysisk aktive høyere i Asker enn i landet for øvrig. Fysisk aktivitet er en sentral faktor for god helse og trivsel. Det er derfor positivt at kommunen har en høyere andel innbyggere som oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet. Dette kan være et uttrykk for at Asker kommune har lyktes med å fremme god folkehelse og forebygge helseproblemer. Samtidig viser forskning at høy utdanning og inntekt har en klar sammenheng med hvor mye den enkelte mosjonerer, og både utdanningsnivå og inntekter ligger generelt høyt i Asker.

Asker kommune har fortsatt en høy andel årsverk i de kommunale pleie- og omsorgstjenestene med relevant fagutdanning, selv om det har vært en liten nedgang fra 2021 til 2022. De ansattes kompetanse er viktig for å sikre at innbyggerne får forsvarlige helsetjenester av god kvalitet.

Det er en liten økning fra 2021 til 2022 i andelen innbyggere over 80 år som bor hjemme, og andelen er høyere i Asker enn i landet som helhet. At en stor andel eldre innbyggere bor hjemme, indikerer at Asker kommune har lyktes med å tilrettelegge for et trygt og inkluderende miljø som muliggjør uavhengighet og selvstendighet blant eldre. Dette er i tråd med målet om at innbyggerne skal ta medansvar for egen helse og delta aktivt i utformingen av helsetjenestene ut fra deres individuelle behov og forutsetninger.

Det ble i 2023 gjennomført en brukerundersøkelse ved alle bo- og omsorgssentre, omsorgsboliger og dagaktivitetstilbud i kommunen. Undersøkelsen hadde en svarprosent på 56 prosent, noe som er høyt sammenlignet med andre gjennomførte brukerundersøkelser i kommunen. Resultatene for undersøkelsen er generelt gode, og de fleste melder om høy tilfredshet med tjenestene. Den samlede tilfredsheten knyttet til dagaktivitetstilbud var 4,7 (på en skala fra 1 til 5, der 5 er best). Den samlede tilfredsheten knyttet til omsorgsboligene var 4,5, mens resultatet for bo- og omsorgssentrene var 4,3.

Antall innbyggere som har vært i kontakt med fastlege for muskel- og skjelettplager har gått noe ned fra 2020 til 2022. På den annen side har antall innbyggere som har vært i kontakt med fastlege angående psykiske symptomer og lidelser hatt en økende trend fra 2020 til 2022. Dette kan indikere økt oppmerksomhet på psykisk helse og muligens bedre tilgjengelighet og aksept for å søke hjelp for psykiske lidelser. Det er viktig å fortsette å overvåke og tilpasse helsetjenestene i tråd med befolkningens behov.

Asker kommune har arbeidet systematisk med å legge folkehelseperspektivet til grunn i alt planarbeid. Folkehelse er et tverrgående tema som skal ivaretas i alle temaplaner og i alle tjenesteområder. Den lovpålagte kartleggingen av folkehelsen (levetårskartlegging) ble utarbeidet i 2023.

Temaplan Mestrehelsetilbud – psykisk helse og rus ble vedtatt i 2023. Temaplanen skal bidra til et mer helsefremmende lokalsamfunn med gode tjenester til personer med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus. Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble også vedtatt i 2023, og skal bidra til at målgruppen får en god oppvekst og gode overganger mellom de ulike livsfasene.

Asker kommune vil fortsette å samarbeide med innbyggerne, frivilligheten og næringslivet, for slik å sikre at kommunen kan tilby helsetjenester som er tilpasset innbyggernes behov og forutsetninger.

God utdanning

God utdanning er viktig for den enkelte, for det sosiale fellesskapet og for samfunnet som helhet. En god utdanning skal fremme barn, unge og voksnes kunnskapsutvikling, ferdigheter og holdninger, slik at de kan oppleve å mestre eget liv og utvikle kompetanse til å delta i arbeid, samfunn og være en del av et fellesskap med andre. Utdanningen skal fremme demokratiske verdier og holdninger, og gi alle mulighet til å utfolde seg, utvikle skaperglede, engasjement, nysgjerrighet og lyst til å utforske.

Mangfold og respekt for den enkeltes overbevisning ligger til grunn for arbeidet med læring og utdanning. Det å fremme den enkeltes mentale og fysiske helse, er avgjørende for god læring og utvikling.

God utdanning kan skje på mange arenaer – i barnehage, skole, voksenopplæring, kulturskole, idrettsklubber og på kulturarenaene. Sammenhengen og samspillet mellom de ulike arenaene kan bidra til trygg, inkluderende og helsefremmende utdanning, hvor den enkelte utvikler livsmestring og kompetanse for fremtiden.

Dette skal vi oppnå

GOD UTDANNING				
Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.				
Andelen ungdomsskoleelever som sier at de er fornøyde med sitt lokalmiljø	Ikke målt	Ikke målt	70 %	Ikke målt
Andelen elever (7. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	7,8 %	6,9 %	7,6 %	11,4 %
Andelen elever (10. trinn) som svarer at de har blitt mobbet av medelever, mobbet digitalt (på skolen) og/eller blitt mobbet av voksne på skolen 2-3 ganger i måneden eller oftere	4,4 %	3,4 %	5,4 %	9,9 %
Elevenes trivsel på skolen (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	4,1	4,2	4,2	4,1
Foreldrenes opplevelse av barnets trivsel i barnehagen, skala 1-5 hvor 5 er best	4,8	4,7	4,7	4,8
Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen.				
Andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	39,7 %	41,3 %	39,1 %	36,9 %
Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling, skala 1-5 hvor 5 er best	4,6	4,6	4,6	4,6
Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.				

Elevenes opplevelse av opplæring som motiverer og fremmer læring (Vurdering for læring, 7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,5	3,6	3,5	3,5
Elevenes motivasjon for skole og skolearbeide (7. og 10. trinn), skala 1-5 hvor 5 er best	3,5	3,6	3,5	3,3
Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen fem/ seks år	83 %	84 %	85 %	Tall kommer
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 5.-7. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	0,5	0,2	0,3	0,6
Skolenes bidrag til elevenes læring (skolebidragsindikator, 8.-10. trinn), indeks hvor >0 er bedre enn landsgjennomsnittet	Ikke målt	Ikke målt	Ikke målt	Tall kommer
Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.				
Andelen ungdomsskoleelever som svarer at de tror at de kommer til å få et godt og lykkelig liv	Ikke målt	Ikke målt	69 %	Ikke målt
Elevenes (Vg1) svar på "Er du interessert i å lære på skolen?", skala 1-5 hvor 5 er best	4,0	3,8	3,8	3,8
Andelen lærere som oppfyller kompetansekrav for undervisning i fag de underviser i	78 %	81 %	84 %	83 %
Andelen innbyggere (15-24 år) som verken er i arbeid eller utdanning	8,0 %	7,2 %	7,1 %	Tall kommer
Sysselsatte med bestått fagprøve, plassering i Kommune-NM hvor 1 er best	348	349	348	Tall kommer

Vurdering og analyse

Asker kommune fortsetter sitt målrettede arbeid med å sikre et inkluderende oppvekstmiljø for alle barn og unge. Å høre til – temaplan for oppvekst ble vedtatt i 2023. Temaplanen skal bidra til trygge og aktive lokalsamfunn for barn, unge og familier, og legge til rette for at fremtidens medborgere kan være aktive deltakere i samfunnsutviklingen.

Elevenes trivsel på skolen ligger fortsatt på et høyt nivå. Selv om det har vært en liten reduksjon fra 2022 til 2023, ligger Asker fortsatt over landsgjennomsnittet. Dette tyder på at kommunens innsats for å skape et godt læringsmiljø har hatt positiv effekt.

Samtidig er det viktig å være oppmerksom på utfordringen med mobbing, spesielt blant ungdomsskoleelever. Tallene viser en økning i andelen elever som opplever mobbing, både på 7. og 10. trinn. Dette er en bekymringsfull trend som kommunen fortsatt vil jobbe aktivt med å bekjempe. Den samme utviklingen sees også på nasjonalt nivå. Andelen elever som opplever mobbing er imidlertid lavere i Asker enn i landet som helhet.

Økningen i skolebidragsindikatoren indikerer at skolene i Asker lykkes med å bidra til et høyt læringsutbytte for elevene. Dette betyr at elevene oppnår bedre resultater enn det som forventes, gitt deres individuelle forutsetninger. Dette er avgjørende for å sikre at de får den kompetansen de trenger for å lykkes videre i utdanning og arbeidsliv.

Andelen elever som fullfører videregående opplæring innen 5-6 år har en positiv utvikling, og Asker ligger over landsgjennomsnittet. Dette viser at kommunen lykkes med å gi elevene et

godt grunnlag for videre utdanning og arbeid. Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i de fagene de underviser i har økt fra 2020 til 2022, noe som reflekterer kommunens satsing på lærerkompetanse.

Asker kommune opprettholder et godt barnehage tilbud, selv om andelen barnehagelærere i forhold til grunnbemanning har hatt en nedgang. Konkurransen med nabokommunene og barnehageeierne imellom er sterk når det gjelder rekruttering. Tall for landet viser at dette også er en nasjonal utfordring, særlig i pressområdene rundt Oslo. Foreldrenes opplevelse av barnehagens bidrag til barnets utvikling er imidlertid stabil og på samme nivå som tidligere år. Til tross for utfordringer med rekruttering av barnehagelærere, viser dette at kommunen har et høyt kvalitetsnivå i barnehagene.

Barnehagedekningen er i 2023 mest presset nord i kommunen, noe som henger sammen med at utbyggingen på Billingstad har gått raskere enn forventet. Det er imidlertid bedre dekning i tilliggende områder, og flere barnehager er lokalisert nær pressområdet. Det er dermed mulig å få barnehageplass i rimelig nærhet til bosted.

Samlet viser tallene at Asker kommune er på rett vei mot målet om å sikre inkluderende og trygge oppvekstmiljøer, samt å tilby utdanning av god kvalitet. Asker kommune fortsetter arbeidet med å sikre god utdanning og et trygt og godt leke- og læringsmiljø for alle barn og unge. Mobbing og elevenes motivasjon for skolearbeidet er områder som krever økt oppmerksomhet fremover.

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling

Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling er viktige virkemidler i Asker kommunes møte med fremtidens utfordringer. Innovasjon kan defineres som å skape verdier på nye måter, og Asker har et godt utgangspunkt for verdiskaping gjennom å videreutvikle innovasjonsevnen. Gjennom målrettet satsing på teknologi, digitalisering og næringsutvikling skal kommunen sikre en god og fremtidsrettet samfunns- og tjenesteutvikling.

For at Asker kommune skal fortsette å levere tjenester av god kvalitet, må arbeidet med systematisk tjenesteinnovasjon videreføres og styrkes. Kommunen arbeider aktivt med å styrke evnen til å ta i bruk og skalere nye løsninger. For å lykkes med dette, må kommunen etablere partnerskap og samarbeide med ulike nettverk både lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt. Et annet viktig virkemiddel er å videreutvikle mer helhetlige og brukervennlige digitale tjenester for Askersamfunnet, samt å utnytte de mulighetene som ligger i økt bruk av kunstig intelligens.

Asker har et variert og lønnsomt næringsliv, og antallet arbeidsplasser er relativt høyt sammenlignet med antall innbyggere. Det er imidlertid stor pendling både inn og ut av kommunen, og det betyr at kommunen ikke har nok korteste arbeidsplasser eller riktige arbeidsplasser der kompetansen bor. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft, samt en helhetlig og robust teknisk og digital infrastruktur, er viktig for at kommunen skal være attraktiv for næringslivet. I tillegg peker næringslivet på betydningen av tilgang på arealer og rask saksbehandling i kommunen.

Dette skal vi oppnå

INNOVASJON, DIGITALISERING OG NÆRINGSUTVIKLING				
Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.				
Indikator	2020	2021	2022	2023
Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.				
Tildelte midler til Askersamfunnet fra Innovasjon Norge, EU eller Forskningsrådet, mill. kr	121	80	70	19
Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter	3,3 %	3,1 %	3,2 %	3,2 %
Antall registrerte patenter i Askersamfunnet, per 100 000 innbyggere	6,3	8,3	8,2	10,1
Andelen installerte smarte vannmålere	80 %	90 %	92 %	94 %
Askersamfunnet har en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet.				
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning med minst 100 Mbit/s	92 %	95 %	98 %	98 %
Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for fiber / fastnett med minst 1 Gbit/s	78 %	93 %	95 %	97 %

Andelen husholdninger med bredbåndsdekning for mobil 5G	0 %	30 %	60 %	100 %
Askersamfunnet har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og verdiskaping.				
Total plassering i Kommune-NM	16	15	14	Tall kommer
Plassering i Kommune-NM blant kommuner i Viken	6	6	6	Tall kommer
Andelen vekst i arbeidsplasser av befolkningsveksten	-101 %	83 %	49 %	-1 %

Vurdering og analyse

Bredbåndsdekningen i Asker er god og bedre enn landsgjennomsnittet. Markedssituasjonen i Asker er også god, med mange tilbydere av bredbånd. I tillegg bidrar Asker kommune gjennom å konkurranseutsette sin bredbåndsinfrastruktur, og lar leverandøren benytte rørinfrastrukturen til å tilby tjenester til næringslivet og innbyggerne. Gjennom Asker kommunes anskaffelse av ny leverandør til kommunens fiberinfrastruktur i 2023, bidrar kommunen til forbedret bredbåndskapasitet til 180 nye kommunale lokasjoner, samtidig som tidligere leverandør beholder sin eksisterende rørinfrastruktur.

Målet om at alle husstander i Asker som minimum skal tilbys en bredbåndshastighet på 1 GBit/s innen 2026 vurderes å være realistisk. Målet om 100 prosent dekning på 5G til alle husstander er nådd, riktignok med en hastighet på 30 Mbit/s. Når det gjelder 5G-hastighet på 100 Mbit/s, har Asker kommune i 2023 en dekning på 87 prosent. Landsgjennomsnittet er 82 prosent. Dette viser at Asker har en godt utbygget digital infrastruktur.

Antall registrerte patenter per 100 000 innbyggere har økt fra 8,2 i 2022 til 10,1 i 2023, samtidig som antall innbyggere i kommunen øker. Det er en indikasjon på stor grad av nyskaping og innovasjon. Andelen arbeidsplasser i informasjons- og kommunikasjonsbedrifter holder seg stabil på 3,2 prosent.

94 prosent av husstandene i Asker hadde ved utgangen av 2023 installert digitale vannmålere som muliggjør fjernavlesning av vannforbruket, og Asker er dermed på topp blant landets kommuner. Digital avlesning av vannmålerne gjør det mulig å tilby hyppigere frekvens på fakturering.

Antallet mottakere av ulike typer velferdsteknologi øker fra år til år. Kommunen jobber med at flere av løsningene skal tildeles til stadig flere, noe som vil bidra til at flere eldre kan bo hjemme lenger. Dette er et av flere viktige grep for å møte demografiutfordringene i årene fremover. Asker kommune deltar blant annet i HelseHub, som er et partnerskap mellom kommuner, universitet, sykehus og næringsforeninger med mål om å samhandle om utvikling av tjenester.

Et lønnsomt næringsliv er svært viktig for kommunens økonomiske bærekraft. Asker har et attraktivt og innovativt næringsliv som bidrar til arbeidsplasser og høy verdiskaping i lokalsamfunnet. Kommunen har en stabilt god posisjon sammenlignet med andre kommuner i Viken, men har som mål å fortsatt klatre på rangeringen i Kommune-NM. Gjennom en sterk

satsing på ny teknologi, digital infrastruktur av høy kvalitet og en tydelig posisjon innenfor sirkulærøkonomi, posisjonerer Asker seg som en attraktiv vertskapskommune i regionen.

Gjennom målrettet innsats, en sterk satsing på moderne teknologi og flere EU-støttede satsinger innen sirkulærøkonomiområdet, styrkes det lokale næringslivet og Askersamfunnet. Det er avgjørende å opprettholde denne positive utviklingen ved å fortsette å investere i innovasjon, tilrettelegge for digital infrastruktur av høy kvalitet og støtte næringslivet med å tilpasse seg fremtidige utfordringer. Med en fortsatt strategisk tilnærming og engasjement fra både offentlige og private aktører, er Asker godt posisjonert til å fortsette fremgangen og skape et enda mer dynamisk og bærekraftig samfunn i årene som kommer.

Klimaregnskap

Innledning

Klimabudsjettet oppdateres årlig og er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser. Klimabudsjettet inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenesteområder.

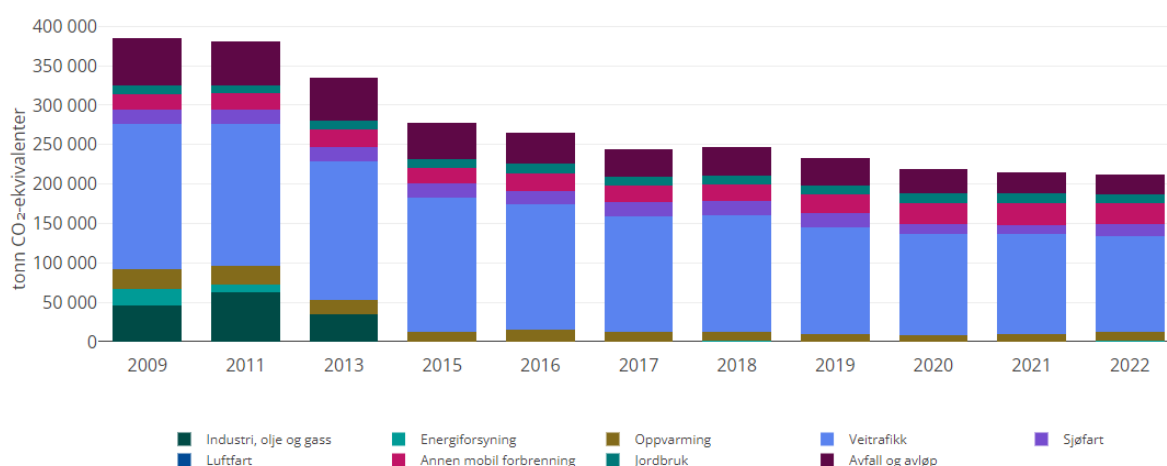
Klimabudsjettet inneholder tiltak både for innbyggerne, næringslivet og kommunens egen drift. Tiltakene omfatter både utslipp innenfor Askers grenser (direkte utslipp) og utslipp som skjer utenfor Askers grenser (indirekte utslipp) som følge av innbyggernes, næringslivets og kommunens forbruk.

Klimabudsjettet for 2023 var Asker kommunes tredje klimabudsjett. Rammene og strukturen for klimabudsjettet bygger på temaplan for handling mot klimaendringene, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021. Tiltakene i klimabudsjettet er strukturert etter innsatsområdene i temaplanen.

Vurdering og analyse

Miljødirektoratet publiserer hvert år kommunevise utslippsregnskap for de direkte klimagassutslippene. Disse har ett års forsinkelse, og utslippstall for 2023 blir ikke publisert før i begynnelsen av 2025.

Figuren under viser de samlede direkte klimagassutslippene fra Askersamfunnet i perioden 2009 til 2022. Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet har forbedret metodikken noe det siste året. Tallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med de tallene som er brukt i tidligere årsrapporter og klimabudsjett.

Figuren viser utviklingen av klimagasser i Asker fra 2009 til 2022 fordelt på ulike kilder. Totalt er utslippene redusert med 44,8 prosent fra 2009 til 2022. Målet i temaplan for handling mot klimaendringene er å redusere klimagassutslippene i Asker med 67 prosent fra 2009 til 2030.

Fra 2009 og i årene etterpå var det betydelige utslipp fra industrianlegg frem til disse anleggene ble nedlagt i 2013-2014. I tillegg er utslippene fra oppvarming nesten helt eliminert som følge av nasjonalt forbud mot bruk av mineralolje. Den største utslippskilden gjennom hele perioden er veitrafikk. På tross av økt antall kjøretøy på veiene, er utslippene på vei nedover på grunn av økt innblanding av biodrivstoff og flere elektriske biler. Utslippene fra kilden annen mobil forbrenning er betydelige, der utslippene fra anleggsmaskiner dominerer. Her har utslippene de siste tre årene vært høyere enn tidligere, som følge av økt bygge- og anleggsvirksomhet. Utslippene fra avfall og avløp har hatt en jevn nedgang i hele perioden. Utslippene fra sjøfart ble markert reduserte i 2020 og 2021 på grunn av lavere aktivitet under pandemien, men gikk i 2022 noe opp igjen. Utslippene fra jordbruk har vært relativt stabile i perioden.

I 2022 var utslippene i Asker på ca. 212 200 tonn CO₂e. Dette er en nedgang på kun 1,3 prosent sammenlignet med 2021. Hovedgrunnen til at utslippene gikk noe ned fra 2021 til 2022 er at utslippene fra veitrafikk gikk ned med 3,1 prosent. Denne nedgangen skyldes først og fremst en økning i elbilandelen fra 24,6 prosent i 2021 til 31,1 prosent i 2022. Videre gikk utslippene fra sektoren avfall og avløp ned med 9,3 prosent. Hovedgrunnen til dette er at utslipp fra gamle deponier naturlig blir mindre over tid, etter hvert som mer og mer av det biologiske avfallet brytes ned. I tillegg gikk utslippene fra annen mobil forbrenning ned med 5,8 prosent på grunn av redusert aktivitet i bygge- og anleggssektoren.

Selv om de direkte utslippene gikk noe ned, er det lite som tyder på at de indirekte utslippene går ned. Forbruket er fortsatt høyt i Asker som i resten av landet. Ifølge det digitale verktøyet Folkets Fotavtrykk, er det gjennomsnittlige klimafotavtrykket for en innbygger i Asker på 10,42 tonn CO₂e. Dette er nesten 10 tonn mer enn det gjennomsnittlige fotavtrykket må være på verdensbasis for at verden skal nå målene i Parisavtalen. Det understrekes at dette kun er et estimat. Mange av dataene som er brukt er basert på nasjonale tall, da det ikke finnes kommunevis data.

Asker kommune har som ambisjon å få på plass et internt klimagassregnskap til klimabudsjettarbeidet for 2025. Dette regnskapet skal vise utslippene fra kommunal drift, og blir viktig for å vise hvordan kommunen feier for egen dør i klimaarbeidet.

Asker kommune deltar i flere regionale og nasjonale nettverk relatert til klimaområdet, blant annet FutureBuilt, Grønn anleggssektor, Bygg i Tre, Kommunenettverk for klimaomstilling og Osloregionens faggruppe for klima og miljø. I 2023 fikk Asker tilsagn om over 5,16 mill. kroner gjennom Miljødirektoratets klimasatsordning til prosjektene redusert klimafotavtrykk hos lag og foreninger, forprosjekt mobilitetspunkt Slemmestad, sirkulær hjelpemiddelforvaltning, maskindeling i landbruket og anleggsprosjektet Vakås etappe 4.

Asker kommune har i 2023 gjort en innsats innen alle de seks innsatsområdene i temaplan for handling mot klimaendringene.

Status for klimatiltakene

Endring, ledelse og kommunikasjon

Asker kommune har i 2023 jobbet godt med å øke kompetansen om klima hos egne ansatte. Det er blant annet gjennomført en kursrekke i «Bærekraft i praksis» innenfor tjenesteområde Velferd. Dette ledet til klimasatsprosjektet «sirkulær hjelpemiddelforvaltning», et internt webinar om forbruk og ombruk for å engasjere ansatte, samt flere innlegg og presentasjoner om klima, sirkulærøkonomi og bærekraft både internt og eksternt. Det er også utviklet et dilemmatreningsverktøy for å skape tverrfaglig dialog om målkonflikter i kommunens bærekraftsarbeid.

Det er gjennom 2023 gjort et omfattende kommunikasjonsarbeid ut mot kommunens innbyggere gjennom sosiale medier, Askermagasinet, nettsider og saker solgt inn til lokal presse. Hensikten er å inspirere innbyggerne til adferdsendring i hverdagen, og gi økt kunnskap om hva Asker kommune gjør for å redusere klimaendringene og ta vare på naturen. Det er i 2023 igangsatt et arbeid med å utvikle nettsidene om klima og natur, slik at klima- og natursatsingen kommer tydeligere frem og at kommunen kommuniserer om klima og natur i sammenheng. Det er videre gjennomført en innbyggerundersøkelse om klima, forbruk, ombruk og mobilitet i samarbeid med Bærum kommune. Undersøkelsen skal gjennomføres årlig, og blir et viktig grunnlag for å måle endringer i adferd og holdninger hos innbyggerne.

Asker kommune har samarbeidet med næringslivet om klima på en rekke arenaer. Dette knytter seg blant annet til deltakelse, sponing og dialog på Sirkulærakademiet, samt sponing og innlegg på Asker Næringsforening sin kursrekke i grønn konkurransekraft. I tillegg er Asker vertskommune for Den store sirkulærkonferansen.

Kommunen setter i de fleste anskaffelser krav om at leverandørene skal være sertifisert med miljøledelsessystem. Totalt 149 private bedrifter i Asker har gyldig miljøfyrtårnsertifikat, og det har de senere årene vært en jevn økning. De fleste bedriftene i Asker er imidlertid fortsatt ikke miljøsertifisert. Når det gjelder miljøsertifisering av kommunens egne virksomheter, er oppvekstsektoren godt i gang med Grønt flagg-sertifisering. Det arrangeres erfaringsamlinger for barnehager og skoler, og det tilbys veiledning til virksomheter som ønsker det.

Klimasmart mat

Utslipptet fra jordbruket gikk ned med 1,4 prosent fra 2021 til 2022 på grunn av en liten nedgang i antall husdyr i kommunen.

For å stimulere til klimatiltak i jordbruket, veileder kommunen bøndene gjennom prosjektet «miljørådgivning i utvalgte områder med sårbare vannforekomster». Her gir Norsk Landbruksrådgivning råd til bønder som har ulike produksjoner ved utvalgte vassdrag, blant annet om redusert jordarbeiding, redusert høstpløying, bruk av fangvekster, bedre bruk av husdyrgjødsel og bruk av klimakalkulator. Flere av disse tiltakene har en positiv effekt både for klimaet og redusert avrenning til vassdrag. Fra 1. januar 2023 er deler av kommunen omfattet av regionale miljøkrav, der det blant annet er krav om redusert jordarbeiding og utvidede vegetasjonssoner mot vassdrag.

I 2023 ble Asker og Bærum kommuner tildelt Klimasats-midler fra Miljødirektoratet for å utrede potensialet og modeller for maskindeling i landbruket. Med nye krav til landbruket for å redusere avrenning til vassdrag og Oslofjorden, samt landbrukets egne mål for å begrense klimagassutslipp, er det nyttig å utrede om maskindeling kan øke oppslutningen om klima- og miljøtiltak. Regionale miljøkrav medfører behov for nye typer onneredskaper på den enkelte gård, og kommunene ønsker å avhjelpe dette ved å finne frem til en modell for maskindeling. Prosjektet avsluttes sommeren 2024.

For å promotere kortreist mat er det innvilget støtte til prosjektet Smak og opplevelse av Oslofjorden vest, som er et regionalt samarbeid mellom kommunene Asker, Lier, Drammen og Bærum. Hovedmålet er å utvikle økt anerkjennelse for smak og landbruksbaserte opplevelser fra regionen med utgangspunkt i lokal tradisjon og lokale råvarer. Prosjektet bidrar til økt synlighet av lokalt landbruk og en økt andel varer som selges direkte fra bonde til forbruker.

I 2023 ble pilotprosjektet Gården som læringsarena startet opp i et samarbeid mellom Asker og Bærum kommuner. Sju gårdsbruk i Asker har inngått avtale med nærliggende skoler om jevnlig gårdsbesøk gjennom året. Prosjektet gir barn og unge økt forståelse for hvor maten kommer fra, og kan på lang sikt bidra til økt interesse for og rekruttering til landbruket.

Prosjektet Grønne klasserom og skolehager er et tilbud til skolene, der elevene lærer om dyrking og kortreist og klimavennlig mat. Over 30 ansatte deltar i nettverk for grønne klasserom og skolehager. Våren 2023 ble det også etablert en kunnskapshage i rådhusparken. Hagen skal på en enkel og bærekraftig måte dyrke og formidle kunnskap om matproduksjon og matsikkerhet, samt øke bevisstheten om kortreist, klimavennlig og bærekraftig mat. Kunnskapshagen drives i samarbeid med skoler, barnehager og frivilligheten.

Satsingen på prosjektet Matvinn i mat- og helsefaget på 9. trinn er trappet noe ned fra tidligere år. I stedet får lærerne påfyll i nettverksgrupper og tilgang til undervisningsmateriellet fra Framtiden i våre hender, slik at de kan gjennomføre undervisningsopplegget med egne elever.

Bærekraftig forbruk

Ombrukssenteret Omigjen åpnet i Slemmestad i november 2022, og er det største enkeltprosjektet kommunen har jobbet med innenfor bærekraftig forbruk i 2022 og 2023. Asker kommune leier ca. 1500 m² fra Slemmestad Handelssenter AS og fremleier til Barneskatter, UFF og Sisters in Business. Kommunen står for butikk- og kafédrift i øvrig areal.

I første driftsår omsatte Omigjen 52,8 tonn ombrukte varer gjennom salg på senterets butikker. Senteret hadde 73 000 kunder og 6,68 mill. kroner i netto omsetning. 198 tonn CO₂e ble unngått ved at varer fikk nye eiere. Omigjen har bidratt til at Asker kommune vurderes som en foregangskommune innenfor bærekraft og sirkulærøkonomi.

I 2023 fikk Asker kommune tildelt Klimasats-midler fra Miljødirektoratet til å undersøke mulighetene for sirkulær forvaltning av hjelpemidler gjennom reparasjon, ombruk og materialgjenvinning av kasserte hjelpemidler. Prosjektet vurderte rutiner og belyste barrierer for ombruk, og viste at kommunens hjelpemiddeltjeneste generelt gjør mye arbeid knyttet til ombruk

av hjelpemidler. Parallelt gjennomførte kommunen et pilotprosjekt der arbeidslag fra arbeidssentrene jobbet med reparasjon av hjelpemidler. Prosjektet viste hvordan arbeidsinkludering skaper positive synergieffekter i den lokale sirkulære økonomien.

Tjenesteområde Oppvekst har også hatt fokus på bærekraftig forbruk. Det er satt opp flere kurs for ansatte i barnehager og skoler på Omattatt i Heggedal. Kurset «Ombruk som kreativ kraft» har vært veldig populært.

Arbeidet med ombruk av kontormøbler er videreført. I 2023 sparte kommunen over 1,4 mill. kroner på ombruk fremfor å kjøpe nytt, 40,6 tonn CO₂e ble unngått og 14,3 tonn avfall ble spart. Asker kommune har i tillegg jobbet med en innovativ anskaffelse av en digital plattform for ombruk av møbler, inventar, byggematerialer og IKT-utstyr. Plattformen skal gjøre det enklere å registrere produkter for ombruk internt i kommunen, gi bedre oversikt over hva vi har og øke graden av internt ombruk. 14 følgekommuner følger anskaffelsen og har mulighet til å anskaffe plattformen ved endt utviklingsløp. Dette vil kunne gi økt ombruk også i andre kommuner. Plattformen skal utvikles i løpet av 2024.

Kommunen har i tillegg jobbet med andre sirkulære prosjekter. Prosjektet ombruk av byggematerialer er beskrevet under innsatsområdet fremtidsrettede bygg og anlegg, mens prosjektet maskindeling i landbruket er beskrevet under innsatsområdet klimasmart mat.

For å øke materialgjenvinningsgraden, har Asker kommune i 2023 innført hjemmehenting av glass- og metallemballasje hos innbyggere nord i kommunen. Nye avfallsbeholdere blir merket i henhold til ny merkeordning etter hvert som de må byttes ut.

På gjenvinningsstasjonene er det innført adgangskontroll, samt egenandel for besøk på Follestad. Dette bidrar til at innbyggerne samler opp avfall og kjører sjeldnere til stasjonene. Dette kan også påvirke sorteringsadferden, da mange av fraksjonene som sendes til materialgjenvinning er gratis å levere. Det er også gjennomført målrettede informasjonstiltak for å øke andelen kildesortert avfall. Det vil i 2024 jobbes videre med tiltak rettet mot kommunale virksomheter.

Fremtidsrettede bygg og anlegg

Utslippene fra bygg og anlegg i Askersamfunnet ble redusert fra 18 995 tonn CO₂e i 2021 til 16 992 tonn CO₂e i 2022. Asker kommune står bare for en liten del av dette utslippet. Det er likevel viktig at kommunen går foran med et godt eksempel og hjelper til med å drive utviklingen i riktig retning.

Som et ledd i arbeidet med bærekraftig masseforvaltning i kommunens egne bygg- og anleggsprosjekter, har kommunen i 2023 testet ut et markedssystem for gjenbruk av masser (Porfyr.no) i regi av Bærum Ressursbank. I tillegg har kommunen i prosjektet Vakås Etappe 4 et mål om å håndtere all overskuddsmasse inne på anlegget gjennom diverse innovative løsninger for massehåndtering.

I 2023 ble fire av anleggsprosjektene i kommunen gjennomført med en prosentandel utslippsfritt. Spesielt gjelder dette Vakås Etappe 4, som i 2023 rapporterte 33 prosent

utslippsfritt. Målet er opp mot 90 prosent reduksjon i CO₂-utslipp ved ferdigstilling, sammenlignet med konvensjonell prosjektgjennomføring. Hovedårsaken til at ikke flere prosjekter er gjennomført med elektriske maskiner, er utfordringer med tilgang på elektriske maskiner, erfaring med praktisk bruk og kostnader.

Ved å bygge ved hjelp av mer ombruk og gjenbruk, noe mindre standardiserte løsninger og noe høyere risiko med hensyn på kvalitet, vil Asker kommune fremover kunne gjennomføre anleggsprosjekter med mye lavere klimafotavtrykk. Dette arbeidet er startet, blant annet gjennom at Asker kommune som ledningseier tillater at rør i bakken legges grunnere og tettere, og at de skal kunne rehabiliteres uten oppgraving.

Ombruk av byggevarer er avgjørende for å redusere klimagassutslipp fra materialbruk i byggeprosjekter. Gjennom å delta i EUs Circular Cities and Regions Initiative (CCRI) får kommunen tilgang på nettverk og ekspertbistand fra EU. I tillegg bidrar det til i større grad å synliggjøre kommunens arbeid med sirkulærøkonomi. Som pilot-by er Asker forpliktet til å teste ut systemer og metodikk for økt ombruk av byggevarer. Dette gjør kommunen gjennom å implementere noe ombruk i alle prosjekter, tilrettelegge for lokal midlertidig lagring og ved å anskaffe et digitalt system for materialhåndtering. I tillegg utarbeides det en helhetlig langsiktig plan for ombruk av byggevarer på tvers av kommunens virksomheter. Det er søkt om klimasatsumidler for å få utført deler av arbeidet.

FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem Låve, som ferdigstilles i løpet av andre kvartal 2024, er case i kommunens CCRI-deltakelse. Gjennom prosjektet har kommunen fått ettertraktet kompetanse og erfaring fra ombruk av byggevarer. Bygget er et nær nullenergibygge, pilot for FutureBuilts kriteriesett for plastbruk og sirkulære bygg, og det er et mål om 90 prosent elektrisk drift på byggeplassen.

Andre pågående byggeprosjekter og prosjekter under planlegging med fokus på ombruk er renovering av Klokkehuset bo- og aktivitetssenter, mellomromsprosjektet på Risenga, nye barnehager på Føyka og Søndre Borgen, samt idrettshallene ved Nesbru og Røyken videregående skoler.

Asker kommune deltar i forskningsprosjektet NADA, som ser på tiltak for avfallsreduksjon i byggeprosjekter. Idrettshallene ved Nesbru og Røyken videregående skoler er pilotanskaffelser i NADA, hvor det testes bonus-/malusordninger for avfallsmengde og andel materialgjenvinning av levert avfall.

Kommuneplanens arealdel har tydelige føringer og bestemmelser om blant annet bærekraftig masseforvaltning, utslippsfrie byggeplasser og reduksjon av energiforbruket i nye bygg. Det er ikke vedtatt private planforslag med særskilte klimagassreducerende ambisjoner i 2023. Kommunen har imidlertid vedtatt to reguleringsplaner med bestemmelser som tar sikte på å redusere klimafotavtrykket. Dette gjelder Tofte brannstasjon og Føyka barnehage.

Energiforbruket i kommunens egne bygg var i 2023 på 79,8 GWh, noe som tilsvarer nivået i 2022. Det arbeides kontinuerlig med å redusere kommunens energiforbruk. I Risenga svømmehall pågår det optimaliseringsarbeid knyttet til utskiftning av ventilasjonsaggregater. Ved Bråset bo- og omsorgssenter er varmeanlegget oppgradert med ny varmepumpe, og i 2024 skal brønnparken utvides med nye brønner. Prosjektet er beregnet å gi en årlig

energibesparelse på 1,6 GWh. Det er også påbegynt to energirehabiliteringsprosjekter ved Vollen og Vetre skoler som slutføres i 2024, der varmeanleggene oppgraderes med nye varmepumper. Prosjektene er estimert til å gi en samlet årlig besparelse på 0,6 GWh.

Kommunen starter implementering av ISO-standard for energiledelse for å systematisere arbeidet i hele organisasjonen. Energioppfølgingssystemet videreutvikles til å omfatte effekten fra varmepumper og solceller. Kommunen har mottatt EU-støtte for å vurdere alternativ varmeforsyning til egne bygg på Risengaområdet.

Tilbudet til innbyggerne om gratis energirådgivning og tilskuddsordningen for energisparing er videreført. Det er i 2023 gitt tilskudd til 46 husholdninger.

Asker kommune har fortsatt utskiftingen av eldre og energikrevende veilys, og omkring 1000 nye LED-gatelysarmaturer ble montert i 2023. Dette har så langt medført ca. 20 prosent lavere energiforbruk enn for to år siden, og forbruket vil fortsette å falle de neste årene. Et nyere veilysanlegg vil også på sikt medføre mindre behov for vedlikehold og reparasjoner, og dermed reduserte driftsutgifter.

VEAS har, ved hjelp av klimasatsstøtte, gjennomført et prosjekt for å gjøre målinger av utslipp av metan, CO2 og lystgass fra driften av anlegget. Målingene har gitt informasjon om hva som påvirker utslippene og hvordan utslippene fra VEAS kan reduseres.

Grønn mobilitet

Utslippene fra veitrafikk gikk ned med 3,1 prosent fra 2021 til 2022. Utslippene fra tungtrafikk og busser gikk noe opp, mens utslippene fra personbiler og varebiler gikk ned. Dette til tross for at Askers innbyggere kjørte mer i 2022 enn i 2021, både samlet og per innbygger. Reduksjonene skyldes i hovedsak en økning i elbilandelen fra 24,6 prosent i 2021 til 31,1 prosent i 2022.

Elbussandelen gikk ned fra 4,8 prosent i 2021 til 3,5 prosent i 2022, mens andelen elvarebiler gikk opp fra 2,4 prosent i 2021 til 3,9 prosent i 2022. For tunge kjøretøyer er dieselandelen fortsatt hele 99,5 prosent. Asker deltar i et prosjekt i regi av Osloregionen og Østlandssamarbeidet om grønne energistasjoner. Målet er å legge til rette for etablering av fyllestasjoner for biogass, hydrogen og ladepunkter for klimavennlige tunge kjøretøyer.

Arbeidet med klimavennlig areal- og transportplanlegging og tettstedsutvikling skal bidra til å redusere innbyggernes transportbehov. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2023, og inneholder flere bestemmelser som skal bidra til reduksjon av transportbehovet og tilrettelegge for grønn mobilitet og bedre fremkommelighet for syklende, gående og kollektivreisende. Arealdelen skal også bidra til strategisk plassering av ulike formål for å minimere transportbehovet. Temaplan for samferdsel og mobilitet er under utarbeidelse, og ble lagt ut på høring høsten 2023. Planen inneholder innsatsområder og strategier for hvordan kommunen skal løse utfordringene innenfor samferdsel og mobilitet.

Kommunen har flere pågående detaljreguleringer som fremmer grønn mobilitet og redusert bilbruk. Det er gjennomført en rekke mindre trafiksikkerhetstiltak som skal gjøre det trygt å gå eller sykle til skolen, slik at foreldrekjøring kan reduseres. Kommunen har videre gjennomført en

piggdekkaksjon for nye vintersyklister, der 176 innbyggere har fått 1000 kroner i avslag på kjøp av piggdekk.

For å øke elektrifiseringen av transport, ble tilskuddsordningen for ladeinfrastruktur for elbiler i boligselskaper videreført i 2023. Fra 2017 til 2023 er det til sammen gitt tilskudd til etablering av over 5100 nye ladepunkter. Kommunen er i gang med byggeprosessen knyttet til ny brygge i Slømmestad, der Ruter og Norled har ansvar for ladeinfrastruktur til fergen. Arbeidet er estimert ferdigstilt i 2024/2025. Det er foreløpig liten utbredelse av elbåter i Norge, både når det gjelder fritidsbåter og yrkesbåter. Det er kostbart å etablere ladeanlegg med de anløpene som finnes i dag og er forventet i fremtiden. Ved en sterk økning i anløp eller en nedgang i kostnadene per anlegg, vil dette trolig endre seg.

Utviklingen går i riktig retning når det gjelder utslippsfrie biler i kommunens egen bilpark. 97 av kommunens 104 nye leasing personbiler og 19 av kommunes 22 nye varebiler var elektriske i 2023.

Kommunen jobber for øvrig godt med å redusere bilbruken blant egne ansatte. Ordningen med grønn reiseavtale er videreført i 2023, og innebærer at ansatte kan få betalt ekstra for å inngå avtale om å ikke kjøre bil til jobb mer enn én gang i uka. Antall ansatte med grønn reiseavtale har økt jevnt siden innføringen i 2022, og ligger nå på i underkant av 300. Ordningen med leasingavtale for elsykler er også videreført i 2023, og innebærer at ansatte kan bli trukket for leasing av elsykkel over lønnsslippen. Totalt 234 ansatte har inngått leasingavtale for elsykkel.

Naturen som karbonlager

Arealendringer fører i mange tilfeller til klimagassutslipp. For å bremse klimaendringene, er det nødvendig å stanse naturødeleggelser som fører til utslipp av klimagasser. Et arealregnskap vil være et viktig verktøy i dette arbeidet. Kommunen arbeider derfor med arealregnskap og karbonregnskap for Asker. Mange kommuner og andre aktører jobber med å finne en best mulig metodikk for utarbeidelse av arealregnskap. Asker er pilotkommune i et prosjekt om arealregnskap og karbonregnskap i regi av Akershus fylkeskommune.

Myr og skog har et spesielt stort potensial for karbonlagring, og Asker kommune har gjennomført flere aktiviteter knyttet til myr. I november 2023 startet Statens naturoppsyn og Statsforvalteren i Oslo og Viken arbeidet med å restaurere Breimåsan i tidligere Hurum kommune. Restaureringen finansieres av Miljødirektoratet. Breimåsan er et gammelt torvuttak og myrene rundt er grøftet for skogbruk. Formålet med restaureringen er å heve vannstanden for å gjenskape myras funksjoner knyttet til lagring av karbon, vannrensing, klimatilpasning og levested for et mangfold av arter. Ett av målene med restaureringen er at Breimåsan skal gå fra å være en utslippskilde av CO₂ til å bli et karbonlager i løpet av få år.

I 2022 ble det startet en kartlegging av myrområder i kommunen, og arbeidet ble fullført i 2023. Prosjektet ga en oversikt over intakte myrer, modifiserte myrer med restaureringsbehov (oversikt over grøfter og torvtak er digitalisert) og estimert karbonlager i myrarealet. Det er utarbeidet en kartoversikt som viser utbredelsen av myrer i Asker. Til sammen er det avgrenset 178 restaureringsobjekter på privat og offentlig grunn i kommunen.

Statsforvalteren og Statens naturoppsyn vurderer flere av kommunens degraderte myrer for restaurering. Dersom alle de 178 restaureringsobjektene blir restaurert, vil Asker kommune kunne få en estimert utslippsreduksjon på totalt 119,2 tonn karbon per år. Myrkartleggingen er en del av et større arbeid med å utvikle arealregnskap og indikatorer for karbonlagring i naturen.

Kommunens tjenesteområder

Asker kommune er administrativt organisert i seks tjenesteområder. De neste kapitlene gir en kort beskrivelse av KOSTRA-tall (foreløpige tall publisert 15. mars 2024, endelige tall publiseres 15. juni 2024), status for økonomi og årsverk, samt viktige resultater og innsatser for de enkelte tjenesteområdene i 2023. I tillegg gis det en kort beskrivelse av områder som kommunen vil arbeide videre med i årene fremover. Oversikten er ikke uttømmende.

Organisasjon, styring og utvikling

Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene som inngår i sentraladministrasjonen.

Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele organisasjonen. Tjenesteområde Organisasjon, styring og utvikling er organisert i ni seksjoner.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
10-Kommunedirektør	19 218	23 844	24 893	5 675	22,8 %
11-Direktør organisasjon, styring og utvikling	380 024	378 297	393 953	13 928	3,5 %
Sum	399 242	402 141	418 845	19 604	4,7 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 19,6 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	231
Ansatte (antall)	234

KOSTRA-tall

Prioritet	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	KOSTRA- gruppe 12
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	383	431	459	358	260	387	387
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	43	54	44	77	66	70	70
Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 064	4 117	4 722	4 630	3 521	4 094	4 094
Netto driftsutgifter per innbygger (180) diverse fellesutgifter (B) *) **)	57	88	341	99	36	108	108
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	6 136	5 986	7 493	6 161	5 038	5 924	5 924

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenestekområde Organisasjon, styring og utvikling har hovedansvar for å sikre at Asker kommune har økonomisk bærekraft i fremtiden. Arbeidet med omstilling og effektivisering har hatt stort fokus i 2023. Det ble i august innført ansettelsesstopp for å sikre en bemanning i tråd med budsjetttrammene. Årsresultatet viser at de gjennomførte omstillingstiltakene og ansettelsesstoppen har hatt god effekt.

Det er arbeidet aktivt med å tilrettelegge for god politisk styring, samt en god og effektiv gjennomføring av kommune- og fylkestingsvalget i september. Det nye kommunestyret ble konstituert i oktober, og det er gjennomført folkevalgtopplæring for å gi de nye folkevalgte den kunnskapen de trenger for å utføre sitt arbeid.

Tjenestekområde Organisasjon, styring og utvikling har hovedansvar for to temaplaner. Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt i 2020, og det arbeides aktivt med implementering av planen. Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt høsten 2022, og arbeidet med implementering startet i 2023. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere oversikt over viktige resultater og innsatser knyttet til de to temaplanene.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger under Bærum og på nivå med øvrige sammenlignbare kommuner når det gjelder samlede netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon, styring og fellesutgifter. Netto driftsutgifter til politisk styring har økt fra 2022 til 2023, noe som skyldes økte utgifter til valg i 2023. Asker ligger over Bærum når det gjelder utgifter knyttet til kontroll og revisjon, men under øvrige sammenlignbare kommuner. Netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon holder seg stabilt, og Asker ligger under Bærum og Drammen. Kommunedirektøren legger til grunn at Asker kommune har en kompetent og profesjonell administrasjon som er dimensjonert på samme nivå eller noe lavere enn sammenlignbare kommuner.

Viktige resultater og innsatser

- Det ble i 2023 gjennomført totalt 137 møter og behandlet 825 saker i politiske organer. Alle politiske møter i kommunestyret, formannskapet, hovedutvalg og kontrollutvalget er streamet, slik at det er lettere for innbyggerne å følge de demokratiske prosessene i kommunen.
- Kommunestyret behandlet i juni sak om politisk struktur og organisering i perioden 2023-2027 (sak 30/23). Som en oppfølging av dette gjennomførte kommunedirektøren en evaluering av den administrative hovedorganiseringen, og det ble besluttet noen mindre endringer i organisasjonsstrukturen. Det var blant annet enighet om å slå sammen de tidligere direktørområdene Økonomi og Organisasjon til et nytt felles tjenestekområde med navnet Organisasjon, styring og utvikling.
- Det ble gjennomført kommune- og fylkestingsvalg 11. september 2023. Den samlede valgdeltakelsen i Asker var på 65,5 prosent, noe som er en nedgang på 2,7 prosentpoeng fra 2019. 56,3 prosent av stemmene som ble fordelt mellom partiene ble mottatt under forhåndsstemmeperioden, og dette er en økning på 21,4 prosentpoeng sammenlignet med

2019. Valget ble gjennomført på en betryggende og god måte, og innenfor rammen av gjeldende lover og forskrifter. Kommunestyret behandlet i november en sak om oppsummering og evaluering av valget (sak 64/23).

- Det er lagt frem fem månedsrapporter for formannskapet hvor det er rapportert på økonomi, omstillingstiltak og investeringer. Det ble gjennomført en samlet omstilling og effektivisering i Asker kommune på 30 mill. kroner i 2023. Som en del av omstillingsarbeidet ble det iverksatt ansettelsesstopp i august. Asker kommune hadde en samlet reduksjon på 125 årsverk i perioden fra januar til desember 2023. I perioden fra august til desember 2023 utgjorde reduksjonen 86 årsverk, noe som viser at ansettelsesstoppen har hatt effekt.
- Formannskapet vedtok i 2023 en sak om hovedmål og strategier for Asker kommunes internasjonale samarbeid (sak 6/23). Saken legger til grunn at deltakelse i internasjonalt samarbeid, nettverk og organisasjoner er et viktig virkemiddel for å realisere kommunens mål og satsinger. Asker har blant annet blitt akkreditert for deltakelse i Erasmus+ i perioden 2023-2027, som er EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. Videre deltar Asker som partner i EU Horizon-prosjektet CARE, som er et innovasjonsprosjekt innenfor sirkulærøkonomi. Asker er også partner i EUs forskningsprosjekt TransScale innenfor sirkularitet og delingsløsninger. Kommunen har også deltatt i et EØS-prosjekt om deltakende demokrati og medborgerskap, samt et kulturprosjekt finansiert av Kreativt Europa.
- Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret høsten 2022. Arbeidet med implementering av planen startet opp i 2023. Det er lansert nye digitale løsninger som byggesaksbehandling, tilskuddsportal, Miljø-id, digital hjemmeoppfølging og digital plattform for booking og bruk av møtearenaer. Prosjektet KI-løftet startet opp for å sikre et bredt kompetanseløft for kunstig intelligens i organisasjonen.
- Arbeidet med personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet har vært høyt prioritert i 2023. Det er innført to-/flerfaktorautentisering på mange IKT-løsninger. Asker kommune ble tilknyttet døgnkontinuerlig sikkerhetsoperasjonssenter, og det er etablert ny backup- og restoreløsning med utvidet tilgangskontroll, utvidede overvåkningsløsninger og logging av IKT-sikkerhetstrusler. Videre er det gjennomført en verdivurdering av hvilke IKT-løsninger og hvilken IKT-infrastruktur som er kritiske for å støtte samfunnskritiske funksjoner.
- Personvernombudet bisto alle tjenesteområder i 2023 og gjennomførte til sammen 273 oppdrag. Av disse var 126 rådgivningsoppdrag og 82 oppdrag knyttet til databehandleravtaler og personvernkonsekvensvurderinger. 21 oppdrag var knyttet til oppfølging av avvik, 27 oppdrag var knyttet til kompetanseheving, mens 17 oppdrag var oppfølging av henvendelser fra innbyggere og media.
- Senter for innovasjon og læring er videreutviklet som kommunens møteplass og arena for tjenesteutvikling, kunnskapsdeling og kulturbygging, og har ca. 40 000 besøk årlig. Det er jobbet med å styrke arbeidet med innovasjon, medborgerskap og samskaping i organisasjonen. Det er gjennomført en rekke kurs innenfor temaer som prosjektledelse, bærekraft i praksis, tjenstedesign og medborgerskap i praksis. Hensikten er å bygge

kunnskap og gi opplæring i relevante metoder og verktøy for å kunne gjennomføre tiltak i virksomhetene.

- Asker kommune har eierskap i 18 ulike selskaper, hvorav 7 selskaper med en eierandel på over 50 prosent. Eierskapsmeldingen del II (eierberetningen) er oppdatert og ble fremlagt til orientering for formannskapet. Drammen havn ble i 2023 omdannet til aksjeselskap, hvor Asker kommune har en eierandel på 18 prosent. De øvrige eiere er Drammen kommune med en eierandel på 64 prosent og Lier kommune med en eierandel på 18 prosent. Samtidig med omdanningen ble det vedtatt aksjonæravtale og eierstrategi for selskapet. Det er i 2023 også utarbeidet eierstrategi for Asker og Bærum brann og redning IKS i samarbeid med Bærum kommune. Videre er det utarbeidet og vedtatt eierstrategi for RE Gründerhus AS (tidligere Askershus AS) i samarbeid med øvrige aksjonærer.
- Prosjekt heltidskultur har hatt stort fokus. Det er jobbet systematisk med tiltak i pilotvirksomhetene, blant annet med nye arbeidstidsordninger. «Askermodellen» som metodikk for arbeidstidsplanlegging i turnusvirksomheter ble lansert i 2023. Kommunen mottok 1,5 mill. kroner til arbeidet fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.
- Det er jobbet systematisk med å redusere sykefraværet. Det registrerte sykefraværet i Asker kommune var i 2023 på 9,0 prosent. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra året før. Det er langtidsfraværet som er redusert, mens korttidsfraværet er på samme nivå som året før.
- Det er utarbeidet prinsipper for rekruttering som skal sikre en enhetlig rekrutteringspraksis og fremme kommunen som arbeidsgiver.
- Partssamarbeidet er styrket og det er utarbeidet nye prinsipper for medbestemmelse. Opplæring i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten har startet opp.
- Asker kommune hadde i 2023 totalt 79 lærlinger. Det er arbeidet systematisk med å øke rekrutteringen gjennom samarbeid med nærliggende kommuner og rekrutteringspatruljer i ungdomsskolene. På tross av gode tiltak, har det dessverre ikke lyktes kommunen å få flere lærlinger. Kommunen har inngått et samarbeid med NAV Vest-Viken og Viken fylkeskommune om prosjektet «Folk i helse».
- Det ble i 2022 etablert et digitalt innbyggerpanel som skal bidra til å styrke medvirkningsprosessene i Asker kommune. Innbyggerpanelet består av ca. 600 personer over 15 år som er invitert til å delta i digitale spørreundersøkelser eller fysiske workshops om lokalsamfunnet og kommunens tjenester. Det er i 2023 gjennomført 12 aktiviteter i innbyggerpanelet, hovedsakelig digitale spørreundersøkelser. I tillegg ble det rekruttert deltakere til ulike brukertester, workshops og fokusgrupper.
- Kommunens ulike kommunikasjonskanaler ble brukt aktivt for å nå innbyggerne best mulig med relevant informasjon. Asker kommune hadde i 2023 ca. 1,2 millioner unike besøk på nettsidene og ca. 5,7 millioner sidevisninger. Antall følgere på Facebook og Instagram har økt til henholdsvis 32 000 og 8000. Askermagasinet hadde tre papirutgivelser distribuert til alle husstander, i tillegg til en digital utgave på kommunens nettsider. Det ble i forbindelse

med valget gjort et omfattende kommunikasjonsarbeid, og en egen valgbrosjyre ble sendt til alle husstander. Det systematisk klarspråkarbeidet er videreført, og alle kommunens ledere har deltatt på obligatorisk kurs om lederkommunikasjon.

- Kommuneadvokaten bisto alle tjenesteområder i 2023 og gjennomførte til sammen 252 oppdrag. Av disse var 164 rådgivningsoppdrag og 79 prosessoppdrag, mens 9 oppdrag var knyttet til kompetanseheving. Flere av prosessoppdragene var svært ressurskrevende og gikk i flere rettsinstanser.
- Asker kommune ble i 2023 en del av ASSS-nettverket som består av landets 12 største kommuner og KS. Nettverket jobber med å utvikle relevante og sammenlignbare styringsdata til bruk i utvikling av tjenestene og planlegging på kort og lang sikt.
- Formannskapet vedtok i 2022 en plattform for bærekraftige anskaffelser i Asker kommune. Det er i 2023 jobbet med skjerpede og tilpassede bærekraftskrav for å oppnå konkrete effekter knyttet til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Selskaper som har en god strategi for ombruk og sirkulærøkonomi belønnes for dette når kommunen vurderer ulike leverandører opp mot hverandre. Kommunen har styrket samarbeidet med lokale og regionale næringsforeninger for å bedre tilrettelegge for at lokale leverandører kan delta i kommunens anbudprosesser. I tillegg har kommunen samarbeidet med nasjonale aktører knyttet til standardisering, sertifisering av leverandører og miljømerking/sosial merking av varer og tjenester.

Dette jobber vi videre med

- Styrke samarbeidet med de folkevalgte i arbeidet med omstilling. Det skal legges til rette for god dialog og samhandling mellom politisk og administrativt nivå i de politiske årshjulsprosessene.
- Innføre digital politikerportal i 2024. Denne blir et godt verktøy for de folkevalgte i forberedelsene til politiske møter. I tillegg vil løsningen gjøre selve møtegjennomføringen enklere, blant annet når det gjelder å ta ordet, sende inn forslag og votere. Løsningen vil også benyttes til å melde forfall og inhabilitet.
- Videreføre arbeidet med eierstyring ved å legge frem eierskapsmelding del I og eierskapsmelding del II til politisk behandling høsten 2024. Asker deltar i en pilot for digital støtte knyttet til eierstyring som skal effektivisere og profesjonalisere arbeidet med selskapsporteføljen og publisering av informasjon knyttet til denne.
- Videreføre arbeidet med kunstig intelligens, blant annet ved å etablere retningslinjer for bruk av kunstig intelligens i Asker kommune i samsvar med nasjonale retningslinjer.
- Styrke kommunens innovasjonskraft, spesielt knyttet til de tre samfunnsflokene ungt utenforskap, demografiutfordringer og klima og natur. Kommunen vil blant annet styrke samarbeidet med eksterne forsknings- og innovasjonsmiljøer for å delta i større søknader og prosjekter relatert til de tre samfunnsflokene.

- Styrke samarbeidet med de folkevalgte i arbeidet med heltidskultur. Det skal blant annet avsettes tid til temaet heltidskultur i møtene i Partssammensatt utvalg (PSU), og Politisk forhandlingsutvalg (PFU) skal ha en forberedende og koordinerende rolle i heltidsarbeidet.
- Implementere kommunens strategiske kompetanseplan, samt videreutvikle partssamarbeidet på alle nivåer gjennom opplæring i nye prinsipper for medbestemmelse.
- Gjennomføre nytt lederutviklingsprogram for alle kommunens omkring 360 ledere. Programmet skal gi ledergruppene metoder og verktøy for å effektivisere sin måte å jobbe på. I tillegg vil strategisk ledelse, gjennomføringskraft og endringsledelse være sentrale temaer i programmet.
- Videreføre arbeidet med å rekruttere flere lærlinger, slik at kommunen kan nå ambisjonen om å øke antall lærlinger i tråd med vedtatt opptrappingsplan.
- Revidere kommunens reisepolicy for ansatte og folkevalgte. Reisepolicyen ble opprinnelig vedtatt i 2020 (sak 90/20), og skal bidra til å redusere kommunens klimaavtrykk og kostnader knyttet til tjenestereiser.
- Videreutvikle og forenkle kommunens styringsprosesser, og aktivt benytte styringsdata og risikostyring som en del av omstillingsarbeidet.
- Styrke ansattes kompetanse på området personvern og informasjonssikkerhet, blant annet ved å gjennomføre en KS-kampanje og en egen opplæringskampanje basert på en vurdering av modenheten i organisasjonen.
- Videreføre arbeidet med å følge opp plattform for bærekraftige anskaffelser. Kommunen skal blant annet bruke anskaffelser strategisk for å bidra til økt sosial bærekraft, for eksempel gjennom konkurranser i samarbeid med NAV for å redusere ungt utenforskap. Kommunen vil også jobbe videre med å dele opp konkurranser i flere mindre delkontrakter, for slik å få med flere lokale leverandører og små og mellomstore bedrifter. I tillegg vil kommunen jobbe systematisk med å utvikle bedre måltall og synliggjøre bærekraftsgevinster knyttet til anskaffelsene.
- Legge frem forslag til ny planstrategi for politisk behandling høsten 2024.

Oppvekst

Tjenesteområde Oppvekst består av tre programområder. Disse er Barnehage, Grunnskole og Barn, familie og inkludering. Programområde Barn, familie og inkludering omfatter blant annet barnevern, avlastningstjenester, pedagogisk psykologisk tjeneste, helsetjenester, voksenopplæring og tjenester for flyktninger.

Asker har 33 kommunale barnehager organisert i 8 virksomheter og 63 private barnehager, inkludert 4 familiebarnehager. I tillegg er spesialpedagogisk tjeneste til førskolebarn organisert under programområde Barnehage. Videre har Asker 40 kommunale grunnskoler, hvorav 27 barneskoler med skolefritidsordning, 12 ungdomsskoler og 1 alternativ skole.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
21-Barn, familie og inkludering	680 511	621 496	708 810	28 299	4,0 %
22-Barnehage	997 337	974 539	1 007 079	9 742	1,0 %
24-Skole	1 283 199	1 206 056	1 288 604	5 405	0,4 %
Sum	2 961 047	2 802 090	3 004 493	43 446	1,4 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et mindreforbruk på 43,4 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	2511
Ansatte (antall)	2783

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	KOSTRA- gruppe 12
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) *) **)	685	722	1 115	1 154	1 007	1 026	1 026
Netto driftsutgifter per innbygger (213) voksenopplæring (B) *) **)	254	330	296	260	81	373	373
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) **)	10 480	10 810	10 822	14 115	14 840	14 156	14 156
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	186 525	192 829	207 334	207 565	202 064	205 926	205 926
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	131 452	136 056	130 799	129 555	144 380	140 074	140 074
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	5 504	11 399	15 583	8 422	15 325	15 422	15 422
Produktivitet							

Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,8	5,7	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager (B)	5,6	5,7	5,8	5,8	5,9	5,8	5,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	159,0	176,1	133,7	131,9	102,4		143,9
Dekningsgrad							
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	88,3 %	90,2 %	92,9 %	84,0 %	82,3 %	89,9 %	89,9 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,1 %	96,9 %	99,2 %	96,2 %	94,2 %	97,7 %	97,7 %
Andel barn med barnevernstiltak i løpet av året ift. innbyggere 0-24 år	2,3 %	2,1 %	1,7 %	3,0 %	2,7 %		2,3 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,7 %	5,4 %	7,0 %	7,7 %	8,7 %	7,1 %	7,1 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	72,7 %	76,3 %	87,3 %	56,6 %	65,9 %	73,9 %	73,9 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	79,5 %	74,9 %	79,0 %	65,2 %	64,5 %		67,5 %
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	75,6 %	72,1 %	79,4 %	62,4 %	62,8 %		68,6 %
Kvalitet							
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	44,7	43,8	44,6	42,6	41,8		43,1
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,3	14,2	14,6	14,3	13,8		14,1
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	16,7	17,8	18,3	18,0	16,2		17,5
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	18,4	19,4	19,7	19,2	18,2		19,0

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenestene i Oppvekst holder gjennomgående et høyt nivå sammenlignet med tilsvarende tjenester i landet og i sammenlignbare kommuner. Trivselsundersøkelsen i barnehagene viser at barn opplever å ha en venn og at de liker å være i barnehagen. I foreldreundersøkelsen svarer foreldre at de er fornøyd med tilbudet i barnehage og skole.

Elevundersøkelsen viser også at de aller fleste elevene trives og er fornøyd med skolehverdagen sin. Det er likevel svært bekymringsfullt at mobbetallene har økt de senere årene, noe som gjelder for hele landet. Selv om tallene for Asker er mer positive enn i landet for øvrig, jobber hver skole aktivt med tiltak for å bygge trygge og gode skolemiljøer for alle.

På nasjonale prøver viser elevene i gjennomsnitt et høyt nivå. Det er imidlertid forskjeller mellom skolene. Resultatene analyseres og følges opp lokalt på den enkelte skole og på kommunenivå, og er et viktig grunnlag for utvikling av skolene

KOSTRA-tallene viser at andelen elever med spesialundervisning er lavere i Asker enn i sammenlignbare kommuner, og at elever med spesialundervisning får flere årstimer per elev. Dette er en ønsket utvikling. Det er et mål at elever som ikke har behov for omfattende tilrettelegging, får dette innenfor den tilpassede opplæringen.

KOSTRA-tallene viser videre at Asker har lavere driftsutgifter per barn i barnehage enn de øvrige sammenligningskommunene. Antall barn per årsverk i kommunale barnehager er på nivå med KOSTRA-gruppe 12, men har gått noe ned siden 2022. Dekningsgraden i barnehagene har økt for de minste barna, og er noe redusert for de eldste barna sammenlignet med 2022. Totalt er dekningsgraden omtrent som gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12. Utgiftene til spesialpedagogisk hjelp er lavere i Asker enn i sammenligningskommunene.

Skolene i Asker innfrir lærernormen på alle hovedtrinn. Personale som går utover minstekravet i lærernormen er viktig for å tilpasse opplæringen til hver enkelt elev og gi mulighet for å styrke tilbudet der behovet er størst.

Viktige resultater og innsatser

- Kommunen er i gang med å gjennomføre temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne, som begge ble vedtatt våren 2023. Strategier fra temaplanene er gitt som oppdrag til virksomhetene, og er tema på ledersamlinger og i lederdialoger. Temaplanene gjennomføres i samarbeid med tjenesteområdene Velferd og Medborgerskap.
- Asker deltar i den nasjonale satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis» med kartlegging, analyse, samarbeid med eksterne aktører, opplæring, nettverksbygging og utprøving. Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjeneste, og skal bidra til at riktig kompetanse er tilgjengelig i barnehager og skoler og er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Deler av temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne realiseres gjennom denne satsingen.
- Utarbeidelse av Plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av adferdsproblemer er i slutfasen. Dette er en lovpålagt handlingsplan som beskriver hvilke tiltak Asker kommune skal iverksette for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler adferdsproblemer. Mål og strategier i planen er hentet fra Å høre til – temaplan for oppvekst. Planen skal vedtas av kommunestyret våren 2024
- Arbeidet i porteføljen ungt utenforskap er underveis. Innsatser og prosjekter i porteføljen er koblet til strategier i Å høre til – temaplan for oppvekst. Målet er å inkludere alle i skole, utdanning og arbeidsliv. Det er også et mål at alle barn og unge i Asker skal oppleve å høre til og ha fremtidstro. Arbeidet i porteføljen er i tråd med regjeringens samfunnsoppdrag for inkludering av barn og unge, og KS sitt partnerskap for radikal innovasjon. Asker kommune er innovasjonspartner i KS-programmet.
- Standarden «Bygge bro» gjelder sammenheng og overgang mellom barnehage og skole/SFO, og ble påbegynt i 2022. Gjennom 2023 er det brukt mye tid på erfaringsdeling, gode praksiseksempler og dialog mellom barnehager, SFO og skoler. Dette har gitt inspirasjon og allerede gode resultater. Hensikten med «Bygge bro» er at barn og foreldre i

Asker opplever en forutsigbar overgang fra barnehage til SFO og skole, at alle barn opplever inkludering og at det er god sammenheng i oppvekstmiljøet.

- Asker kommune har bosatt 329 flyktninger i 2023, hvor omkring 60 prosent er fra Ukraina. Dette har gitt økt behov i velkomstilbudet og ekstra støtte og hjelp i det ordinære tilbudet. Nyankomne barn som søker om barnehageplass, har fått tilbud om dette. Barnehagene tilrettelegger med ekstra fokus på språk og foreldresamarbeid. Dette påvirker til tider det ordinære tilbudet. Skolene tilbyr nyankomne barn og unge velkomstilbud med intensiv norskopplæring og tilvenning til et norsk skolesystem. Alle velkomstklasser har vært benyttet fullt ut i 2023, og det har til tider vært kapasitetsutfordringer.
- Erasmus+ er EUs program for utdanning og opplæring. Asker kommune ble i 2023 tildelt akkreditering for alle kommunale barnehager og skoler. En slik akkreditering gir medarbeidere og elever mulighet for samarbeid og hospitering ved institusjoner i hele EU. Målet er økt kvalitet og relevans, samt bidra til å løse felles utfordringer knyttet til miljø, demokrati og kulturforståelse. Barnehage og skoler i Landøyasonen har startet et samarbeid med virksomheter i Danmark om gode overganger i barn og unges oppvekst.
- Det er etablert en ny spesialavdeling på Tofte skole med fire elevplasser, der barn med omfattende behov får tilrettelagt opplæring. Avdelingen ivaretar både skole og SFO, og tar imot barn fra hele Asker. Spesialavdelingen på Arnestad skole har også fått fire nye elevplasser. Dette skjer parallelt med at skoleplasser i spesialskoler i nabokommuner ikke lenger er tilgjengelige for barn og ungdom fra Asker. Behovet for slike særskilt tilrettelagte skoletilbud er økende.
- Asker kommune har opprettet tre barnekoordinatorstillinger som skal sikre mer sammenhengende og bedre koordinerte tjenester til familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne. Tilbudet er organisert under barne- og familietjenesten
- Det er startet et samarbeid mellom kulturskolen og skole/SFO med mål om å få i stand varige ordninger for kulturtilbud til barn og unge i tillegg til det som tilbys gjennom Den kulturelle barnehagesekken og Den kulturelle skolesekken. Det er satt ned fire arbeidsgrupper som ser på løsninger for blant annet skolekor, klassekorps og et utvidet kulturtilbud i SFO.
- Etter koronapandemien bevilget regjeringen ekstra midler som kommunene skulle bruke for å motvirke negative konsekvenser av pandemien for barn og ungdom. Tildelingen til Asker kommune ble blant annet ble brukt til foredrag for foreldre i barnehager og skoler. Målet var å gi konstruktive innspill til foreldrerollen om at barn og ungdom skal få mestringsopplevelser også hvis de møter motgang. Målet er at barn og unge skal bli mer robuste. Dette er i tråd med strategien i temaplan for oppvekst om å anerkjenne foreldre som den viktigste ressursen i barn og unges liv.
- Med barnevernreformen som trådte i kraft 1. januar 2022, fikk kommunene et større styringsansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Barnevernet har implementert både ny fagkunnskap og arbeidsmetoder for å møte reformen. Spesielt arbeidet med fosterhjem, opplæring, oppfølging og rekruttering har gjennomgått en stor omstilling i tråd med reformens føringer og mål. Det er også rekruttert et eget lokalt beredskapshjem. I 2023

var det 6 nye omsorgsplasseringer i fosterhjem i Asker. Det var ingen ventetid fra beslutning til plassering.

- Standarden «Trygt og godt barnehagemiljø i askerbarnehagene» er et verktøy for arbeidet med å sikre at alle barn opplever å ha en trygg og god hverdag i barnehagen. Standarden beskriver blant annet hvordan barnehagene skal oppfylle aktivitetsplikten etter barnehageloven. Som barnehagemyndighet skal kommunen se til at barnehagene drives i samsvar med regelverket, for eksempel gjennom lokale tilsyn. Det er i Asker kommune utarbeidet en plan for tilsyn, og høsten 2023 ble de første fire tilsynene på trygt og godt barnehagemiljø gjennomført. Tilsynsrapportene er publisert på kommunens nettsider.
- I samarbeid med KS og NAV, har alle kommunale og flere private barnehager i Asker et nærværprosjekt. Prosjektet handler både om å styrke arbeidsmiljøet i den enkelte barnehage, samt gi lederopplæring om gjeldende lover og regler knyttet til sykefraværsoppfølging. Arbeidet gir gode resultater. Flere barnehager kan vise til at nærværet har økt, i enkelte barnehager opp mot 50 prosent.
- PP-tjenesten har i 2023 gjennomført et prosjekt med utgangspunkt i Lean-metodikken. Lean er en filosofi som handler om å øke verdien for kunden/brukeren uten å øke innsatsen hos tjenesten. Prosjektet har bidratt til en betydelig reduksjon av PP-tjenestens saksbehandlingstid fra oppstartsmøte til utsending av sakkyndig vurdering. Reduksjonen har vært på hele 83 prosent, fra 72 til 12 dager. Også ventelisten er betydelig redusert fra 200 til omtrent 40 saker på venteliste.
- Det er opprettet et samarbeid mellom tjenestene i Oppvekst, CatoSenteret i Son, Statped og spesialisthelsetjenesten om oppfølging av unge med alvorlig skolefravær. Samarbeidet er utgangspunkt for en toårig pilot om opphold og behandling på CatoSenteret og deretter tilbakeføring til skole i tett samarbeid med flere aktører. På CatoSenteret får ungdom et opphold på fire uker sammen med en av foreldrene. Målet med oppholdet er å hjelpe ungdom til å komme i gang med en dagsrytme som ivaretar behovet for søvn, måltider, fysisk aktivitet og samhandling med andre.
- Det er vedtatt å opprette en talsperson for barn og unge i plan- og byggesaker. Denne skal bidra til at barn og unges stemme blir hørt, og at deres interesser blir fremmet i plan- og byggesaker, for eksempel når det gjelder tettstedsutvikling. Tjenesteområde Oppvekst vil peke ut en person til å ivareta denne rollen, som er et viktig ledd i å utvikle gode oppvekstmiljøer i kommunen.
- Det ble i 2023 satt i gang et treårig innovasjonsprosjekt med midler fra Norges forskningsråd for å se på læringsmulighetene som ligger i kunstig intelligens. Prosjektet heter «Læring i algoritmens tidsalder». Asker kommune er prosjekteier og Universitetet i Oslo er tett samarbeidspartner. Høsten 2023 ble det dannet et nettverk med lærere fra askerskolen som skal bidra til utprøving og forskning på hvordan kunstig intelligens kan brukes til læring i skolen.
- Fact Ung er etablert som et samarbeidsprosjekt mellom Barne- og familietjenesten, Barneverntjenesten og spesialisthelsetjenesten. Dette tverrfaglige teamet samhandler systematisk om tjenester til ungdom mellom 12 og 18 år som ikke har nytte av ordinært tjenestetilbud. Ungdommene har ofte sammensatte utfordringer, der det er nødvendig med intensiv, langvarig og koordinert innsats.

Dette jobber vi videre med

- Arbeidet med å realisere temaplaner vil ha stort fokus fremover. Tjenesteområdet vil fremover i større grad involvere virksomhetene i å prioritere strategiene i Å høre til – temaplan for oppvekst. Samarbeidet mellom Oppvekst og Velferd vil styrkes knyttet til gjennomføring av temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne. Tjenesteområde Oppvekst til også etablere et systematisk samarbeid med tjenestene i Medborgerskap for å skape felles forståelse for hva det vil si å ha trygge og inkluderende miljøer hvor barn og unge opplever god støtte, gode relasjoner, fellesskap og tilhørighet.
- Temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal revideres. Dette innebærer innspillsrunder, høring og politisk behandling for å sikre riktig kapasitet i barnehager og skoler i hele kommunen.
- Tjenesteområdet deltar i porteføljen for ungt utenforskap, og er involvert i flere av satsingene, slik som for eksempel prosjektene De tusen første dagene, Verdens beste Heggedal og en pilot i samarbeid med CatoSenteret og andre om oppfølging av unge med alvorlig skolefravær.
- Det jobbes videre med delprosjekter under Kompetanseløftet hvor målet er inkludering for alle og god og tilpasset hjelp tett på den som trenger det. Kompetanseløftet blir en av satsingene under porteføljen ungt utenforskap.
- Etter politisk behandling våren 2024, skal plan for forebygging av adferdsvansker og omsorgssvikt realiseres gjennom blant annet kompetanseheving, utprøving og erfaringsdeling.
- Kommunen vil delta i KS sitt utviklingsprogram Absolutt. Programmet skal gi økt forståelse og kunnskap om hvilket ansvar kommunen har for barnehage, skole og oppvekst. Det gir også innsikt i hva som virker inn på barn og unges læring, utvikling, trivsel og tilhørighet.
- Den overordnede innsatsen når det gjelder å bygge laget rundt barnet fortsetter. I dette ligger tverrfaglig innsats og samordning av tjenestene, større kjennskap til hverandre, felles forståelse for hva det vil si å etablere trygge og inkluderende miljøer, samt å gi kompetanseheving der hvor det er nødvendig.
- Asker kommune vil i samarbeid med ekstern aktør kartlegge dagens organisering av tilbudet til barn som trenger særskilt tilrettelegging. Dette inkluderer å utrede behov og kapasitet knyttet til alternativ skole og de seks spesialavdelingene i kommunen, samt vurdere hvordan ansatte i Oppvekst kan motta veiledning og bistand fra eksterne miljøer. Hensikten er å ha en organisering som ivaretar barn og familiers behov, samtidig som den er hensiktsmessig både ut fra et inkluderingsperspektiv, et pedagogisk perspektiv og et ressursmessig perspektiv.
- Registrere og følge opp bekymringsfullt fravær i barnehagene.
- Dele erfaringer fra samarbeidet i Erasmus+, og inspirere flere til å bruke mulighetene som ligger i systemet når det gjelder hospitering hos relevante virksomheter i andre land.

- Samarbeidet med kulturskolen om varige ordninger for å styrke kulturtilbudet til barn og unge fortsetter, og det vil bli jobbet videre med konkrete forslag.
- Fortsette arbeidet som følger av barnevernsreformen, blant annet med å rekruttere flere beredskapshjem.

Velferd

Tjenesteområde Velferd omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgnsomsorg og NAV. Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
31-Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	562 028	593 183	595 421	33 394	5,6 %
32-NAV	177 648	143 067	165 538	-12 110	-7,3 %
33-Hjemmetjenester og institusjon	1 369 434	1 237 504	1 291 648	-77 786	-6,0 %
34-Psykisk helse og rus	226 604	202 925	223 383	-3 221	-1,4 %
Sum	2 335 713	2 176 680	2 275 989	-59 724	-2,6 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 59,7 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	1917
Ansatte (antall)	2546

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS KOSTRA- uten Oslo gruppe 12	
Prioritet							
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	15	15	16	21	12		
Netto driftsutgifter per innbygger (234) aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B) *) **)	1 408	1 324	1 549	1 147	1 621	1 488	1 488
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	9 173	8 483	9 986	7 726	7 706	9 481	9 481
Netto driftsutgifter per innbygger (281) økonomisk sosialhjelp (B) *) **)	965	1 247	1 345	1 667	1 962	1 745	1 745
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	33,0 %	32,5 %	35,2 %	32,1 %	29,8 %	32,6 %	32,6 %
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	63 776	67 889	76 153	73 303	75 240	70 242	70 242
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	364 785	376 290	359 568	279 008	371 772	360 548	360 548
Dekningsgrad							
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	50,3 %	50,9 %	49,7 %	47,1 %	47,8 %		50,1 %

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	23,4 %	21,5 %	23,4 %	27,9 %	24,1 %	24,2 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	9,1 %	9,0 %	11,2 %	8,7 %	8,1 %	11,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	2,7 %					
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (kommunehelse+omsorg) (årsverk)	5,4	4,7	5,3	1,5	3,9	5,9
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241 (B)	8,2	8,8	9,6	9,1	8,3	9,3

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Asker kommune har ansvar for å skape bærekraftige løsninger som møter helseutfordringene i befolkningen og sikrer innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester. Kommunen skal legge til rette for god helse gjennom å forebygge og behandle sykdom og sikre likeverdige muligheter for helsefremmende aktivitet, fellesskap og samfunnsdeltakelse for innbyggere i alle aldre. Tjenesteområde Velferd arbeider målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats innenfor alle målgrupper.

Nasjonale reformer og omstillinger har gitt kommunen et tydeligere og større ansvar for befolkningens helse- og tjenestetilbud. I tillegg står helse- og omsorgstjenestene i kommunene overfor store utfordringer fremover, blant annet knyttet til endringer i demografi med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder, utenforskap, ulikheter i helse med mer.

Helsepersonellkommisjonen la i 2023 frem sin rapport NOU 2023:4 *Tid for handling – personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*. Kommisjonen vurderer at helse- og omsorgstjenestens andel av samfunnets totale arbeidsstyrke ikke kan øke. Noe av løsningen er at helsepersonell i fremtiden vil måtte ta hånd om flere pasienter og brukere enn i dag, og det vises til at den største behovs- og aktivitetsøkningen vil komme i kommunene.

Hendelser utenfor Norges grenser, prisstigning og et økt kostnadsnivå for husholdningene har medført økende arbeidsledighet og en stor økning i kostnadene til sosialhjelp i 2023. Disse utfordringene kommer samtidig med at Asker har bosatt et høyt antall flyktninger som også skal ha oppfølging. Dette påvirker og utfordrer kommunens helse- og omsorgstjenester.

For å møte fremtidige utfordringer har tjenesteområdet etablert Program Velferd. Programmet koordinerer en rekke større utviklingsprosjekter og aktiviteter, både knyttet til intern organisering av arbeid og ansatte og utvikling av tilbud og tjenester. Intern organisering av arbeid og ansatte handler om hvordan kommunen skal jobbe i dag og fremover ved å styrke heltidskultur og samskaping, videreutvikle oppgavedeling og rekruttere og beholde kompetanse. Utvikling av tilbud og tjenester handler om å bidra best mulig til at innbyggerne opprettholder mestring, egenverd og sosial deltagelse. Tjenesteutvikling innen kunstig intelligens, velferdsteknologi, flere tilrettelagte boligløsninger, tjenester i hjemmet og samskaping er prioriterte områder i Program Velferd.

Tjenesteområde Velferd har et særlig ansvar for tre temaplaner. Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt våren 2022, mens temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt våren 2023. Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble også vedtatt våren 2023, og er en felles temaplan for tjenesteområdene Velferd og Oppvekst.

Det er i 2023 arbeidet målrettet med å iverksette innsatsområder og strategier i alle de tre temaplanene. Alle tre temaplaner, uavhengig av målgruppe, har en felles målsetting om å forskyve ressurser og innsats fra tjenester med høy spesialisering og inngripen i innbyggernes liv til mer forebyggende og helsefremmende tiltak og tjenester. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere oversikt over viktige resultater og innsatser.

KOSTRA-tallene viser at kostnadene per innbygger til aktivitet/servicetjenester og institusjon er redusert fra 2022, og ligger under nivået for KOSTRA-gruppe 12 og ASSS-kommunene uten Oslo. Ressursbruken til institusjon økte gjennom koronapandemien, men er i løpet av 2023 redusert mot normalt nivå.

Korrigerte brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester har økt noe, og ligger over gruppen av sammenligningskommuner. Heldøgns tjenester gitt i omsorgsboliger er inkludert i dette tallet. Asker ligger høyere enn andre sammenligningskommuner når det gjelder andelen heldøgns-/omsorgsboliger for målgruppen psykisk helse og rus og personer med funksjonsnedsettelser, og dette kan være en årsak til at Asker kommune bruker mer per mottaker. Det er også disse målgruppene som vises i indikatoren andelen brukere av hjemmetjenester i aldersgruppen 0-66 år (som også inkluderer BPA). Her ligger Asker på omtrent samme nivå som 2022, og marginalt høyere enn sammenligningskommunene.

Den totale andelen av Asker kommunes driftsutgifter til pleie og omsorg er redusert fra 2022 og ligger marginalt under sammenligningskommunene. Utviklingen gir en indikasjon på at Asker er godt i gang med dreiningen mot bærekraftige tjenester i møte med blant annet demografiutfordringene.

Andelen brukere over 80 år som bruker hjemmetjenester eller er på institusjon har gått ned, og er lavere enn i sammenlignbare kommuner. Arbeidet med dreining av ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats kan være en medvirkende årsak til dette.

Antall leger per 10 000 innbygger har økt noe fra 2022, men Asker ligger fortsatt under gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 12 og ASSS-kommunene. Det statlige grunntilskuddet til fastlegene er økt, noe som har medført at flere fastleger har redusert sine pasientlister.

Antall årsverk ergoterapeuter per 10 000 innbyggere har gått noe ned fra 2022, og ligger under gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12. Tjenesten har stor pågang, og er et viktig forebyggende tiltak for at innbyggere kan bo i egen bolig.

Asker kommune ligger fortsatt under sammenligningskommunene når det gjelder økonomisk sosialhjelp, til tross for at netto driftsutgifter til sosialhjelp og gjennomsnittlig utbetaling per bruker har økt. De fleste norske kommuner ser en tilsvarende økning i sosialhjelp, noe som

særlig er knyttet til dyrtid. NAV opplever et økende antall personer med helserelaterte ytelser og sosialhjelp sammenlignet med 2022, og den største økningen er blant barnefamilier.

Viktige resultater og innsatser

- Kommunen har oppnådd flere resultater knyttet til dreiningen av tjenester. Flere eldre klarer seg uten pleie- og omsorgstjenester gjennom vedtak, også når det gjelder tjenester høyest i innsatstrappen. Samtidig mottar en større andel personer med funksjonsnedsettelse tjenester i eget hjem, og en mindre andel bor i bofellesskap med døgnbemanning. Denne utviklingen må fortsette for at ikke kapasiteten ved bo- og omsorgssentre, omsorgsboliger og bofellesskap skal bli sprengt.
- Det er gjennomført brukerundersøkelser ved alle bo- og omsorgssentre, omsorgsboliger og dagaktivitetstilbud i Asker. Resultatene er gjennomgående gode, og ligger tilgjengelig på kommunens nettsider.
- Det er etablert fagteam i heldøgnsomsorg som består av sykepleiere, fysioterapeuter og aktivitets- og kulturkonsulenter. Fagteamene jobber på tvers av virksomhetenes avdelinger, og skal bidra til bedre og mer attraktive fagmiljøer, hensiktsmessig oppgavedeling og økt samarbeid på tvers av avdelinger. Erfaring viser at det er lettere å rekruttere sykepleiere til et fagteam på virksomhetsnivå enn til en avdeling.
- Arbeidet med å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i helsetjenesten i tråd med strategiene i temaplanene og føringene i Program Velferd er styrket og videreutviklet, blant annet ved gjennomføring av TØRN/oppgavedeling og prosjekt heltidskultur.
- Strategisk kompetanseplan for Velferd ble ferdigstilt i 2023 og prioriterte tiltak er satt i gang.
- Asker kommune deltar i KS sitt mentorprogram for nytilsatte i helsesektoren (del av prosjekt «Jobbvinner») som et ledd i å rekruttere og beholde ansatte.
- Tjenesteområde Velferd har bidratt i det tversektorielle arbeidet med å forhindre og forebygge utenforskap i tråd med føringer i temaplanene.
- Asker kommune utlyste i 2023 et oppdrag om effektkontrakt. En effektkontrakt er en avtale mellom en sosial investor, en leverandør og kommunen. Hensikten er å utvikle et nytt tilbud for unge i alderen 15 til 21 år som står i fare for eller har falt ut av videregående skole.
- Tjenesteområde Velferd har bidratt i tverrfaglig samarbeid om utvikling av et variert botilbud og bomiljøer, blant annet ved å bidra inn i boligteam, porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling, prosjekt stedsutvikling og utvikling av helhetlig boligtrapp.
- Det systematiske pårørendearbeidet er styrket og videreutviklet. Kommunen har blant annet gjennomført pårørendekvelder ved innbyggertorgene og pårørendesamlinger/workshops i virksomhetene i Velferd.

- Tjenesteområde Velferd har jobbet med implementering av en modell for frivillighet. Det er blant annet samarbeidet med innbyggertorgene om utvikling av møteplasser og tilbud til eldre. Det er for eksempel gjennomført kulturtreff for eldre i Slemmestad.
- Det er i samarbeid med Vestre Viken HF gjennomført pilotering og testing av digital hjemmeoppfølging.
- Det er i 2023 gjennomført et systematisk forbedringsarbeid for å stabilisere legetjenesten. Det er blant annet iverksatt et eget opplæringsprogram for nyansatte leger.
- Kommunen har gjennomført et prosjekt for sirkulær hjelpemiddelformidling som skal bidra til økt gjenbruk av hjelpemidler.
- Asker kommune samarbeider med Posten og KS om en pilot der innbyggere over 67 år får besøk på døra av Posten med informasjon fra kommunen.
- Det er opprettet «husråd» og en egen rådgivningsgruppe for personer med nedsatt funksjonsevne som mottar tjenester av kommunen. Målet er å styrke den systematiske brukermedvirkningen i utvikling av tjenestene.
- Asker ble registrert som en TryggEst-kommune i januar 2023. Dette er en modell utarbeidet av Bufdir som skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot risikoutsatte voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv.
- Gjennom en samskapningsprosess har innbyggere som mottar eller har mottatt rehabiliteringstjenester etablert et møtested hvor de kan treffe flere i samme eller lignende livssituasjon. Møtene skjer på innbyggertorgene og organiseres av deltakerne selv.
- Det er etablert sju nye boliger for personer med psykisk helse og ruslidelser i Knivsfjellveien på Klokkearstua.
- Asker kommune fikk i 2023 tilskuddsmidler for å utvikle et tilbud knyttet til begynnende rus- og andre avhengigheter i samarbeid med brukerorganisasjonen A-larm. Tilbudet er gratis og retter seg både mot unge over 18 som har begynnende utfordringer, samt mot eldre med utfordringer knyttet til alkohol og medikamenter.

Dette jobber vi videre med

- Program Velferd jobber videre med å sikre best mulig bruk av kompetanse og ansatte, samt tjenesteutvikling innen kunstig intelligens, velferdsteknologi, flere tilrettelagte boligløsninger og ambulerende tjenester for hjemmeboende. Kommunen må i tjenesteutviklingen finne egne gode løsninger, men også spille på andre aktørers styrker gjennom å samskape med innbyggerne, pårørende, frivillige, ideelle organisasjoner og næringslivet.
- Asker kommune har fått midler av Husbanken til gjennomføring av prosjektet På lik linje – tjenesteutvikling i overgangen til egen bolig for unge med funksjonsnedsettelser. Prosjektet skal bidra til å identifisere faktorer som fremmer og eventuelt hemmer selvstendighet og

valgfrihet. Prosjektet gjennomføres i 2024, og tjenestoområdene Oppvekst og Velferd samarbeider om gjennomføringen.

- For å styrke og videreutvikle innsatsen på mestringsteknologi og velferdsteknologiske løsninger, skal det utarbeides en plan for digitalisering og e-helse i Velferd. Dette skal bidra til å støtte opp under bærekraftige løsninger. Eksisterende løsninger skal skaleres opp og nye løsninger skal vurderes og utvikles ved behov.
- Asker kommune deltar i nettverk, partnerskap og på delingsarenaer for å sikre innovativ kompetanse og gjennomføringskraft. Kommunen deltar i partnerskapet HelseHub, som er en samarbeidsplattform for helserelatert forskning og innovasjon. I tillegg deltar kommunen i prosjektet CoTech – samskapt helseteknologi (Co-Created Health Technology). Gjennom samskapt helseteknologi samles teknologileverandører, brukere og pasienter, helsetjenester og forskere i partnerskap for å skape digital helseteknologi.
- Kommunen skal videreutvikle arbeidet med å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse i helsetjenesten i tråd med strategiene i temaplanene og føringene i Program Velferd. Gjennom prosjektet «Stå lenger i arbeid» skal kommunen blant annet bidra til målet om økt inkludering og en større andel senior arbeidstakere i årene fremover.
- Kommunen skal etablere seks nye omsorgsboliger/leiligheter og et arbeidssenter på Nedre Sem for personer med funksjonsnedsettelse.
- Videreutvikle et variert boligtilbud i kommunen i tråd med boligtrappen og strategiene i temaplanene. Dette er et samarbeid mellom flere tjenestoområder.
- Videreutvikle Asker som en inkluderende og aldersvennlig kommune, med stedsanalyser og vurdering av lokale behov for tilbud og møteplasser. Innbyggertorgene skal videreutvikles som møteplass for eldre. Det er allerede etablert en ny og åpen møteplass for seniorer, Leve livet-treff, med ulik informasjon og aktiviteter. Videre har kommunen ansatt en ny seniorkoordinator på innbyggertorgene.

Samfunnstjenester

Tjenesteområde Samfunnstjenester omfatter utvikling, forvaltning og drift av kommunale bygg og eiendommer, offentlig infrastruktur som vei, vannforsyning og avløpshåndtering, håndtering av overvann, flomveier og dammer, samt brann- og redningstjenesten. Videre har tjenesteområdet ansvar for klima og miljø, samferdsel, kyst- og fjordressurser, natur- og kulturlandskap, viltforvaltning, landbruk, parker og friluftsområder, samt forvaltning og drift av renovasjon. Transporttjenester for mennesker med funksjonsnedsettelse, renholdstjenester og praktisk bistand ligger også til tjenesteområdet.

Kommunen har organisert en rekke tekniske tjenester gjennom interkommunale samarbeid. De viktigste er Vestfjorden avløpsselskap (VEAS), Asker og Bærum vannverk IKS, Glitrevannverket IKS og Asker og Bærum brann og redning IKS. Tjenesteområdet har et viktig grensesnitt mot kommunens eiendomsutviklingsselskap Askerhalvøya Eiendom AS.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
40-Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	91 074	81 914	93 315	2 241	2,4 %
41-Eiendom	431 753	403 850	443 565	11 811	2,7 %
44-Vann og avløp	67 912	48 763	51 477	-16 435	-31,9 %
45-Miljø og samferdsel	165 407	158 473	165 841	434	0,3 %
Sum	756 146	693 000	754 197	-1 948	-0,3 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 1,9 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	452
Ansatte (antall)	474

KOSTRA-tall

Prioritet	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	KOSTRA- gruppe 12
Brutto driftsutgifter til brann og forebygging (funksjon 338 og 339) pr. innbygger, konsern (1000 kr) *)	1 026	1 160	1 019	1 010	1 203		1 149
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr) *)	1 404	1 598	1 435	1 522	1 463		1 600
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	10,8 %	11,6 %	11,6 %	8,4 %	11,4 %	9,9 %	9,9 %

Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *) **)	739	519	702	497	419	501	501
Produktivitet							
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb) *)	1 291	1 355	1 314	1 303	2 616		
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	403 110	414 960	506 178	492 500	365 000		420 201
Herav utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	169	167	153	162	193	175	175
Korrigerte brutto driftsutgifter totalt eiendomsforvaltning, kommune utgifter per kvadratmeter bygg (kr) *)	1 769,9	1 792,2	1 833,0	1 464,2	1 703,6		1 649,3
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune) *)	1 394	1 588	1 310	1 418	1 329		
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B) *)	138	139	150	182	175	140	140
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	1 018	1 152	1 020	808	1 982		
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 053	4 056	3 471	3 178	3 809		3 316
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	4 288	4 920	3 900	6 244	6 610	4 418	4 418
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 426	4 252	3 157	3 982	4 581		3 057
Dekningsgrad							
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	31,9 %	33,7 %	26,0 %	40,0 %	14,2 %		
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,5 %	0,3 %	0,3 %	0,8 %	0,7 %		
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater	32,7 %	32,6 %	33,3 %	29,5 %	22,6 %		22,5 %
Andel kommunale veier og gater med belysning i prosent av alle kommunale veier og gater	81,2 %	80,8 %	99,7 %	100,0 %	93,5 %		95,3 %
Kvalitet							
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	5,3 %	5,8 %	0,0 %	1,1 %	12,1 %		4,1 %
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling	47,9 %	48,5 %	55,4 %	55,8 %			42,6 %
Avløp - Andel fornyet spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,8 %	0,5 %	1,1 %	1,2 %	0,5 %		
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	390	391	285	422	0		0
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Antall bygningsbranner (antall)	41	36	58	53	28	717	717
Formålsbygg, kommune Alle energityper Energibruk per m2 eid areal (kWh)	130	128	152	152	144		

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Tjenesteområdet har ansvar for å etablere og drifte infrastruktur for vei, vann, avløp, grøntområder og bygg i tråd med den utbyggingstakten som kommuneplanen legger opp til. Prioriteringer må sees i et langsiktig perspektiv i tråd med kommuneplanens arealdel og relevante temaplaner, samt målet om en bærekraftig utvikling både med hensyn til miljø, økonomi og sosiale forhold.

I 2023 har kommunen vedtatt en temaplan for naturmangfold. Temaplan for eiendom har vært på høring og sluttbehandles i første kvartal 2024. Når disse temaplanene er på plass, har kommunestyret vedtatt til sammen fire temaplaner (handling mot klimaendringene, vann og vannmiljø, naturmangfold og eiendom) som viser retning for drift og utvikling av ansvarsområdene innen tjenesteområde Samfunnstjenester.

Asker kommune har en offensiv klima- og miljøpolitikk, og skal være en foregangskommune for lavutslippssamfunnet. Kommunen bidrar til klimagassreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Asker har som mål å være en foregangskommune innenfor sirkulærøkonomi, og skal bidra til nye løsninger som reduserer ressursbruk og klimafiendtlig forbruk.

Sammen med temaplanene vil kommuneplanens arealdel ha stor betydning for tjenesteområdets innsats for å legge til rette for nødvendig infrastruktur, både over og under bakken. Arealdelen er også avgjørende for å oppfylle målene i klimabudsjettet.

KOSTRA-tallene viser at Asker i 2023 brukte totalt 139 kroner per kvadratmeter til verdibevarende vedlikehold i formålsbygg. Tallene gjelder for 65 prosent av kommunens bygningsmasse. Dette er en økning på 1 krone sammenlignet med 2022, og kommunen nærmer seg nå grønt nivå (141 kroner) for denne handlingsregelen. Årsaken til økningen er at formålsbygg er prioritert, og at det er overført mindre vedlikeholdsmidler i driftsbudsjettet til rehabiliteringsprosjekter i investeringsbudsjettet.

Asker ligger over sammenlignbare kommuner for en del av nøkkeltallene knyttet til temaplan for handling mot klimaendringene og temaplan for vann og vannmiljø. Dette har vært en ønsket prioritering for å gjennomføre ambisjonene i planene.

De øvrige KOSTRA-tallene avviker i liten grad fra sammenligningskommunene. Kommunenes grad av urbanitet (tettbygghet) har stor betydning for kostnadene for noen av tjenestene, da lenger avstand mellom abonnentene/husstandene ofte medfører høyere kostnader per innbygger.

Viktige resultater og innsatser

- Det er inngått ny avtale for innhenting av husholdningsavfall, og alle husholdninger får fra og med 2023 hentet matavfall, restavfall, plast, papir, glass og metall. Dette innebærer at alle kommunens innbyggere har et likt tilbud.

- Det er tatt i bruk en app-løsning (miljø-id) på gjenvinningsstasjonen slik at kommunens innbyggere kan identifisere seg som innbyggere ved levering til gjenvinningsstasjonene på Follestad og Yggeset.
- Temaplan for naturmangfold ble vedtatt av kommunestyret i juni 2023. Det er i etterkant arbeidet systematisk med å innarbeide strategiene i kommunens ordinære drift.
- Ombrukssenteret Omigjen er en viktig pilot for å teste og motivere forbrukere og private aktører til en dreining innen sirkulærøkonomi. I første driftsår omsatte Omigjen 52,8 tonn varer som ellers ville ha blitt avfall gjennom salg på senterets butikker. Senteret hadde totalt 73 000 kunder og 198 tonn CO₂e ble unngått ved at varer fikk nye eiere.
- Gjennom arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden er det etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som rapporterer årlig til Miljødirektoratet og Oslofjordrådet. Arbeidsgruppen er bredt sammensatt av ulike fagmiljøer i kommunen.
- Det har vært stort fokus på kompetanseheving innen renhold og praktisk bistand gjennom 2023. Dette har resultert i en økning på 15 fagbrev blant fagarbeiderne, noe som er med på å øke kvaliteten på arbeidet som utføres.
- Kommunen jobber kontinuerlig med energieffektiviseringstiltak i byggene for å redusere energiforbruket. Det pågår blant annet arbeid med utskiftning av ventilasjonsanlegget på Risenga svømmehall. På Bråset bo- og omsorgssenter rehabiliteres varmeanlegget med ny varmepumpe og utvidelse av brønnpark. Det er også gjennomført energirehabiliteringsprosjekter ved Vollen og Vettre skoler.
- Asker kommune leier ut areal til 14 ulike småbåthavner. Gjennom 2021 og 2022 ble det arbeidet med å etablere prinsipper og vilkår for leieavtaler. Disse er nå vedtatt, og arbeidet med å inngå nye leieavtaler har startet opp. Arbeidet vil pågå over lang tid, da eksisterende avtaler har ulik kontraktslengde.
- Det er gjennom kommunens egen drift et ønske å påvirke både markedet og etterstrebe mer effektive løsninger for å håndtere blant annet uteområder. 2023 var første hele driftsår hvor robotklipper ble benyttet i rådhusparken. Det er gode erfaringer med bruk gjennom hele sesongen, og særlig gode tilbakemeldinger fra tilstøtende arbeidsplasser. Videre har kommunen kjøpt inn og vil videre teste bruk av el-sitteklipper. Erfaringene er så langt gode.
- Kommunen startet i 2022 en kartlegging av intakte myrområder og myrområder med restaureringspotensial. Registreringsarbeidet ble fullført i 2023, og det er registrert 178 myrer med restaureringsbehov. 11 myrer med restaureringsbehov har sin avgrensning innenfor kommunal grunn. Aktuelle områder for restaurering er vurdert i dialog med overordnede myndigheter. I 2023 ble arbeidet med restaurering av Breimåsan sør i kommunen påbegynt.
- I mars 2023 ble det vedtatt å etablere et nytt felles regionalt renseanlegg på Nordbykollen i Drammen i samarbeid med Drammen og Lier kommuner. Anlegget vil tidligst stå klart i 2030, men det jobbes med en midlertidig løsning hvor avløpet overføres fra Lahell

renseanlegg til Solumstrand renseanlegg. Denne løsningen kan være etablert i 2025, og Lahell renseanlegg vil da kunne legges ned.

- Det er gjennomført et brannsikkerhetsprosjekt i trehusbebyggelsen i Holmsbu med sprinkling og alarmanlegg.
- Asker kommune ferdigstilte flere bygg- og anleggsprosjekter i 2023. Dette gjelder blant annet:
 - Ny avløpsumpepestasjon på Petterstua utenfor Sætre.
 - Mellomromsprosjektet på Risenga, med den særegne lekeplassen.
 - Brendsrud dam ble ferdigstilt høsten 2023. De avsluttende arbeidene med arrondering og tilbakeføring ferdigstilles i løpet av forsommeren 2024.
 - Søndre Borgen helsehus ble ferdigstilt høsten 2023, med innflytting tidlig i 2024.
 - Klokkarstua bo- og aktivitetssenter er rehabilitert.
 - I Skustadgata på Hvalstad er den gamle broen erstattet med en ny bro.
 - Tegilverksveien på Spikkestad er ferdigstilt.
 - Skatepark på Føyka og aktivitetspark på Drengsrud.
 - Skiftet ut 1,2 kilometer vannledning på strekningen Dramstad-Nærnes.

Dette jobber vi videre med

- Temaplan for eiendom blir vedtatt første kvartal 2024. Planen blir et viktig verktøy for utvikling av en helhetlig og fremtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.
- De kommunale boligene er bygget over flere tiår etter forskjellige bygningstekniske standarder. Kommunen har jobbet med brannforebyggende tiltak over en lengre periode. Prosjektet for boliger i gamle Asker kommune er snart ferdig, mens prosjektet for boliger i tidligere Hurum og Røyken kommuner etter planen skal ferdigstilles i 2024.
- Temaplan for samferdsel og mobilitet skal sluttbehandles i 2024, og vil gi retning for prioritering og utvikling innen dette området. Innsatsområdene i planen er reduksjon av transport, grønn mobilitet, kvalitet, samarbeid og innovative løsninger.
- Kommunen har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale veier. Før kommunesammenslåingen var det forskjellige kriterier og praksis i de tre gamle kommunene knyttet til om en vei er kommunal eller privat. Det er behov for noen grenseoppganger for hva en kommunal vei skal være, og kommunen vil utarbeide nye kriterier for klassifisering av kommunale veier for å sikre likebehandling i hele kommunen. Tilsvarende jobbes det med etablering av praksis for drift og vedlikehold av veilys langs private veier. Kommunen vil se på alternative løsninger og legger opp til en prosess i samarbeid med berørte parter.
- Asker kommune har en viktig rolle i trafiksikkerhetsarbeidet, både som ansvarlig for de kommunale veiene, som skole- og barnehageeier, gjennom sitt ansvar i arealplanleggingen og som arbeidsgiver og transportkjøper. Kommunen vil samordne innsatsen i trafiksikkerhetsarbeidet for å redusere ulykker og styrke trygghetsfølelsen, spesielt hos myke trafikanter.

- De siste årene har Asker kommune arbeidet mye for å harmonisere husholdningsrenovasjonen i de tre tidligere kommunene. Kommunen vil fremover se på harmoniserte løsninger for de mange fritidsboligene i Asker. Det vurderes blant annet om disse i hovedsak kan baseres på felles oppsamlingspunkter.
- I deler av kommunen er det avdekket store mangler i datagrunnlaget for vann og avløp, både når det gjelder VA-kartverk og tilstanden på infrastrukturen. Temaplan for vann og vannmiljø inneholder strategier for hvordan disse utfordringene skal håndteres og forslag til prioriteringer. Arbeidet skjer i samarbeid med geodata-miljøet i kommunen.
- Kommunen må tilpasse seg et endret klima. Hovedutfordringen for Asker er håndtering av ekstremnedbør, og dette er lagt inn som en viktig premiss ved ny arealdisponering i kommuneplanens arealdel. I eksisterende bebyggelse må det etableres trygge og sikre flomveier. Kommunen jobber med å sikre eksisterende byggeområder gjennom tiltak som er basert på ROS-analyser.
- Kommunen vil forsterke oppfølgingen og den interne tverrfaglige koordineringen knyttet til tiltaksplan for Oslofjorden. Dette er en tverrfaglig plan som skal sikre håndtering av kommunalt avløp og avrenning fra landbruket, som er de to viktigste kildene til forurensing av Oslofjorden. Vedtatte budsjettmidler til Oslofjorden (1 mill. kroner i 2024) effektueres gjennom en tilskuddsordning for frivillige, lag og foreninger som bidrar med ulike tiltak i en forsterket innsats.
- Asker kommunen jobber for å redusere direkte utslipp fra jordbruket gjennom forvaltning av tilskuddsordninger, lover og oppfølging av skjerpede forskrifter og retningslinjer. Ordninger som produksjonstilskudd og spesielle miljøtilskudd er viktige virkemidler. Prosjektet «Miljørådgivning i landbruket» videreføres.
- Følgende prosjekter har vært under planlegging i 2023 og er under gjennomføring i 2024:
 - Tofte brannstasjon
 - Hvalstad skole
 - Føyka barnehage
 - Søndre Borgen barnehage
 - Nye idrettshaller ved Nesbru og Røyken videregående skoler
 - Vann- og avløpsprosjekt på Nedre Vakås
 - Hurtigbåtkai i Slemmestad
 - Infrastruktur på Vaterland i Slemmestad
 - Omlastestasjon på Yggeset
 - Vei-, vann- og avløpsprosjekt på Gleinåsen
- FutureBuilt-prosjektet Nedre Sem Låve er det første sirkulære byggeprosjektet som Asker kommune gjennomfører. Kommunen ble valgt ut som pilot i Circular Cities and Regions Initiative (CCRI), og er en del av EUs nye European Circular Economy Action Plan som skal støtte Europas grønne omstilling ved å fremme sirkulærøkonomi. Ombruk av byggematerialer er komplisert, og kommunen vil samarbeide med andre aktører som jobber med ombruk i byggebransjen. Bygget skal etter planen stå ferdig i 1. kvartal 2024.

- Kommunen jobber med en områdeplan for sentrumsområdet på Høn. Områdeplanen skal være i tråd med kriteriene i FutureBuilt 2.0.

Samfunnsutvikling

Tjenesteområde Samfunnsutvikling har det overordnede ansvaret for bærekraftig samfunns-, areal- og transportutvikling. Dette utøves blant annet gjennom kommuneplanen, som også danner grunnlag for prioriteringer i de årlige handlingsprogrammene. Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å innarbeide bærekraftsmålene i samfunnsplanleggingen.

Tjenesteområdets arbeidsområde omfatter kommunens areal- og transportplanlegging, langsiktig arealbruk, steds- og sentrumsutvikling, bolig- og næringsutvikling, samferdsel, kulturminner, grønnstruktur og sjøområder. Dette ivaretas blant annet gjennom plan- og reguleringsprosesser, byggesaksbehandling, delesak, oppmåling og seksjonering. I tillegg omfatter tjenesteområdet beredskap og samfunnshelse, inkludert kommuneoverlegefunksjonen. Tjenesteområdet leverer også karttjenester og geografiske analyser for hele kommunen.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
51-Strategi, næring og analyse	51 585	39 743	47 616	-3 968	-8,3 %
52-Plan og bygg	41 910	26 044	29 465	-12 445	-42,2 %
Sum	93 495	65 787	77 082	-16 413	-21,3 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 16,4 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	119
Ansatte (antall)	123

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	KOSTRA- gruppe 12
Prioritet							
Byggesaksbehandling og eierseksjonering korrigerede brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *)	693	715	381	456	449		390
Netto driftsutgifter per innbygger (301) plansaksbehandling (B) *) **)	308	359	373	383	275	310	310
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) **)	261	354	163	169	124	78	78
Netto driftsutgifter per innbygger (325) tilrettelegging og bistand for næringslivet (B) *) **)	194	132	224	52	72	103	103
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) **)	157	188	167	116	166	113	113
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Søknader i samsvar med plan med 12 ukers frist	103	30	65	60	35		46

Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)							
Søknader i samsvar med plan med 3 ukers frist Byggesøknader i alt Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	71	26	21	41	19		24
Total I alt Nye foretak	1 301	1 304	1 907	1 228	1 265	18 717	18 717
Andre nøkkeltall							
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år (B)	7	6	9	11	6	162	162
Kommunekasse							
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner (B) (Kommunekasse) *) **)	726	901	703	671	564	502	502

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Det omfattende og viktige arbeidet med kommuneplanens arealdel og et felles plankart ble slutført og vedtatt i 2023. Både samfunnsdelen og arealdelen er utviklet i tett dialog med innbyggere, utbyggere, næringslivet og andre interessenter. Kommuneplanens samfunnsdel er forankret i FNs bærekraftsmål, og definerer mål og strategier som alle andre planer i kommunen bygger på. Det ble også vedtatt seks reguleringsplaner i 2023.

Kommunen har videreført fokuset på knutepunktutvikling og tettere vekst rundt sentrale nærsentre langs kollektivaksene. Dette skal begrense befolkningens transportbehov og bruken av personbil. Det planlegges også for sosiale boformer, og det legges til rette for at ulike inntektsgrupper og personer i ulike livsfaser skal kunne bosette seg i Asker.

Ny gebyrforskrift ble vedtatt på slutten av 2023 (sak 75/23). I tillegg ble det vedtatt sak om gebyrer og brukerbetalinger som innebærer 100 prosent selvkostfinansiering (sak 76/23). Forskriften er oppdatert med endringer i gjeldende lover og forskrifter. Den inneholder ny struktur for gebyrsatser for saksbehandling av ulike tiltakstyper kommunen er pålagt å utføre innenfor plan- og bygningsloven, forurensningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova. Målsettingen er å gjøre det enklere for innbyggere og profesjonelle aktører å forstå og anvende gebyrforskriften. Gebyrforskriften legger til rette for at alle ansvarsområder skal ha maksimal tillatt selvkost.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommunes utgifter til plansaksbehandling ligger lavere enn i Bærum og Drammen, men litt over øvrige sammenlignbare kommuner. Netto driftsutgifter til kart og spesielt byggesak ligger over sammenligningskommunene. I 2023 opplevde kommunen manglende gebyrinntekter, spesielt på grunn av lavere saksinngang. Netto driftsutgifter per innbygger innenfor byggesak har derfor økt fra 2022 til 2023.

Saksbehandlingstiden for byggesaker ligger på om lag 30 dager for 12-ukerssaker og rundt 20 dager for 3-ukerssaker. Det betyr at Asker kommune i 2023 har arbeidet raskere med sakene enn i 2022, samtidig som antall ansatte i virksomheten er lavere. Fortsatt er det saker som går over 12-ukersfristen, men antallet er redusert.

Kommunen har rekruttert og beholdt kompetente medarbeidere. Dette, sammen med en ny felles kommuneplanens arealdel, har bidratt til raskere saksbehandling. Kommunen innførte videre et nytt saksbehandlingssystem i oktober 2023. Systemet inneholder også en ny innsynsløsning som gjør det enklere og raskere å få innsyn i pågående og ferdigstilte saker. Det var en nedgang i antall søknader i 2023 som følge av usikkerhet i markedet.

Asker har en offensiv næringspolitikk og en ambisjon om å være ledende i landet på næringsutvikling. Antall nye foretak viser at det er attraktivt å etablere virksomhet i Asker. Det ble etablert 1304 nye foretak i 2023 og Asker har en stabil vekst. Asker ligger under Bærum, men over øvrige sammenligningskommuner. Netto driftsutgifter per innbygger til tilrettelegging og bistand for næringslivet har gått noe ned. Dette skyldes at det ble gitt mye tilskudd under koronapandemien fra både kommunale og statlige ordninger, og at utgiftene i 2022 var ekstraordinært høye.

Viktige resultater og innsatser

- En felles kommuneplanens arealdel for Asker kommune ble ferdigstilt i 2023 (sak 29/23). Kommuneplanens arealdel vil styrke samfunnsutviklingen og arealforvaltningen, og bidrar til mer enhetlig saksbehandling, utbygging og vern. Utarbeidelsen var et stort tverrfaglig løft både for administrasjonen og de folkevalgte.
- Områderegulering for Tofte sentrum nord og Tofte industriområde ble førstegangsbehandlet i 2023, og legger til rette for utvikling av næring, industri, småbåthavn, sentrumsutvidelse og friområder langs sjøen. Det blir foretatt en vurdering av grunnforholdene før endelig behandling.
- Reguleringsplan for Tofte brannstasjon er vedtatt (sak 43/23). Det er viktig å sikre god brannberedskap sør på Hurumhalvøya og akseptable arbeidsforhold for de ansatte.
- Det ble i 2023 tatt betydelige skritt i utviklingen av Askers tettsteder, og planer for Røyken sentrum, Spikkestad, Høn-Landås, Elvely og Billingstad er under arbeid.
- Kommunedelplan for sentrale Asker er under arbeid og mobilitetsplan/-strategi ble landet i 2023. Planen vil gi Asker et moderne og fremtidsrettet sentrumsområde. Reguleringsplan for Føyka barnehage, som ligger nært sentrum, ble også vedtatt i 2023 (sak 44/23).
- Innenfor byggesaksområdet har kommunen i 2023 fortsatt arbeidet med å tilby god kvalitet på tjenestene og god service til innbyggere og søkere, blant annet gjennom møteplasser på flere innbyggertorg og mulighet for å få samtale med en byggesaksbehandler. Det er også opprettet en vakttelefon for å besvare spørsmål fra innbyggere.
- Ny gebyrforskrift ble vedtatt i 2023 (sak 75/23), og gjør kommunens gebyrer mer oversiktlige og tilgjengelige for tiltakssøkerne. Tiltakene er eksempelvis priset i kroner fremfor den historiske satsen M (minstegebyr).

- Det er vedtatt å etablere en ordning med barn og unges talsperson i plansaker (sak 80/23). Dette vil bidra til bedre synlighet og beskyttelse av barn og unges interesser i planlegging etter plan- og bygningsloven. Dette kan for eksempel dreie seg om reguleringsplaner og byggesaker.
- Det ble i 2023 arbeidet med et nytt kulturminnekart for Asker. Kartet består av kulturminnedata fra de tre tidligere kommunene som er systematisert og gjort tilgjengelig.
- Temaplan for samferdsel og mobilitet og temaplan for bærekraftig boligutvikling er førstegangsbehandlet og vil bli endelig vedtatt i 2024.
- Asker kommune har etablert et næringsfond (sak 36/23) som skal fremme innovasjon, grønn omstilling og lokale arbeidsplasser. Fondet ble tilført 3,5 mill. kroner i 2023.
- For å harmonisere og formalisere søkbare tilskudd til næringslivet etter kommunesammenslåingen, er det i 2023 opprettet en ny tilskuddsordning med en digital søkeportal (sak 35/23). Denne er bygget på arbeidet som er gjort med tilskuddsordninger i tjenestoområde Medborgerskap.
- Asker kommune deltar i prosjektet Varelogistikk i E18 Vestkorridoren (ViV) i vestre del av tidligere Viken fylke. Målsetningen er å redusere behovet for varetransport og klimautslipp som følge av dette. Prosjektet diskuterer blant annet lokasjoner for en eventuell varehub og aktørnøytrale hentepunkter.
- Grunnundersøkelser i Asker kommune ble i 2023 samlet inn og digitalisert i en felles database. Denne inneholder også en kartløsning som gir oversikt over hvor det er kvikkleire og andre grunnforhold som er viktig for tryggheten til Askers innbyggere.
- Kommunen har en kontinuerlig dialog med Ruter om kollektivtilbudet i mindre utbygde deler av Asker, samt om skoleskyss ved fylkesoppløsningen. I 2023 var dialogen også rettet inn mot mulighetene for bestillingstransport som kan bidra til å gi kommunens innbyggere et godt tilbud innen aldersvennlige transporttilbud.
- Reiseliv og opplevelser inngår i arbeidet med å utvikle kommunens unike ressurser innen landbruk, natur og kultur. Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene ble vedtatt i 2023 (sak 29/23), og har som mål at opplevelsesnæringen i Asker skal ha en verdiskaping på 580 mill. kroner i 2030. Dette er en økning på 50 prosent sammenlignet med 2019.
- Kommunen har som mål å ta en nasjonal posisjon innenfor sirkulærøkonomi, og har blant annet vært vertskap for den nasjonale sirkulærkonferansen med flere hundre deltakere fra ulike næringer, organisasjoner, gründere, statlige organer og kommuner. Innretningen av næringsfondet stimulerer til sirkulærøkonomiske løsninger i Askers næringsliv.
- Asker kommune ligger langt fremme når det gjelder bruk av geodata, droner og digitale løsninger for kart og analyser. Digitale befaringer er et av flere verktøy som i 2023 har blitt benyttet for å bedre de folkevalgte tilgang til informasjon, samtidig som kommunen sparer tid på bruk av transport til fysiske befaringer.

- Naturkartlegging er viktige grep for å styrke sikkerheten ved utbygginger, samt sikre verdifull natur. Det ble utarbeidet et arealregnskap i forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel. Arealregnskapet viser at boligområder er det arealformålet som reduseres mest. Kommunen arbeider videre med å utvikle arealregnskapet.
- Verdenssituasjonen gir økt fokus på beredskap, og det er flere krav og forventninger fra statlige myndigheter til beredskapsarbeidet. Overordnet ROS-analyse for Asker kommune ble utarbeidet og ferdigstilt i desember 2023. Det er utviklet et nytt krisestøtteverktøy, og kommunen har startet å bruke det nye beredskapssystemet Rayvn.

Dette jobber vi videre med

- For å sikre variasjon i boligsammensetningen slik at alle inntektsgrupper og mennesker i ulike livsfaser har mulighet til å bosette seg i Asker, er det behov for flere mindre boliger og leiligheter. Temaplan for bærekraftig boligutvikling, som blir vedtatt i 2024, tar opp dette temaet. Sosiale boformer kan være et alternativ, og kommunen kan blant annet stille krav om dette i detaljregulering.
- Gjennom porteføljen for inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling skal kommunen også jobbe med å utvikle helsefremmende tettsteder der tjenester, egnede boliger og sosiale møteplasser lokaliseres på samme sted.
- Temaplan for samferdsel og mobilitet blir ferdigstilt i 2024. Planen tar for seg hvordan transportbehovet kan reduseres, og dermed bidra til lavere klimagassutslipp og større grad av trivsel. Dette skjer særlig gjennom stedsutviklingen. Kvaliteten på kommunens veianlegg vil også bli belyst. I tillegg vil planen se på hvordan kommunen skal samarbeide med andre aktører, slik som for eksempel næringslivet, og ta i bruk digitale løsninger. Grønn mobilitet er et annet sentralt tema i planen.
- I forbindelse med den politiske behandlingen av kommuneplanens arealdel, ble det vedtatt å gjøre en gjennomgang av eldre reguleringsplaner for å oppdatere dem til gjeldende lovverk, blant annet knyttet til naturregnskap. Prosessen har startet opp, og det legges frem sak til politisk behandling i 2024.
- Kommunen vil i 2024 fortsette arbeidet med å få et mer dekkende kunnskapsgrunnlag om grunnforholdene gjennom GIS. Dette skal brukes for å kunne foreta bedre analyser ved bruk av geografiske data.
- Mulighetsstudien for Rødtangen kulturminnepark er under arbeid, og prosjektet videreføres i 2024. Arbeidet med ny kulturminneplan startet opp i 2022, og videre prosess for planarbeidet vil bli behandlet i forbindelse med ny planstrategi.
- Under behandling av kommuneplanens arealdel i juni 2023, ble det vedtatt at kommunen skal utarbeide et strategisk dokument som viser innretningen på arbeidet med bærekraftig masseforvaltning. Saken kommer til politisk behandling i 2024.

- Tjenesteområde Samfunnsutvikling vil videreføre arbeidet med å bidra til et lavutslippssamfunn i all areal- og transportplanlegging i tråd med plan- og bygningsloven, samt støtte omstillingen til det grønne skiftet gjennom strategisk næringsutvikling.
- Arealplanleggingen skal forhindre nedbygging av matjord og landbruksarealer, sikre biologisk mangfold og god forvaltning av strandsonen. Kommunens prosjekt for tiltak og ulovligheter i strandsonen videreføres i 2024.
- Hurtigbåtsystemet på fjorden er under utvikling, og fra 2024 innføres det nullutslippsbåter. Asker kommune er i dialog med Ruter om videreutvikling av både anløpssteder og rutefrekvens.
- Arbeidet med utvikling av kystbyen Slemmestad fortsetter med endrede økonomiske rammer. Målet er å utvikle det gamle industristedet til et levende bysentrum med over tusen nye boliger, flere nye arbeidsplasser og sosiale samlingssteder. Det er planer for nytt kaianlegg, utvikling av den tidligere fabrikktomten og flere andre områder.
- I tråd med statlige krav og forventninger, arbeides det med ny overordnet beredskapsplan for Asker kommune. Planen ferdigstilles i 2024.
- Det skal utvikles en mer robust organisering av det strategiske folkehelsearbeidet sammen med tjenesteområde Medborgerskap. Miljørettet helsevern vil i 2024 ha fokus på forebygging av helseskade gjennom utstrakt tverrsektorielt samarbeid, eksempelvis med skoler og barnehager, vann og vannmiljø, reguleringsplan og byggesak.
- Kommuneoverlegefunksjonen vil fremover sette søkelys på beredskapsarbeid med særlig vekt på samfunnssikkerhet og voldsrisiko. I 2024 vil det arbeides med å sikre godt samarbeid mellom kommunen og sykehus, samt bedre forebygging i tjenestene. I tillegg arbeider kommuneoverlegene videre for å styrke samarbeidet mellom fastlegene og øvrige kommunale tjenester, blant annet gjennom utvikling av en nettside for fastleger.
- Det vil i 2024 bli utarbeidet en ny alkoholpolitisk handlingsplan. Dette er i tråd med kravet om at det nye kommunestyret skal behandle en slik plan i løpet av det første året.

Medborgerskap

Asker kommune har i mange år hatt en stor satsing på medborgerskap og samskaping. Tjenestene innen Medborgerskap skal bidra til å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap. Tjenesteområde Medborgerskap omfatter en rekke ulike tjenester innen innbyggerdialog og frivillighet, bibliotek, kulturskole, kulturliv, idrett og friluft.

Tjenesteområdet har et særlig ansvar for å tilrettelegge for folkehelse, frivillighet, medborgerskap og samskaping på tvers i organisasjonen. Tjenesteområdet har også et særskilt ansvar for å legge til rette for samarbeid med andre aktører i samfunnet. Viktige ansvarsområder er drift og utvikling av arenaer og infrastruktur for kultur, fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og frivillighet, samt utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av andre former for innbyggermedvirkning.

Økonomi

Beløp i 1000

Programområder	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
61-Innbyggertorg	43 717	44 637	45 007	1 291	2,9 %
62-Kultur og kirke	204 378	189 804	208 188	3 810	1,8 %
65-Idrett og friluft	85 338	99 161	79 859	-5 479	-6,9 %
Sum	333 433	333 602	333 054	-378	-0,1 %

Årsresultatet for tjenesteområdet viser et merforbruk på 0,4 mill. kroner. Det vises til årsberetningen for en nærmere beskrivelse.

Årsverk og ansatte

	2023
Årsverk (antall)	271
Ansatte (antall)	382

KOSTRA-tall

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	ASSS uten Oslo	KOSTRA- gruppe 12
Prioritet							
Bibliotek lønn ekskl. sykelønn andel av totale utgifter (prosent)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %		0,5 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B) *)	4 069	4 163	3 546	2 883	2 923	3 443	3 443
Netto driftsutgifter per innbygger (231) aktivitetstilbud barn og unge (B) *) **)	238	341	380	156	344	306	306
Netto driftsutgifter per innbygger (370) bibliotek (B) *) **)	386	376	400	307	360	322	322
Netto driftsutgifter per innbygger (383) musikk- og kulturskoler (B) *) **)	355	378	339	274	329	336	336

Netto driftsutgifter per innbygger (385) andre kulturaktiv. og tilsk. til andres kulturbygg (B) *) **)	741	595	400	357	377	354	354
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B) *) **)	577	578	748	574	405	629	629
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (B) *) **)	445						
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	27 072	28 663	38 354	21 037	29 979	29 155	29 155
Dekningsgrad							
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	11,5 %	11,0 %	9,2 %	12,6 %	10,0 %	11,2 %	11,2 %
Besøk i folkebibliotek per innbygger (B)	3,4	4,3	3,1	4,7	5,0	4,6	4,6
Døpte i prosent av antall fødte (B)	51,3 %	45,7 %	43,5 %	34,4 %	33,6 %	45,8 %	45,8 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	58,0 %	56,9 %	55,2 %	51,9 %	51,8 %	58,4 %	58,4 %
Økonomi							
Korrigerte brutto driftsutgifter (370) bibliotek	36 732	37 788	54 580	32 935	35 984	502 881	502 881

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Vurdering og analyse

Utvikling av gode nærdemokratiske ordninger har vært et satsingsområde i Asker kommune etter kommunesammenslåingen. I den første fireårsperioden har kommunen testet og evaluert ordningen med tre lokalsamfunnsutvalg på Tofte, Slemmestad og Heggedal. I juni 2023 vedtok kommunestyret at lokalsamfunnsutvalgene skal erstattes av åtte områdefora som til sammen dekker hele kommunen. Områdeforumene etableres av innbyggerne selv, som frivillige organisasjoner. De skal være et bindeledd mellom kommunen og de ulike lokalsamfunnene, og bidra til å skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon.

Arbeidet med å mobilisere og motivere innbyggerne til å danne områdeforum startet høsten 2023. De to første informasjons- og oppstartsmøtene ble holdt på Tofte og Sætre. I løpet av første kvartal 2024 skal det gjennomføres oppstartsmøter i de resterende seks områdene.

Frivilligheten står sterkt i Asker, og er en kilde til fellesskap, medvirkning, kompetanse og utvikling. Andelen innbyggere i Asker som deltar i frivillig arbeid har økt fra 46 prosent i 2022 til 48 prosent i 2023.

Det ble gjennomført en frivillighetsundersøkelse høsten 2023 med gode resultater. 85 prosent av organisasjonene svarer at de tilfredse med samarbeidet med kommunen, mot 77 prosent i 2022. Videre svarer 67 prosent at de har oversikt over hvem i kommunen de kan kontakte for å få hjelp, mot 46 prosent i 2022.

Innbyggerne i Asker viser også at de setter pris på kommunens tilbud. Det har i 2023 vært en besøksøkning både i biblioteket, svømmehallene, ungdomskubbene, på kulturarrangementer og ved innbyggertorgene.

KOSTRA-tallene viser at Asker kommune ligger over sammenlignbare kommuner når det gjelder utgifter til kultursektoren, spesielt innenfor bibliotek, musikk- og kulturskoler, andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg. Asker kommune har vedtatt å ha flere lokale bibliotek for å hensynta store geografiske avstander, og tilbyr undervisning og aktiviteter på mange tettsteder også i tilknytning til kulturskolen og ung kultur. Kostnadsnivået speiler også kommunens ambisjonsnivå på området.

Det har vært en økning i netto driftsutgifter til barn og unge, noe som viser den vedtatte satsingen på ungdoms- og fritidsklubber. Det var en nedgang i netto driftsutgifter til bibliotek, idrett og andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg fra 2022 til 2023. Dette er en konsekvens av omstilling, i tillegg til at det ble utbetalt noe mindre i tilskudd i 2023 enn i 2022.

Kulturskolen har tilbud til elever fra 3 til 20 år, og ikke kun til elever i grunnskolealder slik KOSTRA-tallene legger til grunn. Kulturskolen er et ressurs- og kompetansesenter innenfor kunst og kultur. Fra 2022 til 2023 har andelen barn i grunnskole som står på venteliste til kommunal musikk- og kulturskole blitt redusert fra 5,1 prosent til 4,4 prosent. Dette har sammenheng med at kulturskolen har arbeidet målrettet med å fylle alle elevplassene, og ryddet opp i ventelistene. Asker ligger likevel fortsatt over sammenligningskommunene når det gjelder antall elever på venteliste.

Asker ligger på nivå med de fleste sammenligningskommunene, men lavere enn Bærum, når det gjelder brutto driftsutgifter per bruker. En sammenligning av brutto driftsutgifter per bruker mot netto driftsutgifter per innbygger kan tyde på at andre kommuner ikke har innbefattet forvaltningen av Den kulturelle skolesekken, musikkterapi, demenskor og Den kulturelle spaserstokken i kulturskoledriften. Dette kan også være en konsekvens av skoletilbud, friplassordningen og gratistilbud på Borgen. Disse ordningene følges ikke av inntjening gjennom brukerbetalinger slik ordinær kulturskoleundervisning gjør. Asker ligger om lag 10 prosent over landsgjennomsnittet på inntjening på brukerbetalinger og har den høyeste elevavgiften i landet.

Temaplan for medborgerskap, temaplan for kultur og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv ble vedtatt i 2021 og 2022, og ligger til grunn for arbeidet i tjenesteområde Medborgerskap. Temaplanene skal iverksettes i et 12-årsperspektiv. Samtidig har en mer krevende økonomisk situasjon gjort det nødvendig å dreie fokuset fra vekst til omstilling, for å kunne gi et godt og likeverdig tilbud til Askers innbyggere også i årene fremover. Det vises til kapittelet om temaplaner for en nærmere oversikt over viktige resultater og innsatser knyttet til de tre temaplanene.

Viktige resultater og innsatser

- Innbyggertorgene er i ferd med å etablere seg som gode møteplasser og arenaer for ulike tilbud og aktiviteter. I 2023 var det ukentlig 140 faste aktiviteter på innbyggertorgene, primært i frivillig regi. I tillegg har det vært svært mange enkeltaktiviteter, arrangementer og møter som bidrar til tjenester og tilbud nær der innbyggerne bor. De kommunale veilederne svarte ut nær 81 500 henvendelser på telefon fra innbyggerne i 2023. I tillegg svares det ut henvendelser digitalt, og det gis informasjon og veiledning på innbyggertorgene.
- Det er viktig for kommunen å nå ut til innbyggerne, også til grupper som ikke er aktive på digitale arenaer. Asker kommune har i samarbeid med Posten testet ut en ny måte å

kommunisere direkte til eldre innbyggere på om aktiviteter i nærmiljøet og relevant offentlig informasjon. Piloten er testet i Heggedal og Sætre, og skal videreføres og utvides.

- Kommunen arbeider for å skape flere gode og inkluderende møteplasser for innbyggerne. Arbeidet med innfasing av ny, brukervennlig og digital bookingløsning for leie av lokaler, «BookUp», startet opp med pilotering på innbyggertorgene i 2023. Løsningen etableres ved skoler og idrettshaller i 2024.
- Tjenesteområdene Medborgerskap og Velferd samarbeider for å inkludere flere i frivillig arbeid, og for å koble frivillighet sammen med behovene for frivillig innsats. Det er i 2023 også etablert en ny ikke-kommunal frivilligsentral i Åros. Det er videre vedtatt retningslinjer for kommunalt tilskudd til frivilligsentraler i Asker.
- I 2023 har kommunen inngått nye samarbeidsavtaler med Asker idrettsråd, Asker kulturråd og Asker kirkelige fellesråd. Avtalene ligger tilgjengelige på kommunens nettsider.
- Bibliotekene hadde en samlet besøksøkning på 28,9 prosent fra 2022 til 2023, og en økning i antall arrangementer og aktiviteter. Til sammen hadde bibliotekene i 2023 over 400 000 besøkende. Sommeraktiviteter for alle og gratis kulturtilbud til familier ga besøksøkning i sommer. Det ble i 2023 ansatt en koordinator med ansvar for å styrke satsingen på debatt, ytring og samtale.
- Bibliotekene ønsker å tilby en trygg og sosial arena for barn og unge som ikke er på SFO eller i annen organisert aktivitet. Det har i 2023 vært gratis aktivitetstilbud i alle skoleferier, og det er satt i gang arbeid med å etablere gratis etter-skoletid-tilbud ved fire av de seks bibliotekene. Det ble til sammen gjennomført 442 verksteder/aktiviteter ved bibliotekene i 2023. Det ble arrangert «Girl Tech-fest» i Slemmestad og Asker sentrum for over 300 jenter fra lokale skoler, med mål om å øke jenters interesse for teknologi og realfag.
- Asker kommune har i perioden 2022-2024 mottatt om lag 3,3 mill. kroner per år i tilskuddsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) til inkludering av barn og unge. Tilskuddsmidlene har blant annet gått til kultur-, fritids- og ferieaktiviteter for unge, alderstilpassede tilbud på ungdomsklubbene, jobbtildbud og veiledning ved jobbsentralen og BUA, samt aktivitetsguide som følger opp spesielt utsatte ungdommer på fritiden.
- Kommunen har behandlet om lag 800 søknader og delt ut 17,3 mill. kroner til hodetilskudd, frivillighetspakker, aktiviteter, leietilskudd og driftstilskudd til kultur-, idretts- og frivillighetslivet i Asker i 2023. Oversikten over lag og foreninger som har mottatt tilskudd ligger på kommunens nettsider.
- Asker kommune er opptatt av å legge til rette for ulike aktørers felles innsats for å motvirke utenforskap og øke deltakelsen og tilhørigheten for barn og unge. Det er blant annet bevilget 100 friplasser i kulturskolen til familier med lav inntekt, som alle ble benyttet i 2023. Det er videre utarbeidet en modell for inkludering av barn og unge i sommerferieaktiviteter som skal iverksettes i 2024.
- Kulturskolen skal bidra til å bygge barn og unges estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse, evne til kreativ tenkning, kritisk refleksjon og selvstendige valg, og er i

utvikling som ressurs- og kompetansesenter på kunst og kultur. I 2023 er det blant annet etablert demenskor, klassekorps, kulturdager og skolekor. 2200 barn går ukentlig til kulturskoleundervisning på 25 undervisningssteder i kommunen. 3000 barnehagebarn opplever to forestillinger i året på sitt nærmeste innbyggertorg eller kulturarena gjennom Den kulturelle barnehagesekken. Dette er seks ganger hyppigere enn før, til nær samme kostnad. Den kulturelle skolesekken gir Askers 12 000 elever fra 1. til 10. trinn tre kulturmøter per skoleår. For å tilby flere elever plass, har Kulturskolen gjennom 2023 delvis endret undervisningsmodell for musikkfag fra individuell instrumentalopplæring til gruppeundervisning.

- «Kulturbanken», lokalene som samler kulturskolens og ungkulturs virksomhet i Sætre, åpnet i april 2023. Det arrangeres ungdomstilbud som etter-skole-tilbud og aktivitetsåpent, samt jevnlig ungdomskulturarrangementer. Åpne ungdomstilbud og kulturskoleundervisning i samme lokaler gir gode synergier og skaper et inkluderende miljø.
- Asker kulturhus er kommunens hovedarena for kultur. Kulturhuset hadde en omsetningsøkning i 2023, og over 36 000 publikummere besøkte arrangementer i kulturhuset. Utvalg for medborgerskap vedtok i 2023 en sak om strategi for Asker kulturhus og øvrige kommunale arenaer (sak 33/23).
- Kommunen har i 2023 hatt en bred satsing på kunst i offentlige rom. Det er gjennomført prosjekter knyttet til etablering av nytt sykehjem på Søndre Borgen. Kunst som bidrag til destinasjonsbygging av Slemmestad er i gang, hvor kommunen har mottatt en betydelig kunstgave fra Peter Lorange. I september ble det gjennomført Land Art på Dikemark med besøk fra 1500 elever gjennom samarbeid med Den kulturelle skolesekken og teatergruppen NiE. Kunst i offentlig rom vil bidra til videreutviklingen av Holmsbu som en kunst- og kulturdestinasjon. Kommunens prosess med å overta og drifte Holmsbu kunstmuseum ble påbegynt i 2023 og fullføres i 2024.
- BUA Asker økte sine gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv med 30 prosent fra 2022 til 2023, og deltok på totalt 22 aktivitets- og skidager i kommunen.
- Frisklivssentralen opprettet i 2023 et tett samarbeid med skolehelsetjenesten for å nå barn og familier med behov for støtte til endringer i kosthold og aktivitet. Frisklivssentralen har en dag i uken deltatt i samkonsultasjoner med barn og familier, samt bidratt med kompetansedeling på fagdager i skolehelsetjenesten.
- Varner Arena har gjort Asker til en mer attraktiv arrangementskommune for nasjonale arrangementer. I 2023 ble det gjennomført landskamper i både ishockey og basketball i Varner Arena.
- Røykenbadet (Askerbadet KF) ble fra 1. januar 2023 innlemmet som en del av kommunens basisorganisasjon. Overgangen har fungert svært godt, og Røykenbadet er et meget veldrevet folkehelseanlegg med besøkende fra flere omkringliggende kommuner.

Dette jobber vi videre med

- Tjenesteområde Medborgerskap skal også i 2024 arbeide for å motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i og ta medansvar for samfunn og fellesskap. Samtidig skal tjenesteområdet arbeide for å sikre god gjennomføring av omstillingstiltak knyttet til avvikling av tilsynsvaktordningen i Asker nord og omstillingstiltak ved svømmehallene og innbyggertorgene.
- Asker kommune skal jobbe videre med å utvikle nærdemokratiske ordninger, blant annet ved å støtte opp om etableringen av områdeforum.
- Innbyggertorgene skal utvikles videre og sees i en større helhet med fysisk utforming og tjenestetilbud. Kommunen vil i 2024 særlig jobbe med videreutvikling av innbyggertorgene på Spikkestad, Asker sentrum, Tofte og Holmen. Innbyggertorg, frivilligsentraler og områdeforum skal evalueres i 2024, i tråd med føringene i verbalvedtak fra kommunestyret.
- Fra 2024 skal kafeene ved innbyggertorgene i Heggedal og på Borgen bli opplæringsarenaer for arbeidsmarkedstiltak i samarbeid med NAV. Den sosiale entreprenøren Kime skal drifte de to kafeene, og gi opplæring og praksis til fem elever ved hver kafé, slik at disse kvalifiseres til ordinært arbeid.
- Kommunen ønsker at det skal være enkelt for frivillige lag og foreninger å søke tilskudd. Det er utviklet en ny, helhetlig digital løsning for søknad og behandling av tilskudd til kultur, idrett og frivillighet i Asker. Ny digital tilskuddsportal skal tas i bruk fra 2024. Tilskuddsportalene og aktuelle tilskuddsordninger skal evalueres.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer har som mål å identifisere blant annet stier, turveier, løyper og sykkelstier i Asker kommune, samt utarbeide en langsiktig og bærekraftig 12-årsplan for å ivareta og utvikle ferdselsårene. Planen vil ferdigstilles i 2024. I tillegg skal det legges en videre plan for realisering og videreutvikling i samarbeid med lag og foreninger for å bidra til helse og livskvalitet i befolkningen.
- Asker kommune skal i 2024 utarbeide en ny samlet søknad til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om tilskudd for en ny treårsperiode fra 2025. Søknaden vil omhandle tilskudd til arbeidet med inkludering av barn og unge i kultur-, fritids- og ferieaktiviteter, jobbveiledning, BUA og aktivitetsguide.
- BUA-ordningen for gratis utlån av utstyr til sport og fritid kom inn i kommunal drift høsten 2022, i første omgang som et toårig prosjekt. Politisk sak med orientering om arbeidet kommer til behandling i 2024.
- Kulturskolen skal videreutvikles som ressurs- og kompetansesenter på kunst og kultur under fanen "Riktig kompetanse på rett sted," men også som et ledd i kommunens arbeid for heltidskultur. Kulturskolen skal videre arbeide med mangfoldsledelse og utvikling av mangfoldskompetanse.
- Prisnivået i kulturskolen skal gjennomgås, og sak kommer til politisk behandling i 2024. Videreutvikling av gruppeundervisning fortsetter og stiller krav til egnede lokaler og gode

rammevilkår. Det skal derfor arbeides videre med blant annet detaljregulering av formålsbygget i rådhusparken og Slemmestad. Stedsutvikling og nærhet til innbyggeren vil fortsatt stå på agendaen.

- Det er totalt 50 elever i fordypning ved kulturskolen i dag. Fra 2023 finnes fordypningstilbud innen tre av fire fagområder i kulturskolen. I løpet av 2024 skal fordypningen i dans også være ferdig utviklet og etablert. Sak om prisstruktur for og organisering av fordypningsprogrammet og talentutviklingen i kulturskolen kommer til politisk behandling høsten 2024.
- Kommunen skal utarbeide en fremtidsstrategi for Asker kulturhus og Slemmestad MEK/Sekkefabrikken. Denne skal tydeliggjøre hovedkulturarenaenes rolle for lokalsamfunnet og regionen, jf. vedtak i hovedutvalg for medborgerskap i sak 33/23.
- Kulturnæring Dikemark skal videreføres med nytt mandat i løpet av 2024. Dette er et stedsutviklingsprosjekt som skal bidra til fornyelse og utvikling av Dikemark når Oslo Universitetssykehus forlater området i 2026. Det skal også arbeides videre med utvikling rundt Dikemark psykiatriske sykehusmuseum sammen med Viken fylkeskommune.
- Kommunen skal arbeide videre med utvikling av kulturhuset Hovtun på Klokkeparken og Rødtangen kulturminnepark.
- Som et ledd i utviklingen og styrkingen av lokal historie og kulturarv i Slemmestad, har biblioteket i 2023 gjort et grundig arbeid med å digitalisere alle Cementmuseets gjenstander med støtte fra Nasjonalbiblioteket. Arbeidet vil fortsette i 2024.

Temaplaner

Temaplanene er strategiske planer som bygger på målene i kommuneplanen, og definerer innsatsområder og strategier for samfunns- og tjenesteutviklingen innenfor ulike områder. Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

Asker kommunes oppdaterte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Tabellen under viser status for arbeidet med de ulike temaplanene. Ved utgangen av 2023 er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering.

Temaplan	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage- og skolekapasitet	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Vedtatt 15.06.21
Næring	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Vedtatt 09.05.23
På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Vedtatt 09.05.23
Naturmangfold	Vedtatt 20.06.23
Eiendom	Vedtatt 30.01.24
Samferdsel og mobilitet	Vedtas 2. kvartal 2024
Bærekraftig boligutvikling	Vedtas 2. kvartal 2024

Nedenfor følger en kort rapportering på status i arbeidet med å gjennomføre de 14 vedtatte temaplanene, med fokus på de viktigste resultatene og innsatsene som er oppnådd så langt.

Arbeidsgiverpolitikk

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt av kommunestyret 8. september 2020 (sak 57/20). Temaplanen er inndelt i 7 innsatsområder og har til sammen 18 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Medarbeiderskap og lederskap

- Det ble gjennomført et organisasjons- og lederutviklingsprogram for alle kommunens omkring 360 ledere i perioden 2019-2022 med fokus på innovasjons- og endringsledelse. Et nytt lederutviklingsprogram starter opp høsten 2024.
- Det er i 2023 utarbeidet nye prinsipper for medbestemmelse i Asker kommune, og det er startet opplæring i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

Etikk og samfunnsansvar

- Etiske retningslinjer ble vedtatt av kommunestyret i 2021. Retningslinjene gir folkevalgte og ansatte et grunnlag for å ta gjennomtenkte og gode valg i situasjoner som krever etisk refleksjon. Det er videre gjennomført et nanolæringsprogram for hele kommunen med etikk som tema.
- Et nytt varslingsråd som behandler både interne og eksterne varslingssaker ble etablert i 2022.
- Det er i 2023 utarbeidet en personvernerklæring for ansatte i kommunen som skal bidra til å sikre ivaretagelse av personvernet.

Innovasjon og digitalisering

- Kommunen har tatt i bruk flere nye digitale plattformer for samhandling og kommunikasjon internt og eksternt, samt for opplæring, kurs og webinarer. Det er blant annet innført en felles portal for e-læring som gir enkel tilgang til kommunens e-læringssystemer.
- Det er arbeidet med digitalisering og forenkling av arbeidsprosesser. I tillegg er det tatt i bruk nye digitale verktøy som blant annet «Tore på kontoret» og lønnslipp på mobil.

Å rekruttere og beholde arbeidskraft

- Prosjekt heltidskultur ble etablert våren 2020 og handlingsplan for heltidskultur ble vedtatt i 2021. Det er jobbet systematisk med tiltak i pilotvirksomhetene for å øke andelen heltidsstillinger, blant annet gjennom nye arbeidstidsordninger. «Askermodellen» som metodikk for arbeidstidsplanlegging i turnusvirksomheter ble lansert i 2023.
- Det er utarbeidet en livsfasepolitikk og en lønnspolitikk.

- Det er utarbeidet prinsipper for rekruttering som skal sikre en enhetlig rekrutteringspraksis og fremme kommunens omdømme.
- Asker kommune har inngått et samarbeid med NAV Vest-Viken og Viken fylkeskommune om ordningen «Folk i helse», der målet er å tilby fagbrev som helsefagarbeider etter endt opplæring.

Kompetanseutvikling

- Det er gjennomført en rekke kurs og opplæringsprogram for ledere og ansatte. Det er blant annet etablert et pre- og onboardingsprogram for nye ledere, en introduksjonsdag for nye ledere, samt et introduksjonsmøte for nyansatte som gjennomføres to ganger i året.
- Det er i 2023 utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan for Asker kommune som blir besluttet og implementert i 2024.

Arbeidsmiljø og nærværarbeid

- Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor er gjennomført annet hvert år, siste gang høsten 2023. Resultatene følges opp i alle virksomheter.
- Det er etablert en arbeidsmiljøpris som deles ut for første gang i 2024 til en virksomhet, avdeling, fagmiljø eller gruppe i kommunen som aktivt har bidratt til å sette fokus på arbeidsmiljøet.
- Det er arbeidet systematisk med tiltak for å redusere sykefraværet, og det er gjennomført grundige analyser som grunnlag for de tiltakene som gjennomføres. Et sentralt tiltak har vært å følge opp IA-avtalen gjennom partssamarbeid, samt videreføre satsingen gjennom bransjeprogram for barnehager og sykehjem.

Mangfold og inkludering

- Det ble i 2023 inngått en samarbeidsavtale med FRI Oslo og Viken. Denne skal bidra til at ansatte i Asker kommune får økt kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold og kompetanse til å møte skeive innbyggere, brukere og elever på en ivaretagende og trygg måte.
- Det er inngått samarbeid med NAV om sommerjobber for unge. Det er videre lagt til rette for språkpraksis og praksisplasser i samarbeid med blant annet NAV.

Samlet vurdering

Temaplan for arbeidsgiverpolitikk skal bidra til at Asker kommune kan rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur. Det er siden høsten 2020 arbeidet systematisk med å implementere strategiene i temaplanen, og det er gjennomført en rekke aktiviteter og tiltak innenfor alle innsatsområder.

Arbeidet med heltidskultur gir effekt. Andelen heltidsansatte i Asker kommune har økt fra 59,4 prosent i 2020 til 63,9 prosent i 2023. Tilsvarende har den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen økte fra 81,9 prosent i 2020 til 83,2 prosent i 2023.

Det registrerte sykefraværet i kommunen var i 2023 på 9,0 prosent. Dette er en nedgang på 0,3 prosentpoeng fra året før. Sykefraværet har imidlertid økt betraktelig siden 2020, noe som er en nasjonal trend i etterkant av koronapandemien. Effekten av covid-19 og hvordan viruset påvirker sykefraværet er fortsatt uklart. Asker kommune vil tett følge det nasjonale utredningsarbeidet om sammenhengen mellom covid-19 og sykefravær.

Resultatene for medarbeiderundersøkelsen 2023 er svært gode, og ligger på samme nivå eller noe over landsgjennomsnittet. Undersøkelsen viser at medarbeidere og ledere opplever at kommunen legger til rette for godt medarbeiderskap og lederskap, og at de får brukt sin kompetanse på en god måte.

Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunene overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Asker kommune må i årene fremover arbeide systematisk med både kompetanseutvikling og rekruttering av medarbeidere. Det blir også viktig å sikre at flere som er eller står i fare for å falle utenfor arbeidslivet får anledning til å jobbe i Asker kommune.

Medborgerskap

Temaplan for medborgerskap ble vedtatt av kommunestyret 13. april 2021 (sak 20/21). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 12 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Deltakelse, motivasjon og tilrettelegging

- Asker kommune arrangerte «Frivillighetens år 2022» med mange aktiviteter og fokus på verdien av frivillighet.
- Det er etablert en ny modell for frivillighetskoordinering. Denne skal styrke plattformene for godt samarbeid og god dialog mellom kommunen og frivillig sektor.
- Det er arrangert medborgerskapsskole, som er en kursrekke om samskaping mellom kommunen og sivilsamfunnet.
- Asker kommune tilrettelegger for samskaping i praksis. Det arrangeres blant annet omkring 140 faste aktiviteter på innbyggertorgene ukentlig, primært i frivillig regi. I tillegg arrangeres det en rekke ulike enkeltaktiviteter.
- Asker kommune har harmonisert ulike tilskuddsordninger under tjenesteområde Medborgerskap for å gjøre det enklere og mer oversiktlig å søke tilskudd fra kommunen.
- Det er inngått nye samarbeidsavtaler mellom Asker kommune og Asker idrettsråd, Asker kulturråd og Asker kirkelige fellesråd.

Påvirkningsmuligheter

- Kommunen har prøvd ut nærdemokratiske ordninger gjennom etablering av lokalsamfunnsutvalg i Tofte, Heggedal og Slemmestad. Det har vært gjennomført følgeforskning knyttet til lokalsamfunnsutvalgene.
- Lokalsamfunnsutvalgene ble i 2023 vedtatt erstattet av åtte områdefora i åtte lokalsamfunn i kommunen. Asker kommune skal legge til rette for at områdeforene kan skape nye løsninger for medvirkning, samskaping og lokal representasjon.
- Det ble i 2022 etablert et digitalt innbyggerpanel som skal bidra til å styrke medvirkningsprosessene i Asker kommune. Innbyggerpanelet består av ca. 600 personer over 15 år som er invitert til å delta i digitale spørreundersøkelser eller fysiske workshops om lokalsamfunnet og kommunens tjenester.
- Oppgaveutvalget for Skogsborg besto av representanter fra frivillige organisasjoner, næringsliv og politikere, som sammen fikk i oppdrag å legge til rette for gode og bærekraftige konsepter for utvikling og drift av Skogsborg og Torvøya. Utvalgets anbefalinger er overlevert formannskapet. Her kommer det frem at Skogsborg og Torvøyas utvikling bør inngå i et helhetlig arbeid med friluftslivet i Oslofjorden. Stedet må tilby friluftsliv.

og kulturaktiviteter for alle. Aktiviteter og overnattingsmuligheter hele året er viktig, og lag og foreninger skal være sentrale samarbeidspartnere i det videre arbeidet.

Møteplasser i nærmiljøet

- Det er etablert innbyggertorg som sentrale møteplasser i åtte lokalsamfunn i Asker kommune. Innbyggertorgene videreutvikles, og det arbeides med utvikling av permanente innbyggertorg i Spikkestad og Slemmestad.
- Det er satt i gang et arbeid med innføring av ny digital bookingløsning for leie av kommunens lokaler. Ordningen startet opp med pilotering på innbyggertorgene i 2023, og etableres ved skoler og idrettshaller i 2024.

Samlet vurdering

Temaplan for medborgerskap beskriver hvordan Asker kommune kan motivere og tilrettelegge for at innbyggerne ønsker å delta i, og ta medansvar for, samfunn og fellesskap.

Begrepet «medborgerskap» defineres som lysten og muligheten til å delta i, og ta medansvar for fellesskapet. Å være en medborger betyr å delta. Muligheten for å delta bidrar til innbyggernes livskvalitet, samt et trygt, inkluderende og demokratisk lokalsamfunn.

Innbyggertorgene er sentrale møteplasser og arenaer for deltakelse og medvirkning i kommunen. Innbyggertorgene er i ferd med å etablere seg i denne rollen, og er under stadig utvikling. Nye arenaer for innbyggertorg må være tilpasset innbyggernes behov.

For å lykkes med å gjennomføre temaplanen, må kommunen fortsette å prioritere godt tverrsektorielt arbeid fremover. Dette innebærer blant annet god kommunikasjon for å fremme samarbeid og deltakelse, utvikling av digitale løsninger for medvirkning, samt etablering og praktisering av områdeforum. Videre er det sentralt å videreutvikle innbyggertorgene, samt arbeide med åpne og tilgjengelige arenaer for aktiviteter i kommunen.

Barnehage- og skolekapasitet

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 41/22). Temaplanen er inndelt i 4 innsatsområder og har til sammen 30 strategier. I tillegg har temaplanen 5 overordnede strategier for å sikre god barnehage- og skolekapasitet i kommunen.

Viktige resultater og innsatser

Asker nord

- Kommunen har kjøpt en av nabotomtene til Mellom-Nes skole, noe som på sikt gir større muligheter for å eventuelt utvide skolen. En utvidelse av paviljongen ved skolen er i prosess, og planen er at utvidelsen kan bygges sommeren 2024.

Asker sentrum

- Kommunen er i gang med å bygge ny Søndre Borgen barnehage. Den nye barnehagen får utvidet kapasiteten fra 6 til 8 avdelinger, og skal stå ferdig i 2025.
- Skolekretsene mellom Drengsrud og Jansløkka skoler ble endret fra skoleåret 2023/2024, slik at Drengsrud skole fikk noe økt kapasitet. Drengsrud skole har vært presset på kapasitet i flere år.
- Prosjektet for å planlegge bygging av ny barneskole med flerbrukshall på Hønsjordet er satt i gang. Skolen skal bygges for fire klasser på hvert trinn, og skal stå ferdig i 2030.

Asker midt

- Skolekretsene mellom Røyken og Sætre ungdomsskoler ble endret fra skoleåret 2022/2023, slik at Røyken ungdomsskole fikk økt kapasitet. Røyken ungdomsskole har vært presset på kapasitet i flere år.
- Heggedal skolekrets ble utvidet ved at områder fra Midtbygda, Sydsbogen og Slemmestad skoler ble endret til å tilhøre Heggedal skole. Bakgrunnen for endringer var harmonisering av skolekretsene etter kommunesammenslåingen. Endringen var gjeldende fra skoleåret 2022/2023.
- Det ble fra skoleåret 2022/2023 etablert ny spesialavdeling ved Sydsbogen skole.

Asker sør

- Det er satt av arealer til ny Sætre skole, og prosjektet for å planlegge bygging av ny barneskole er i gang. Den nye skolen skal ha plass til fire klasser på hvert trinn, og skal stå ferdig i 2027.
- Arbeidet med å bygge om Frydenlund skole fra en baseskole er i gang. Ombyggingen finansieres av koordineringspotten til oppvekstbygg, og vil gjennomføres over flere år.

Samlet vurdering

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal bidra til at Asker kommune lykkes i målsettingen om å ha rett bygg på rett sted til rett tid. Temaplanen er sammen med kommuneplanen viktig for å realisere område- og boligutviklingen i Asker kommune.

Temaplanen har 30 vedtak om endringer knyttet til de fire innsatsområdene i hele planperioden. 8 vedtak er gjennomført og 10 vedtak er under arbeid, mens arbeidet med 12 vedtak ikke har startet.

I tillegg til punktene nevnt over, jobber kommunene med å bygge en ny og utvidet Føyka barnehage. Barnehagen utvides fra 3 til 6 avdelinger og skal stå ferdig høsten 2025. Hvalstad skole blir også utvidet og pusset opp. Skolen utvides til en 4-parallell skole med idrettshall, og skal stå ferdig vinteren 2026. Disse to utbyggingsprosjektene var satt i gang før temaplanen ble vedtatt.

Temaplan for barnehage- og skolekapasitet skal rulleres i 2024, slik at den samsvarer med vedtatt kommuneplan og andre vedtatte temaplaner. Mandat for rulling av temaplanen ble vedtatt av hovedutvalg for oppvekst i januar 2024. Ved revisjon av planen må det tas særlig hensyn til den mer utfordrende økonomiske situasjonen i Asker kommune, samt endringer i boligutviklingen og samfunnet.

Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 42/21). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 23 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Helhetlig stedsutvikling

- Asker kommune har ferdigstilt og satt i gang arbeid med flere nye idrettsanlegg, slik som Varner Arena, Langenga Velodrom, Leikvoll C, og idrettshaller ved Røyken og Nesbru videregående skoler.
- Kommunen etablerer små aktivitets- og rekreasjonsanlegg mellom de etablerte anleggene, for eksempel gjennom mellomromsprosjektet på Risenga som står ferdig våren 2024. Det er arbeidet med sentrumsutvikling med aktivitetsanlegg i Asker sentrum, Slemmestad, Sætre og Heggedal.
- Det er tatt flere miljøgrep ved nye anlegg i Asker, slik som etablering av LED-belysning på Risenga kunstis, Risenga kunstgress, Arnestad kunstgress og Føyka kunstgress. I tillegg støtter Asker kommune en rekke miljøtiltak/rehabilitering ved private kunstgressbaner, blant annet skifte fra gummigranulat til miljøvennlig innfyll.

Alle i aktivitet

- Asker kommune har innført gratis inngang i kommunens svømmehaller for elever på 2. og 10. trinn.
- Det er etablert nærmiljøanlegg ved Risenga (mellomromsprosjekt), aktivitetsparker ved Drengsrud skole og på Borgen. Når det gjelder private parker, er det etablert ny pumptrackbane i Nes hageby, på Tofte, Billingstad, Borgen Vel og på Nesøya. Skateparken på Føyka er bygget opp igjen etter bygningsarbeider med vei og infrastruktur.
- Kommunen har vedtatt tiltaksplan til handlingsplan for opplevelsesbasert turisme.
- Det er etablert nye digitale plattformer for søknader og behandling av tilskuddsmidler fra Asker kommune til kultur, idrett og frivillighet (eApply), samt et nytt system for booking av kommunale lokaler (BookUp).
- Asker fotball har fått midler fra Asker kommune til transport til idretts- og kulturaktiviteter.
- Det er etablert arenaer for e-sport, blant annet på Frisk arena, Nærnes, Sætre og i regi av idrettslaget ROS.
- Handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer 2024-2035 er under arbeid, med kartlegging og plan for ro- og padleled, turstier, klatrefelt, skiløyper og sykkeløyper. Planen er på høring våren 2024.

- Det er anlagt hengekøypark ved Halvorsenhytta i Vestmarka.
- Kommunen har inngått samarbeidsavtale med DNT om drift av Sjøførboligen i Vollen/Håkavika. DNT jobber for å få etablert et kajakkhotell på samme område. Det er også utlån av kajaker på Skogsborg.

Likeverdige vilkår

- Kommunens tilskuddsordninger til kultur, idrett og frivillighet er harmonisert, og ny ordning evalueres i 2024.
- Kommunen har startet arbeidet med å utvikle en ny modell for inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter. Det er blant annet innhentet et kunnskapsgrunnlag fra Oslo Economics om kostnader og barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter blant barn og unge i Asker. Søknadsordningen Fritidskassa, Solidaritetsfondet og Aktivitetsguider i regi av Asker idrettsråd, Bamsefondet (Frisk Asker) og 100 gratis plasser i kulturskolen er eksempler på eksisterende tiltak for å inkludere flere barn og unge i fritidsaktiviteter.
- Kommunen har ansatt en BUA-koordinator på engasjement i to år for å drifte BUA-ordningen for gratis utlån av utstyr til idretts- og friluftsliv.
- Det er utarbeidet nye driftsavtaler/samarbeidsavtaler med blant annet NaKuHel og Asker Idrettsråd.
- Retningslinjer for leie av lokaler til trening og arrangementer ble vedtatt i 2022 og evalueres i 2024. Det vil bli lagt frem en politisk sak i 2024.

Samlet vurdering

Temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv skal legge til rette for at alle innbyggere har høy livskvalitet i hverdagen gjennom aktivitet, fellesskap og mestringsopplevelser, et bredt aktivitetstilbud, god infrastruktur og tilgang til varierte anlegg og møteplasser i hele kommunen.

Temaplanen fungerer godt som et verktøy for utvikling. Flere av strategiene er satsinger som det må arbeides med over tid, for eksempel innenfor innsatsområdene helhetlig stedsutvikling og alle i aktivitet. Av de totalt 23 strategiene i temaplanen, er det likevel kun et fåtall strategier det så langt ikke er jobbet med.

Asker kommune har fokus på å hindre utenforskap, blant annet ved å legge til rette for likeverdige vilkår for alle. Kommunen jobber med dette blant annet gjennom porteføljen for ungt utenforskap og prosjektet Fritidsaktiviteter for barn og unge. Dette krever en bred tverrsektoriell tilnærming og ekstern medvirkning.

I planperioden frem til 2033 bør det være fokus på egenorganisert aktivitet, innsats mot utenforskap og digital utvikling. Etablering av et gjennomgående sti- og løypenett er en målsetning, jf. den kommende handlingsplanen for friluftslivets ferdselsårer.

Handling mot klimaendringene

Temaplan for handling mot klimaendringene ble vedtatt av kommunestyret 15. juni 2021 (sak 44/21). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 29 strategier.

Klimabudsjettet er et viktig verktøy for oppfølging av temaplan for handling mot klimaendringene, og er strukturert etter innsatsområdene i temaplanen. Klimabudsjettet oppdateres årlig, og er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser.

Det vises til kapittelet om klimaregnskapet for en oversikt over viktige resultater og innsatser i 2023 knyttet til temaplan for handling mot klimaendringene. For status tidligere år, vises det til årsrapportene for 2021 og 2022.

Næring

Temaplan for næring ble vedtatt av kommunestyret 14. september 2021 (sak 51/21). Temaplanen er inndelt i 8 innsatsområder og har til sammen 43 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Eksisterende næringer

- Det er etablert en ny tilskuddsordning som skal styrke næringslivets bidrag inn i Asker kommunes steds- og næringsutvikling. Tilskuddsordningen harmoniserer de tre tidligere kommunenes ulike tilskudd til næringslivet. I 2023 ble det gitt ca. 3 mill. kroner i tilskudd, og dette gikk blant annet til husleiestøtte, sentrumsforeninger, kunnskapsmiljøet, interesseorganisasjoner og arrangementer.
- Gründerprisen og Lærlingeprisen deles ut hvert år i samarbeid med Asker Næringsforening, og gikk i 2023 til henholdsvis Infraspase AS og en lærling hos Skaaret Landskap AS. Asker kommune arbeider også aktivt med å støtte og veilede Ungt Entreprenørskap-bedrifter.
- Det er utviklet et godt samarbeid med handelsstands- og sentrumsforeningene i Asker.
- Det gjennomføres tidligfasearbeid om stedsutvikling og kommuneplanen, der bedrifter som ønsker å investere i Asker veiledes inn mot kommunens formelle instanser.

Gründerskap og innovasjonsmiljøer

- Det er opprettet et næringsutviklingsfond for bærekraftig og innovativ næringsutvikling i Asker. Fondet ble finansiert med 3,5 mill. kroner i 2023.
- For å styrke tilstedeværelsen av relevante akademiske institusjoner, er det innledet samtaler og igangsatt en utredning av lokalisering av en campus knyttet til studier i sirkulærøkonomi/bærekraftig samfunnsutvikling i Asker.

Landbruk (jordbruk og skogbruk)

- Det er startet et arbeid for markedsadgang og distribusjon av lokale landbruksprodukter, som Smaken av Asker, gjennom kommunal infrastruktur og pilotprosjekter.
- Gården som læringsarena innebærer at mestring av varierte arbeidsoppgaver, kontakt med dyr og gårdbrukere gir verdifull erfaring for elever som ikke har fullt utbytte av vanlig undervisning. Sju gårder i Asker deltar i arbeidet.
- Tre-fire ganger i året arrangeres det inspirasjonskveld for landbruket sammen med Buskerud fylkeskommune, næringsforeningene og landbrukskontorene.

Opplevelsesnæringer (inkl. reiseliv)

- Handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene ble vedtatt av formannskapet høsten 2023 (sak 148/23). Planen omhandler satsing på lokale arbeidsplasser, stedsutvikling og Asker som reiselivsdestinasjon. Arbeidet med å etablere Asker som et bærekraftig reisemål er i startfasen og vil pågå inn i 2024.
- Det arbeides med en ny modell for arrangementer i Asker. Modellen skal bidra til at kommunen kan tiltrekke seg flere arrangementer, og at de arrangementene som gjennomføres er bærekraftige og passer inn i Askers profil.

Nye næringer

- Andre og tredje runde i næringsutviklingsfondet er lyst ut og saksbehandlet. Det ble gitt fire tilsagn i 2023.
- Det er utført digital befaring i forbindelse med oppstart av arbeidet med en helhetlig plan for næringsarealer langs E134.
- Det arbeides med å utrede bærekraftige anskaffelser for inngåelse av rammeavtaler med sosiale entreprenører. Et eksempel er en minikonkurranse knyttet til velkomstgave til alle nye aksjeselskaper i Asker, som ble vunnet av Sisters in Business.

Grønn konkurransekraft

- Bærekraftsprisen deles ut hvert år til en bedrift som arbeider med omstilling av driften for å bedre ivareta verdier, legge til rette for inkludering og mangfold, samt ha søkelys på ressursforvaltning med lavere klimautslipp.
- Den Store Sirkulærkonferansen er en årlig nasjonal konferanse med rundt 500 deltakere fra næringslivet, gründere, organisasjoner og offentlig sektor, der Asker kommune er vertskap og hovedsponsor. Konferansen ble gjennomført for tredje gang i 2023.

Samarbeid og nettverk

- Det er inngått fire partneravtaler mellom kommunen og RE Gründerhus, Circular Norway, Asker næringsforening og Norsk Senter for Sirkulærøkonomi for felles innsats for å øke lokale arbeidsplasser, styrke gründerskap og fremme sirkulærøkonomiske løsninger i Askers næringsliv.
- Det gjennomføres en årlig næringslivsdag i samarbeid med Asker næringsforening. Årets gründer blir kåret under arrangementet, som ble gjennomført i november 2023.
- Etablererveiledningstjenesten, som Asker kommune har drevet sammen med Viken fylkeskommune og Bærum kommune i fire år, er fornyet for en ny fireårsperiode. Modellen som Asker og Bærum har utviklet sammen med RE Gründerhus AS blir nå en felles modell for alle kommuner i Akershus fylkeskommune.

Omdømme og synlighet

- Det arbeides med å profilere Asker som bo-, besøks- og næringskommune med bakgrunn i kommunens unike særtrekk. Arbeidet er også en viktig del av oppfølgingen av handlingsplan for reiseliv og opplevelsesnæringene.

Samlet vurdering

Asker kommune har som mål å bli ledende i landet på næringsutvikling. Et konkurransedyktig næringsliv med høy verdiskapning er viktig for kommunens økonomiske og sosiale bærekraft. Temaplan for næring viser muligheter og potensial for en ønsket næringsutvikling.

Temaplan for næring har en omfattende tiltaksplan, og hvert år legges det frem en politisk sak med ti prioriterte tiltak.

Den store satsingen på næringsområdet de siste årene har vært arbeidet med å ta en nasjonal posisjon innen sirkulærøkonomi. Dette innebærer blant annet å arrangere Den store sirkulærkonferansen og bygge videre på tiltak som ombrukssenteret Omigjen. Videre vektlegges sirkulærøkonomi ved tildeling av tilskudd fra tilskuddsordningen og næringsutviklingsfondet.

Å bli ledende i landet på næringsutvikling er krevende, og Asker må opparbeide seg en tydelig identitet som næringskommune. Alle tjenesteområder i kommunen må bidra til realisering av planen. I tillegg har Asker et utstrakt samarbeid med andre kommuner, virkemiddelapparatet, NAV, fylkeskommunen og partneravtaler med relevante miljøer som bidrar til å styrke kommunens næringsutviklingsarbeid.

Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker

Temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker ble vedtatt av kommunestyret 8. mars 2022 (sak 28/22). Temaplanen er inndelt i 5 innsatsområder og har til sammen 18 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Aktivitet og fellesskap

- Innbyggertorgene er i stadig utvikling som møteplass for eldre i Asker. Det er blant annet etablert en ny og åpen møteplass for seniorer, Leve livet-treff, med variert informasjon og aktiviteter. Utviklingen er styrket ved ansettelse av ny seniorkoordinator ved innbyggertorgene.
- Asker kommune har utarbeidet en modell for frivillighet i Asker og i tjenesteområde Velferd. Det er blant annet fokus på videreutvikling av samarbeidet med frivilligheten. Demenskor og kulturtreff på Slemmestad er eksempler på dette.
- Kommunen har opprettet prosjektet «Stå lenger i arbeid», der målet er økt inkludering og en større andel senior arbeidstakere i årene fremover.

Attraktive bo- og nærmiljøer

- Det er i kommuneplanens arealdel vedtatt en bestemmelse om sosiale boformer. Det er flere konkrete eksempler på sosiale boformer i Asker. Kommunen har blant annet aktivt stilt krav om sosiale boformer ved salg av felt H5 på Høn.
- Det er gjort grep for økt tverrfaglig og helhetlig samarbeid, blant annet rundt aldersvennlig stedsutvikling. Etablering av boligteam, etablering av porteføljen inkluderende og aldersvennlig steds- og boligutvikling, prosjekt stedsutvikling og utvikling av helhetlig boligtrapp er eksempler på dette.

Transport og mobilitet

- Kommunen har gjort en kartlegging og hatt dialog med Ruter om mulighetene for forbedringer og utvikling av aldersvennlig transport.

Fremtidsrettet tjenesteutvikling

- Det er gjennomført utviklingsarbeid for bærekraftige helsetjenester. Dette inkluderer program og piloter innen velferdsteknologi, prosjekt heltidskultur, piloter knyttet til TØRN/oppgavedeling og testing av ambulante tjenester.
- Asker kommune har deltatt i testing (piloter) av digital hjemmeoppfølging.
- Det planlegges et nytt bo- og omsorgssenter i Heggedal, med økt fokus på sambruk i lokalmiljøet.

- Asker kommune har samarbeidet med Posten og KS om et innovasjonsprosjekt for utvikling av en ny kanal (dørterskel-tjeneste) for å nå eldre hjemme med informasjon mm.

Helsehjelp og sammenheng i tjenestene

- Asker kommune har hatt fokus på systematisk videreutvikling av pårørendestøtte. Det er blant annet ansatt en pårørendekoordinator, og kommunen har fått prosjektmidler til prosjektet «Sett, møtt og hørt!». Det er videre etablert tilbud om avlastning for pårørende til personer med demens.
- Kommunen har fokus på forebyggende arbeid, blant annet gjennom videreutvikling av forebyggende hjemmebesøk for personer over 78 år, Asker seniorettreff og medborgerskap i praksis.
- Det er utviklet en strategisk kompetanseplan for tjenesteområde Velferd, med mål om bærekraftige tjenester med kvalitet og kompetanse. Asker deltar i KS sitt mentorprogram for nytilsatte i helsesektoren, som er en del av prosjektet «Jobbvinner».

Samlet vurdering

Formålet med temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker er å møte endringene i befolkningssammensetningen, med stadig flere eldre og færre yngre. Dette krever nye løsninger for å sikre innbyggerne i Asker en god ramme for et godt liv – hele livet. Sentralt i temaplanen står verdien av å skape et aldersvennlig Asker og behovet for å dreie utviklingen mot bærekraftige helsetjenester. Aldersvennlige lokalsamfunn handler om å skape omgivelser og attraktive bomiljøer som gjør det mulig for eldre å delta aktivt i samfunnet.

Det har i 2023 vært en tydelig styrking av arbeidet med frivillighet, pårørendestøtte og seniorettbud ved innbyggertorgene. På alle disse områdene er det ansatt egne koordinatore med et særlig ansvar. Det er etablert tilbud om flere aktiviteter/møteplasser for seniorer, blant annet på innbyggertorgene. Det er videre utviklet aktivitetsoversikter for personer i alderen 60+ og nye botilbud.

Det er i tillegg flere gode initiativer på gang for å skape aldersvennlige lokalsamfunn. Dette gjelder blant annet informasjons- og holdningsarbeid, arbeidet med å ta i bruk seniorressurser og fortsatt videreutvikling av aktiviteter og møteplasser.

Rekruttering av personell i helsetjenesten og utvikling av aldersvennlig transport peker seg ut som særlige utfordringer. Kommunen vil ha stor oppmerksomhet på disse utfordringsområdene fremover.

Kommunen ser at stadig færre innbyggere over 80 år i Asker har behov for hjemmetjenester og sykehjemstjenester. Arbeidet med dreining av ressursinnsatsen i tråd med strategiene i temaplanen og fokus på forebyggende arbeid og tidlig innsats kan være en medvirkende årsak til dette.

Vann og vannmiljø

Temaplan for vann og vannmiljø ble vedtatt av kommunestyret 8. mars 2022 (sak 33/22). Temaplanen er inndelt i 8 innsatsområder og har til sammen 26 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Organisasjon og drift

- Det er etablert og videreutviklet en beredskapsorganisasjon med en beredskapsvakt hele døgnet, alle dager. For å sikre en robust beredskapsvakt, er det nedsatt et eget øvelsesutvalg og det gjennomføres regelmessige beredskapsøvelser.
- Det er etablert ny prosjektprosess og porteføljeprosess for å sikre kvalitet, effektivitet og riktige prioriteringer i forvaltningen av kommunens investeringsbudsjett for vann og avløp.
- Det er etablert ny driftskontroll og nytt system for forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens vann- og avløpsinfrastruktur.

Digitalisering og innbyggertjenester

- For å øke kvaliteten på tjenestene, er det gjennomført et prosjekt med installering av digitale vannmålere med fjernavlesning i hele kommunen. Prosjektet går over i ordinær drift i løpet av 2024.

Vannforsyning

- For å sikre reservevann og forsyningssikkerhet er det utarbeidet en robust plan for sammenkoblinger av Askers tre drikkevannskilder (Holsfjorden, Glitrevann og Sandungen). Det er fattet politisk beslutning om valg av reservevann for Sandungen ved sammenkobling av Glitrevann og Sandungen. Forprosjekt er godt i gang og slutføres med politisk investeringsbeslutning i 2024.
- Arbeidet med å øke fornyingstakten på vannledninger i tråd med temaplanen er godt i gang. Det tar 3-5 år fra beslutning til et ledningsstrek er fornyet og vises på statistikken. Mange prosjekter er nå i planleggingsfasen.

Avløpshåndtering

- Ny renseløsning for Lahell, Åros og Storsand er politisk vedtatt og prosjektering er igangsatt. Alle vedtatte renseløsninger er basert på samarbeid med andre kommuner. Renseløsninger for Asker sør utredes sammen med Drammen kommune.
- Arbeidet med å øke fornyingstakten på avløpsledninger i tråd med temaplanen er godt i gang. Det tar normalt 2-5 år fra beslutning til et ledningsstrek er fornyet og vises på statistikken. Mange prosjekter er nå i planleggingsfasen.

Flom og overvann

- Det er etablert en klar strategi med prioritering av opprusting og kapasitetsøkning på bekkeinntak, samt sikring av trygge flomveier i etablert bebyggelse.
- Riktig og fremtidsrettet overvannshåndtering, samt åpning av lukkede bekker i tråd med temaplanens strategier, sikres gjennom god og systematisk deltakelse i kommunens planarbeid (kommuneplanen og reguleringsplaner).

Vannmiljø

- Kommunen overvåker alle vannforekomster i tråd med EUs vannrammedirektiv (vannforskriften).
- Gjennom arbeidet med tiltaksplan for Oslofjorden er det etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe som rapporterer årlig til Miljødirektoratet og Oslofjordrådet. Nitrogenrapport for Asker kommune gir oversikt over kommunens samlede utslipp av nitrogen basert på målinger og beregninger.

Dammer

- I forbindelse med behandling av sak om damsikkerhet, ble det i juni 2023 vedtatt at fire dammer skal renoveres innen 2030. Dette medfører investeringer for til sammen 130 mill. kroner. Saken ga også føringer om at mulighetsstudier skal danne grunnlag for beslutning om hvordan renoveringen skal gjennomføres. Valg av renoveringsmetode skal legges frem for politisk behandling i hver sak.

Private anlegg

- Det ble i egen sak i juni 2023 orientert om hvordan temaplanens strategier knyttet til private avløpsanlegg, med blant annet tilsyn og pålegg om tilknytning, blir fulgt opp. Det ble også vedtatt plan for utbygging av kommunalt avløpsnett med prinsipper for prioriteringer. Denne er lagt til grunn for videre arbeid med tilknytning av private avløpsanlegg til kommunalt nett.

Samlet vurdering

Temaplan for vann og vannmiljø er en langsiktig plan som beskriver status for vannforsyning og avløps- og overvannshåndtering, samt mål og strategier for arbeidet fremover. I tillegg gir planen føringer for hvordan kommunen skal håndtere klimaendringer.

Gjennom tiltaksplaner (taktiske og operative planer) og god porteføljestyling vil kommunen videreføre det arbeidet som allerede er igangsatt. Tiltak som er rettet mot å bedre tilstanden i Oslofjorden vil fortsatt ha stort fokus og kreve tverrsektorielt samarbeid.

Arbeidet med å fornye eksisterende vann- og avløpsinfrastruktur vil fortsatt prioriteres og styrkes. Arbeidet vil fra 2024 i større grad gå fra en planleggingsfase til en gjennomføringsfase.

Asker kommune har vedtatt en investeringsplan som i årene fremover innebærer betydelige investeringer i både rehabilitering og utbygging av vann- og avløpsanlegg. Kommunen etablerer også samarbeid med andre kommuner og søker nasjonale tilskuddsmidler for å finne gode, fremtidsrettede og effektive løsninger.

Kultur

Temaplan for kultur ble vedtatt av kommunestyret 4. april 2022 (sak 41/22). Temaplanen er inndelt i 3 innsatsområder og har til sammen 34 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Helhetlig stedsutvikling, arenaer og møteplasser

- Asker kommune har etablert flere lokale bibliotek for å hensynta store geografiske avstander, og tilbyr aktiviteter på mange tettsteder også i tilknytning til ung kultur. Det er blant annet åpnet nytt bibliotek i Sætre og nye ungdomsklubber i Sætre og Røyken.
- Det er igangsatt et stedsutviklingsprosjekt på Dikemark som skal bidra til fornyelse og utvikling av stedet når Oslo Universitetssykehus forlater området i 2026. Det skal også arbeides videre med utvikling rundt Dikemark psykiatriske sykehusmuseum sammen med Viken fylkeskommune. I tillegg skal det arbeides videre med utvikling av kulturhuset Hovtun på Klokkestua og Rødtangen kulturminnepark.
- Asker kommune har over flere år arbeidet med rehabilitering av de to middelalderkirkene i kommunen, Røyken kirke og Hurum middelalderkirke.
- Asker kommune er i gang med å overta Holmsbu kunstmuseum og videreutvikle Holmsbu som en kunst- og kulturdestinasjon.
- Slemmestad Mek er etablert som midlertidig lokale for Sekkefabrikken kulturhus under utviklingen av Slemmestad.
- Kunstordningen er implementert, og det er igangsatt en rekke prosjekter med kunst i det offentlige rom.
- Det er gjort vedtak om plassering av ny kulturskole i rådhusparken i Asker sentrum. Kulturskolen, Arnestad skole og Arnestad skolekorps samarbeider i et pilotprosjekt om klassekorps for hele 3. trinn ved Arnestad skole.

Kultur hele livet

- Kommunens tilskuddsordninger til kultur, idrett og frivillighet er harmonisert. Den nye ordningen skal evalueres i 2024.
- Asker kommune har styrket satsingen på formidling til barn og unge, blant annet gjennom Den kulturelle barnehagesekken, tre nye ungdomsklubber og gratis kulturskoletilbud på Borgen.
- Asker kommune satser på barn og unge, og jobber aktivt med å motvirke utenforskap. Det er blant annet etablert gratis aktivitetstilbud ved bibliotekene i skoleferier, gratis etter-skoletid-tilbud ved flere bibliotek, samt 100 gratisplasser ved kulturskolen for familier med lav inntekt.

- Det er en rekke nyetableringer i bibliotekene, slik som frøbibliotek, dramatisk lesesirkel, litteraturklubb for ungdom, debattscene, Asker sakprosafestival og språkkafe ved flere bibliotek.
- Kulturskolen har etablert demenskor, og er i ferd med å etablere kulturdager til skolene. Etter hvert vil skolene også kunne kjøpe produksjons- og regihjelp til større forestillinger. Kulturskolen vil legge til rette for å dele sin kompetanse med skolene.

Kulturutvikling og -næring

- Tilskuddsordningene er tilrettelagt slik at også profesjonelle kulturaktører kan søke om tilskuddsmidler.
- Det er opprettet samarbeidsavtaler med større kunst- og kulturinstitusjoner i kommunen for å sikre forutsigbarhet for aktørene og tydeliggjøre kommunens forventninger.
- Det er gjennomført et samarbeidsprosjekt med Teater NIE om Landart på Dikemark.
- Asker har deltatt i tre kulturelle EU-prosjekter for å fremme internasjonalt samarbeid og skape kontakt over landegrensene.
- Det har blitt tilrettelagt for det nyskapende ungdomsarrangementet Constellation, hvor kulturen rundt sci-fi, anime og fantasy står i fokus.
- Kulturskolens fordypningsprogram i kunsthøgskolen har blitt styrket, og det er opprettet samarbeid med andre kommuner og utdanningsinstitusjoner.
- Det er engasjert eksterne formidlere i bibliotekene, og tilbudet til barn og unge er utvidet.

Samlet vurdering

Temaplan for kultur skal bidra til at alle innbyggere i Asker får et likeverdig kulturtilbud, samt sikre langsiktighet, likeverdighet og forutsigbarhet knyttet til kunst- og kulturtilbudet i kommunen. En satsing på kultur gir Asker et fortrinn som en attraktiv, levende, skapende og fremoverlent kommune, der innbyggerne får et godt og helhetlig tilbud nær der de bor.

Det har vært høy aktivitet i virksomhetene Bibliotek, Kulturskole og Kulturliv, og en rekke av de vedtatte strategiene i temaplanen er fulgt opp. Flere av strategiene er imidlertid satsinger det må arbeides med over tid, for eksempel innenfor steds- og arenutvikling. Dette forutsetter et fortsatt arbeid med å sikre egnede lokaler til kulturaktiviteter og hensiktsmessige støtteordninger til kulturfrivillighet.

Digitalisering og smart bruk av teknologi

Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi ble vedtatt av kommunestyret 15. november 2022 (sak 104/22). Temaplanen er inndelt i 5 innsatsområder og har til sammen 22 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Data som strategisk ressurs

- Det er påbegynt et arbeid med å kartlegge og systematisere hvilke data som er sentrale for å gi god beslutningsstøtte. Dette inkluderer hvordan dataene bør presenteres og med hvilken frekvens.

Klimabevisst infrastruktur og kapasitet

- Bredbåndsdekningen i Asker er god og bedre enn landsgjennomsnittet. 96,5 prosent av husstandene har i 2023 tilbud om en fast bredbåndsdekning på 1 GBit/s eller mer, mens 99,6 prosent av husstandene har tilbud om mobil bredbåndsdekning via 5G på 30 Mbit/s eller mer.
- Det er tilrettelagt for gjenbruk av PCer til kommunens folkevalgte, samt gjennomført tiltak for å sikre økt levetid på PCer og Chromebooks. 200 Chromebooks ble gitt i gave til elever i Kharkiv i Ukraina.
- 94 prosent av husstandene i Asker hadde ved utgangen av 2023 installert digitale vannmålere som muliggjør fjernavlesning av vannforbruket, og Asker er dermed på topp blant landets kommuner. Digital avlesning av vannmålerne gjør det mulig å tilby hyppigere frekvens på fakturering.

Digitale ferdigheter og kompetanse

- Kommunen har tatt i bruk ny infrastruktur og flere nye digitale løsninger som grunnlag for nye tjenester. Noen eksempler på dette er intern og ekstern samhandling gjennom Teams, reservering av lokaler og møterom i hele kommunen via BookUp, oppfølging av byggesaker etter etablering av nytt byggesakssystem og etablering av ny tilskuddsportal som erstatning for AiA og fritidskortet.
- Både ansatte og folkevalgte har fått opplæring i personvern og informasjonssikkerhet, blant annet gjennom opplæringsleksjoner i IKT-sikkerhetsmåneden og som eget tema i folkevalgtopplæringen.

Relevant digital støtte

- Asker kommune benytter IKT-porteføljestyling som metode for å sikre hensiktsmessig prioritering av de årlige IKT-investeringsmidlene i tråd med overordnede mål.

- Kommunen har jobbet med å videreutvikle rollen til IKT-systemeierne i organisasjonen, samt sikre bedre og mer systematisk oppfølging av leverandørene.
- Prosjektet KI-løftet startet opp for å sikre et bredt kompetanseløft for kunstig intelligens i organisasjonen.
- I tråd med gjeldende lover og retningslinjer for universell utforming, pågår det et arbeid for å sikre universell utforming av kommunens digitale løsninger.
- Kommunen har god tilgjengelighet på IKT-support til ansatte.

Informasjonssikkerhet og personvern

- Arbeidet med personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet har vært høyt prioritert. Det er innført to-/flerfaktorautentisering på mange IKT-løsninger. Asker kommune ble tilknyttet døgnkontinuerlig sikkerhetsoperasjonssenter, og det er etablert ny backup- og restoreløsning med utvidet tilgangskontroll, utvidede overvåkningsløsninger og logging av IKT-sikkerhetstrusler.
- Det er gjennomført en verdivurdering av hvilke IKT-løsninger og hvilken IKT-infrastruktur som er kritiske for å støtte samfunnskritiske funksjoner. IKT-beredskapsplanen er synkronisert med Asker kommunes overordnede beredskapsplan.
- Det ble i 2023 gjennomført en undersøkelse av sikkerhetskulturen i Asker kommune. Det arbeides med oppfølging av forbedringspunktene, og ny undersøkelse planlegges gjennomført i 2024.

Samlet vurdering

Digitalisering og ny teknologi er viktige virkemidler i arbeidet med samfunns- og tjenesteutvikling for å møte fremtidens utfordringer. Temaplan for digitalisering og smart bruk av teknologi skal bidra til utvikling og bruk av digitale løsninger og smart teknologi som gir nye og bedre tjenester der alle i samfunnet kan delta.

Temaplanen er tverrsektoriell, da digital transformasjon og nye teknologiske løsninger åpner for nye muligheter i alle tjenesteområder. Digitalisering krever nye måter å jobbe på, og organisasjonens evne og vilje til å endre arbeidsmetodikk og tjenesteleveranser er avgjørende for å lykkes i digitaliseringsarbeidet.

Temaplanen følges i all hovedsak opp gjennom kommunens IKT-porteføljestyling. Det er samlet sett oppnådd mye og gjennomført en rekke aktiviteter i temaplanens første virkeår. Fremover blir det viktig å sikre en god balanse mellom kapasitet og ambisjoner i arbeidet, samt jobbe aktivt med å redusere sårbarheten ved bortfall av digitale løsninger.

Mestre hele livet – psykisk helse og rus

Temaplan Mestre hele livet – psykisk helse og rus ble vedtatt av kommunestyret 31. januar 2023 (sak 6/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 19 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Inkludering deltakelse og fritid

- Det er nødvendig å videreutvikle møteplasser og dagtilbud for å sikre målgruppen livskvalitet og et meningsfullt innhold i hverdagen. Det er gjennomført en kartlegging av aktivitetstilbud og inngått et samarbeid mellom tjenesteområdene Velferd og Medborgerskap.
- Kommunen har søkt og mottatt tilskudd til en mentorordning for personer som har vært i rusbehandling. Dette er et samarbeid med brukerorganisasjonen A-larm.
- Bemannede boliger har opprettet treningsrom og jobber for å få flere i aktivitet.
- Det er påbegynt et arbeid for å se på tilskuddsordning for lokale aktiviteter til målgruppen.
- Kommunens nettsider for tiltak og tjenester knyttet til rus og psykisk helse er gjennomgått og forbedret.

Utdanning, arbeid og aktivitet

- Tjenester innenfor tjenesteområde Velferd er utviklet for å gi helhetlig oppfølging som bidrar til at flere fullfører videregående opplæring og rekrutteres til arbeidslivet. Dette gjelder blant annet tiltak som NAV i skolen, Jobbsentralen og lavterskeltilbud innenfor psykisk helse og rus rettet mot unge.
- Det er etablert en systematisk og tverrsektoriell tilnærming til ungt utenforskap gjennom etablering av porteføljen ungt utenforskap.
- Kommunen har gjennomført en anbudsrunde knyttet til effektkontrakt innenfor ungt utenforskap. Hensikten er å finne nye løsninger og metoder for å utvikle tilbud til en gruppe unge som det offentlige ikke har lyktes med å nå. Målet er å få flere ungdommer i aktivitet, utdanning og arbeid.

Bolig og bomiljø

- Det er gjennomført en kartlegging av boligporteføljen i virksomheten Psykisk helse og rus. Det er identifisert behov for flere private og kommunale boliger for leie og eie, slik at flere kan flytte ut av omsorgsbolig og ivaretas i egen bolig med ambulant oppfølging.
- Det er utarbeidet en plan for omlegging av tjenestetilbudet til personer med alvorlige og sammensatte psykisk helse- og/eller rusutfordringer. Dette innebærer blant annet å

videreutvikle og differensiere ulike botilbud for å kunne ivareta innbyggere med mer komplekse tilstander.

- Startlån blir vurdert for at flere skal kunne eie egen bolig.

Helhetlige og mestringsbaserte tjenester

- Kommunen har som mål å dreie tjenestene innenfor psykisk helse og rus i retning av tidlig innsats, forebygging og behandling med fleksible gratistilbud hvor innbyggerne kan ta direkte kontakt uten forutgående søknad eller henvisning.
- Kommunen har i 2023 søkt og mottatt tilskuddsmidler fra statsforvalteren til utvikling av et tilbud innen begynnende rus- og andre avhengigheter i samarbeid med brukerorganisasjonen A-larm. Tilbudet skal være gratis, og forutsetter ikke søknad eller henvisning.

Familie, nettverk og pårørende

- Kommunen arbeider med å revitalisere konseptet «Velferdsrab» for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester med et familieperspektiv.
- Det er ansatt en pårørendekoordinator som skal jobbe med pårørende innenfor alle målgrupper i tjenestoområde Velferd.

Kompetanse og innovasjon

- Arbeidet med digitalisering og e-helse er styrket gjennom etablering av Program Velferd.

Samlet vurdering

Formålet med temaplan Mest hele livet – psykisk helse og rus er å gi retning til arbeidet med samfunns- og tjenesteutvikling knyttet til psykisk helse, rus og avhengighet. Det innebærer blant annet å fremme et inkluderende samfunn som styrker mulighetene for livskvalitet, deltakelse og god psykisk helse, samt utvikle helhetlige og effektive tjenester. Planen gjelder for innbyggere over 18 år, men omhandler også overganger fra ung til voksen.

Kommunen har i 2023 arbeidet med å utvikle et mer differensiert bo- og tjenestetilbud der brukerne får et tilpasset tilbud på riktig nivå. Det er gjennomført kartlegginger av både eksisterende boliger og aktivitetstilbud, og dette vil danne grunnlag for videreutvikling av tjenestene. Det tverrsektorielle arbeidet med ungt utenforskap er systematisert og styrket gjennom etablering av porteføljen for ungt utenforskap og pilotering av effektkontrakter. Lavterskeltjenestene har stabil drift, og det er også utviklet nye tilbud. Samarbeid med frivilligheten og Askersamfunnet for øvrig blir fremover viktig for å styrke de nederste trinnene i innsatstrappen.

Å høre til – temaplan for oppvekst

Å høre til – temaplan for oppvekst ble vedtatt av kommunestyret 9. mai 2023 (sak 26/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 41 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Fremtidens aktive medborgere

- I arbeidet med temaplanen kom ungdomsrådet med mange gode innspill. Ungdomsrådet var også aktive i gjennomføringen av De unges kommunestyre våren 2023, hvor strategiene i temaplanen sto på agendaen.
- Det er vedtatt at barn og unge skal være representert i plansaker. Dette skal bidra til å synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging i kommunen.

Helsefremmende og inkluderende praksis

- Det er etablert innsatsteam mot mobbing ved alle barnehager og skoler. Det gis opplæring og kompetanseheving for å kvalifisere en egen gruppe medarbeidere som har særlig god kompetanse knyttet til alvorlige krenkelser og mobbesaker, og som kan veilede andre i virksomheten.
- Det er opprettet et samarbeid mellom tjenester i Oppvekst, CatoSenteret i Son, Statped og spesialisthelsetjenesten om oppfølging av unge med alvorlig skolefravær. Samarbeidet er utgangspunkt for en toårig pilot om opphold og behandling på CatoSenteret og deretter tilbakeføring til skole i tett samarbeid med flere aktører.
- Helsestasjon+ er en del av prosjektet «De 1000 første dagene», hvor målsettingen er å sikre god oppfølging av familier med ekstra behov. Helsestasjon+ er et forsterket helsestasjonstilbud som er mer fleksibelt og har flere konsultasjoner med mer tid enn det som er vanlig.
- Psykisk helse under graviditeten og i barselperioden er et lavterskeltilbud til gravide og småbarnsforeldre for å forebygge fødsels- og barseldepresjon og styrke tilknytningen og samspillet med barnet. To psykologer tilbyr blant annet flere hjemmebesøk som en del av prosjektet

Helhetlige og koordinerte tjenester

- Standarden «Trygg start» er lansert i barnehagene. Dette er en standard for tilvenning i barnehage, og skal sikre at overgangen fra hjem til barnehage blir så god som mulig. Det innebærer blant annet fem dagers foreldreaktiv tilvenning når barna begynner i barnehagen. Standarden er utarbeidet i samarbeid mellom kommunale og private barnehager, helsesykepleiere og barnehagefaglige rådgivere.

- «Standard for et trygt og godt barnehagemiljø» er utarbeidet og implementert. Arbeidet med implementering har vært tema på samlinger med Læringsmiljøsenteret i Stavanger.
- Standarden «Bygge bro» er under innføring, og skal sørge for sammenheng, kontinuitet og samarbeid i overgangen mellom barnehage, skole og SFO. Foreldre, ansatte og ledere i barnehager og skoler er sentrale aktører i dette samarbeidet. For å lykkes skal skolene og barnehagene jevnlig møtes til lokale kulturmøter. Målet er å bli kjent med hverandres praksiser og sammen skape gode overgangsrutiner til barnets beste. Flere skoler har også etablert Bli kjent-klubb for barn som skal begynne på 1. trinn og deres foreldre. I tillegg har flere skoler Lekestart som start på dagen i 1. trinn.
- Det er satt i gang evaluering av tverrfaglig innsatsteam for å vurdere hvordan teamet forvaltes og oppleves av brukerne, og hvilken effekt det har hatt. Hensikten med tverrfaglig innsatsteam er å gi et lavterskeltilbud hvor man kan diskutere bekymringer knyttet til barns oppvekst i tverrfaglig team bestående av skole/barnehage, helsesykepleier, barneverntjenesten og PP-tjenesten.
- I et samarbeid mellom barnehagene, PP-tjenesten og helsestasjonene er det etablert pedagogisk støtteteam. Dette er et lavterskeltilbud hvor barnehagens personell kan ta kontakt for råd og veiledning.

Familie og nære nettverk

- Virksomhetene har særlig jobbet med å aktivt involvere foresatte og anerkjenne dem som den viktigste ressursen i barn og unges liv. Det er blant annet gjennomført fagsamlinger med eksternt kompetansemiljø og erfaringsdeling mellom virksomhetene. Satsingene «Bygge bro» og «Standard for tilvenning til barnehagen» er begge tiltak som bidrar til å styrke samarbeidet mellom skole og hjem og bygge gode nærmiljøer.
- Plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av adferdsproblemer er utarbeidet, og legges frem for politisk behandling våren 2024. Dette er en lovpålagt handlingsplan som beskriver hvilke tiltak Asker kommune skal iverksette for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler adferdsproblemer. I arbeidet med planen er det gjennomført workshops med kommunale tjenester, private virksomheter, lag og foreninger.

Trygge og aktive lokalsamfunn

- Det er startet et samarbeid mellom kulturskolen og skole/SFO med mål om å få i stand gode og varige ordninger for kulturtilbud til barn og unge. Det vurderes blant annet løsninger for skolekor, klassekorps og et utvidet kulturtilbud i SFO.
- Prosjektet «Verdens beste Heggedal – et sted å høre til» er et treårig samarbeidsprosjekt mellom tjenesteområdene Oppvekst og Medborgerskap. Målet for prosjektet er å utvikle en modell for hvordan Askersamfunnet kan ha en helhetlig tilnærming til barns oppvekst i skole og fritid for å hindre ungt utenforskap og bidra til økt deltakelse og tilhørighet i samfunnet.

- Det er i samarbeid med tjenesteområde Medborgerskap påbegynt et arbeid om åpne og tilgjengelige lokaler. Dette er en del av målet om å videreutvikle barnehager og skoler som aktive nærmiljøarenaer.

Utviklingsorienterte tjenester med relevant kompetanse

- Kommunen samarbeider med universiteter, høyskoler og ulike kompetansesentre om strategiene i temaplanen og arrangerer ledersamlinger med faglige innspill, workshops og nettverk.
- Tjenestene i Oppvekst og Medborgerskap vil i fellesskap jobbe med strategien om å sørge for at alle som arbeider med barn og unge har nok kunnskap og handlingskompetanse til å forebygge og redusere risiko for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, samt utvikling av atferdsvansker.
- Det er satt i gang et treårig innovasjonsprosjekt for å se på læringsmulighetene som ligger i kunstig intelligens. Prosjektet heter «Læring i algoritmens tidsalder». Det er etablert et nettverk med lærere fra askerskolen som skal bidra til utprøving og forskning på hvordan kunstig intelligens kan brukes til læring i skolen.

Samlet vurdering

Å høre til – temaplan for oppvekst har som mål at barn og unge i Asker skal oppleve at de er inkludert og hører til i et trygt og mangfoldig fellesskap.

Ledere i tjenesteområde Oppvekst kjenner godt det utfordringsbildet som er beskrevet i temaplanen, og er motiverte for å finne gode løsninger slik at barnehage- og skolemiljøet blir godt for alle. Lederne har et bevisst forhold til innholdet i planen, og bruker strategiene aktivt i lokalt utviklingsarbeid.

Mange felles ledersamlinger i tjenesteområdet har skapt større forståelse for hvor viktig det interne samarbeidet er, at ting henger sammen og at utfordringer løses best i fellesskap. Det er felles forståelse for betydningen av gode forebyggende tjenester for å demme opp for utenforskap. Arbeidet med temaplanen har også bidratt til at tjenestene i oppvekstsektoren har blitt bedre kjent og fått mer kunnskap om hverandres tjenester.

Temaplanen realiseres særlig gjennom tre hovedsatsinger: Ungt utenforskap, Kompetanseløftet og Plan for forebygging av atferdsvansker og omsorgssvikt. Selv om det er relativt kort tid siden temaplanen ble vedtatt, ser kommunen allerede positive effekter på flere områder.

På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne

Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt av kommunestyret 9. mai 2023 (sak 25/23). Temaplanen er inndelt i 7 innsatsområder og har til sammen 20 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Inkludering, medvirkning og deltakelse

- Ansatte i Asker kommune har deltatt på opplæring i FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD), og kommunen har bidratt i utvikling og testing av e-læringskurs. Det er nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal bidra til kompetanseheving og bevissthet rundt CRPD i praksis. Råd for personer med funksjonsnedsettelse deltar i arbeidet med kompetanseheving.
- Det er opprettet «husråd» og en egen rådgivningsgruppe for personer med nedsatt funksjonsevne som mottar tjenester av kommunen. Målet er å styrke den systematiske brukermedvirkningen i utviklingen av tjenester.
- Det er arbeidet målrettet med universell utforming og klarspråk på kommunes nettsider. Videre er det arbeidet med bedre informasjon om kommunale helse- og omsorgstjenester og -tilbud.

Familie og pårørende

- Mange barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne har behov for langvarige og sammensatte tjenester. Ordningen med barnekoordinator er etablert for å sikre mer sammenhengende og bedre koordinerte tjenester til familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne.
- Det er gjennomført workshop med pårørende for å få innspill til hvilke områder kommunen bør jobbe med. Innspill om behov for mer og bedre informasjon fra kommunen har resultert i faste temakvelder for pårørende to ganger i året.

Barnehage og skole

- Temaplanene Å høre til – temaplan for oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne har flere sammenfallende strategier knyttet til inkludering og tilhørighet, og krever en tverrsektoriell tilnærming. Det er gjennomført flere tiltak for å styrke samarbeidet mellom tjenesteområdene Velferd, Oppvekst og Medborgerskap i implementeringsarbeidet.
- Asker kommune har fokus på inkludering i skoler og barnehager. Kommunen deltar i den nasjonale satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis». Satsingen innebærer blant annet kartlegging, analyse, samarbeid med eksterne aktører, opplæring, nettverksbygging og utprøving. Deler av temaplanene Å høre til – temaplan for

oppvekst og På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne realiseres gjennom denne satsingen.

- Det vises til rapportering på Å høre til – temaplan for oppvekst for en nærmere beskrivelse av innsatsen i barnehager og skoler.

Bolig og bomiljø

- Asker kommune har fått midler fra Husbanken til gjennomføring av prosjektet «På lik linje – tjenesteutvikling i overgangen til egen bolig for unge med funksjonsnedsettelse». Prosjektet skal bidra til å identifisere faktorer som fremmer og eventuelt hemmer selvstendighet og valgfrihet, og legge til rette for utvikling av tjenester som kan bidra til at flere kan bo mer selvstendig. Tjenesteområdene Oppvekst og Velferd samarbeider om gjennomføringen.
- Asker kommune arbeider tverrfaglig med utvikling av et variert botilbud og bomiljø, blant annet i boligteam og ved utvikling av helhetlig boligtrapp.

Helhetlig og sammenhengende brukerforløp

- Kommunen arbeider med å implementere investeringstankegangen og «Velferdsrab» som metode for å sikre levekårsutsatte barnefamilier og utsatt ungdom helhetlige og koordinerte tjenester.
- Kommunen planlegger en utredning som inkluderer en vurdering av standarder, rutiner og kriterier for tildeling av avlastnings- og omsorgstjenester, med sikte på økt harmonisering av tjenestetilbudet mellom tjenesteområdene Oppvekst og Velferd

Kompetanse og innovasjon

- Kommunen arbeider med å styrke det strategiske arbeidet med å rekruttere og beholde relevant fagkompetanse i tjenestene, blant annet gjennom prosjekt heltidskultur, TØRN/oppgavedeling og deltakelse i mentorordningen.
- Kommunen har bidratt i utvikling og testing av DigiMeg, som er en universelt utformet digital samhandlingsplattform.

Samlet vurdering

Temaplan På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne skal legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne aktivt kan delta i samfunnet gjennom selvbestemmelse, medvirkning, inkludering og tilhørighet på lik linje med andre innbyggere i kommunen. Temaplanen skal videre bidra til en samfunns- og tjenesteutvikling i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Planen er en felles temaplan for tjenesteområdene Oppvekst og Velferd, og har et livsløpsperspektiv.

Asker kommune jobber målrettet i tråd med føringene i temaplanen om å videreutvikle tjenester som støtter opp under målet om at innbyggerne skal bo og trives i egen bolig, og motta ambulante tjenester ved behov. Det er satt i gang prosjekter og prosesser for å bedre overgangene for målgruppen, inkludert et prosjekt som særlig skal se på tjenestereisen i overgangen til egen bolig. Kommunen ser at en større andel personer med funksjonsnedsettelse mottar tjenester i eget hjem, og at en mindre andel bor i bofellesskap med døgnbemanning.

Asker kommune vil de neste årene i større grad legge vekt på å videreutvikle og sikre flere og mer konkrete «veier» inn i et inkluderende samfunn. Dette skal blant annet gjøres ved å senke terskler og barrierer som virker ekskluderende og forsterkende på funksjonsnedsettelsen. Med bakgrunn i innspill fra temaplanens høringsperiode, vil kommunen særlig ha fokus på å forbedre overgangene og kompetansen og bevisstheten blant ansatte om CRPD i praksis.

Naturmangfold

Temaplan for naturmangfold ble vedtatt av kommunestyret 20. juni 2023 (sak 45/23). Temaplanen er inndelt i 6 innsatsområder og har til sammen 24 strategier.

Viktige resultater og innsatser

Sårbare arter og naturtyper

- Alle intakte myrer i hele Asker er kartlagt. Til sammen er det registrert 178 myrer med restaureringsbehov. Sju restaureringsobjekter (3,9 prosent) har hele sin avgrensning innenfor statsgrunn og 11 har hele sin avgrensning innenfor kommunal grunn. Restaureringsarbeidet av Breimåsan har startet opp og fullføres i 2024. Arbeidet gjennomføres i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statens naturoppsyn.
- Det er gjennomført skjøtsel av følgende kulturbetingede naturtyper på kommunal grunn: Tre slåtteenger (Solli, Verket, Hvalstrand), en naturbeitemark (Slemmestadodden), en strandeng (Kuodden) og åpen grunnlendt kalkmark (Hvamodden).
- Fremmedarten kjempespringfrø er bekjempet på utvalgte lokaliteter langs Skitthegga/Årosvassdraget og langs Neselven. Fremmedarten kjempebjørnekjeks er bekjempet på ni lokaliteter.
- Fremmedarten stillehavsøsters er bekjempet på seks kommunale strender (Hvamodden, Holmenschjæret, Hvalstrand, Vollen, Beston og Sandspollen), samt innenfor ett verneområde (Skogerholmen). Til sammen ble 2,69 tonn stillehavsøsters fjernet.

Skog og kulturlandskap

- Landbruksforvaltningen har hatt økt fokus på kontroll av buffersoner mot vassdrag i jordbruket. Buffersoner mot vassdrag ble kontrollert hos 11 foretak. Det ble ikke oppdaget brudd på kravet til buffersone.
- Det er arbeidet med forvaltning av tilskuddsordninger som fremmer natur- og kulturverdier i jordbruket. Tilskuddsordningen «Spesielle miljøtiltak i jordbruket» (SMIL) hadde i 2023 en ramme på ca. 0,67 mill. kroner. Hovedandelen av tilskuddet gikk til tiltak som reduserer forurensing fra jordbruket (hydrotekniske tiltak), mens ca. 48 000 kroner gikk til tiltak som fremmer natur- og kulturverdier.

Livet i vann

- Miljørådgiving til landbruket er et prosjekt hvor hovedmålet er å redusere avrenning og erosjon fra jordbruksarealene i kommunen for å bedre vannkvaliteten i utvalgte vannforekomster og i Oslofjorden. Norsk landbruksrådgiving var engasjert til å holde grupperådgivninger for gårdbrukere i kommunen, Det ble gjennomført seks gruppesamlinger hvor 27 gårdbrukere deltok. I tillegg ble det arrangert tre markvandring/fagkvelder for gårdbrukere.

Samlet vurdering

Temaplan for naturmangfold skal bidra til at kommunen når målet om å verne om og sikre naturmangfoldet i Asker.

Det er siden planen ble vedtatt i juni 2023 arbeidet systematisk med å innarbeide strategiene i kommunens ordinære drift. Det pågår aktiviteter innenfor alle innsatsområdene, men ingen aktiviteter er så langt fullført.

Som en del av arbeidet med arealregnskap, jobber kommunen med å utarbeide digitale kart som synliggjør arealer med viktige naturverdier og behov for vern. Dette blir et godt verktøy for å sikre verdifull natur fremover.

Kommunen vil fremover prioritere og gjennomføre tiltak og aktiviteter innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer. Det vil bli søkt om eksterne tilskuddsmidler der det er relevant.

Status verbale vedtak

Årlig arbeidsmiljøpris i Asker kommune

Asker kommune jobber systematisk med ledelse, arbeidsmiljø, læring og kompetanseheving i tråd med føringene i temaplan for arbeidsgiverpolitikk.

Partssammensatt utvalg behandlet 6. juni 2023 sak om etablering av arbeidsmiljøpris i Asker kommune (sak 2/23). Det ble vedtatt å etablere en årlig arbeidsmiljøpris til utdeling internt i kommunen. Prisen skal deles ut én gang årlig, og første gang i 2024.

Arbeidsmiljøutvalget har gitt innspill til kriterier som skal legges til grunn for utdeling av prisen. Det er blant annet lagt vekt på at prisen skal stimulere til mer forebyggende og helsefremmende innsats. Vinneren av arbeidsmiljøprisen bør ha oppnådd vesentlig endring og/eller resultater etter en målrettet innsats det siste året.

Sommeraktiviteter for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Temaplanen På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt av kommunestyret i mai 2023. Temaplanen omhandler personer med nedsatt funksjonsevne, med et særlig fokus på utviklingshemmede. Planen tilrettelegger for at personer med nedsatt funksjonsevne kan delta aktivt i samfunnet gjennom selvbestemmelse, og oppleve medvirkning, inkludering og tilhørighet på lik linje med andre innbyggere i kommunen.

Det er videre nedsatt et tverrfaglig koordinerende arbeid for å samle aktører og harmonisere ferie- og sommertilbud til alle barn og unge i hele kommunen.

Kommunen har en egen tilskuddsordning for sommerferieaktiviteter. Frivillige lag og foreninger kan søke tilskudd til å arrangere ferie- og sommerferietilbud for barn og unge.

Det ble gitt en muntlig orientering om sommeraktivitetstilbud til barn og unge, inkludert tilbud til personer med funksjonsnedsettelse, i hovedutvalg for medborgerskap 15. februar 2024 og i hovedutvalg for oppvekst 19. mars 2024.

Aktive lokalsamfunn

Aktive lokalsamfunn er et praktisk og økonomisk samarbeid mellom idretten og kommunen. Målet er å skape styrket tilhørighet og fellesskap, og et økt aktivitetsnivå i lokalmiljøene. Tiltaket er rettet mot barn og unge.

Problemstillingen må sees i sammenheng med temaplan for oppvekst, arbeidet med å redusere utenforskap, temaplan for medborgerskap og temaplan Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker.

Å høre til – temaplan for oppvekst handler blant annet om viktigheten av å høre til i fellesskapet, ha venner og gode relasjoner i familien og nærmiljøet. Aktive lokalsamfunn er et konsept som bidrar til kommunens målsetting om at flere barn og unge skal oppleve at de hører til. Aktive

lokalsamfunn er et initiativ fra idretten, og realiseres i samarbeid mellom idrettslag, skoler og eksterne aktører.

Kommunen vil videreføre tilskudd til dette samarbeidet, slik at fellesskapende aktiviteter for innbyggerne kan opprettholdes. Mulighetene for utvikling av Aktive lokalsamfunn med tanke på andre målgrupper eller sektorer vil bli behandlet i ny politisk sak i 3. kvartal 2024.

Boligstrategi for unge

Asker kommune har i mange år arbeidet målrettet med å tilrettelegge for at unge voksne skal kunne bosette seg i kommunen. I kommuneplanens samfunnsdel forutsettes det at minimum 15 prosent av boligproduksjonen skal være rimelige boliger. Kommunen har i tillegg jobbet systematisk med ulike virkemidler rettet mot lavinntektsgrupper, for eksempel bruk av tilvisningsavtaler med gunstige grunnlån for utbyggere, samt egne prosjekter for utbygging av rimelige boliger for ungdom.

Asker har behov for en mer variert boligmasse, boliger i ulike prisklasser og å utvikle nye boformer. Det arbeides med en temaplan for bærekraftig boligutvikling som skal vedtas av kommunestyret våren 2024. Planen vil også omhandle temaet boliger for unge voksne og andre grupper i befolkningen som har ulike boligbehov. Et tettere samarbeid med næringslivet, samt å engasjere flere til å bidra til kommunens boligpolitiske målsetninger, er viktige temaer i planen.

Formannskapet behandlet i 4. kvartal 2023 sak om førstegangsbehandling av temaplanen. I denne forbindelse fikk formannskapet også en orientering om kunnskapsgrunnlag og relevant statistikk som ligger til grunn for arbeidet med planen.

Lavterskeltilbud til unge mellom 13 og 20 år

Asker kommune har ulike tilbud rettet mot barn og unge og deres familier. Dette inkluderer også en rekke lavterskeltilbud. Kommunedirektøren vil særlig vise til styrkingen av Ungkultur, herunder ungdomsklubbene. I tillegg til skolehelsetjenesten har Asker kommune også en egen helsestasjon for ungdom mellom 12 og 24 år. Tilbudet er gratis, og det er ikke nødvendig å bestille time. Videre har kommunen et forebyggende ungdomsteam som jobber med oppsøkende virksomhet, og som er tilgjengelig for både barn, unge og deres foresatte.

Barne- og familietjenesten har samtaletilbud, veiledning og kurs til barn, unge og foresatte. Tjenesten har også en mottakstelefon som er åpen hver ukedag. I tillegg har kommunen en lavterskel døgntelefon innen psykisk helse og rus.

Kommunedirektøren vil i løpet av 3. kvartal 2024 legge frem sak for hovedutvalg for oppvekst om orientering om lavterskeltilbud til barn, unge og deres foresatte.

Tofte samfunnshus

Forprosjektet for antikvarisk rehabilitering av Tofte samfunnshus har ikke startet opp.

Kommunedirektøren vurderer at det ikke er formålstjenlig å starte et forprosjekt med omfattende prosesser og medvirkning nå, da rehabiliteringen av Tofte samfunnshus i henhold til

kommunestyrets vedtak er utsatt med tre år. Dette fordi kommunen har erfaring med at behov kan endre seg over tid, og at nye tekniske løsninger også kan bli aktuelle.

Det er etter kommunedirektørens vurdering derfor mer formålstjenlig å gjennomføre forprosjektet nærmere byggestart. Midlene til forprosjektet opprettholdes, men utsettes i tråd med ny fremdriftsplan.

Fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser i Askerbadene

Kommunestyret behandlet i januar 2024 sak om omstilling og effektivisering, samt prisstruktur i svømmehallene (sak 2/24). Vedtaket innebærer å prøve ut en trappetrinnsmodell i fire faser for drift av Holmen svømmehall. Idretten og kommunen er enige om at det er fornuftig å prøve ut en slik ordning for å samle erfaringer før det eventuelt vurderes en fullskala anbudsutsetting av drift av vannflater.

Kommunedirektøren vil følge opp med en sak som beskriver hvordan en prøveordning med trinnvis opptrapping av frivillig drift av vannflater i Holmen svømmehall med evaluering før hver opptrapping kan gjennomføres.

Skolesvømming

Skolesvømming er et lovpålagt og prioritert tilbud i Asker. Det er viktig å ha en optimal organisering og ressursbruk for å gi barna en tilfredsstillende opplæring i tråd med opplæringsloven. Det er videre viktig med en god pedagogisk og faglig tilnærming, der skolesvømming er godt integrert i det øvrige opplæringstilbudet i skolene.

Grunnet innføring av trappetrinnsmodell for drift av Holmen svømmehall, er saken om skolesvømming noe forsinket. Kommunedirektøren vil i løpet av 1. kvartal 2025 legge frem sak om skolesvømming i Asker kommune for hovedutvalg for medborgerskap, hovedutvalg for oppvekst og formannskapet, basert på tidligere vedtatte kriterier. Saken vil også berøre om dette kan og bør settes ut som et tjenestekjøp.

Bedre busstilbud i hele Asker

Temaplan for samferdsel og mobilitet er en bredt anlagt temaplan for bærekraftig samferdsel og mobilitet i hele kommunen. Planen synliggjør dagens og fremtidens utfordringer, utviklingstrekk, satsinger og mål for samferdselspolitikken i Asker kommune.

Bærekraftige og samordnede transportløsninger er et sentralt mål i temaplanen. Planen belyser også kommunens påvirkningsmuligheter overfor samferdselsmyndighetene, og redegjør for dialogen med Ruter, Vy og andre aktører knyttet til transporttilbudet til innbyggerne. Det er viktig å tydeliggjøre kommunens behov opp mot kollektivtilbydne.

Temaplan for samferdsel og mobilitet ble førstegangsbehandlet i formannskapet i juni 2023, og har vært på høring. Planen skal endelig vedtas av kommunestyret i løpet av 2. kvartal 2024.

Bærekraftig idrett

Kommuneplanen, handlingsprogrammet og temaplanene bygger på FNs bærekraftsmål, og inneholder satsingsområder og strategier som skal bidra til at Asker kommune når sine mål.

Samarbeid med frivilligheten, næringslivet og andre aktører i sivilsamfunnet er vesentlig for å løse de samfunnsutfordringene vi står overfor. Idretten og frivillig sektor for øvrig gjør et svært viktig arbeid som støtter opp under de tre bærekraftsdimensjonene.

Kommunedirektøren la i april 2023 frem sak om bærekraftig idrett for hovedutvalg for medborgerskap (sak 18/23) og hovedutvalg for samfunnstjenester (sak 20/23). Saken redegjør for hvordan kommunen ønsker å tilrettelegge, samarbeide og bidra til idrettens arbeid med bærekraftsmålene. I tillegg redegjør saken for relevante planer og tiltak.

Velkommen til Asker!

Med bakgrunn i anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, vedtok formannskapet i januar at Asker kommune skal bosette 360 flyktninger i 2023 (sak 25/23).

Det ble i januar gjennomført en tematime for kommunestyret om kommunens arbeid med mottak og bosetting av flyktninger fra Ukraina. Det ble holdt presentasjoner fra virksomhetene Inkludering og mangfold, NAV Asker og Velferdsforvaltningen. Videre ble det orientert om driften av akuttmottaket på Filtvet.

Asker kommune mottok i mai en justert anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om å bosette 435 flyktninger i 2023. Formannskapet vedtok i august å imøtekomme anmodningen (sak 136/23).

Ved utgangen av året hadde kommunen bosatt 329 flyktninger av årets anmodning, samt 43 flyktninger knyttet til familiegjenforeninger. 60 prosent av de bosatte flyktningene var fra Ukraina.

Det har vært krevende å skaffe til veie nok boliger til flyktningene. Asker kommune forsøker primært å bosette flyktninger i boliger i privatmarkedet. Det kan fremover også bli nødvendig å benytte en større del av den kommunale boligmassen for å få bosatt det antallet flyktninger som kommunen har forpliktet seg til.

Høringsinnspill/medvirkning. Hvordan når man ut til de planer og saker skal gjelde for

Asker kommune har et mål om å engasjere og involvere innbyggerne i samfunnsutviklingen, og har en variert verktøykasse for medvirkning. De ulike formene for innbyggermedvirkning er beskrevet i sak til formannskapet i desember 2021 (sak 240/21). Saken var en oppfølging av temaplan for medborgerskap.

Kommunedirektøren legger til grunn at metodikken for medvirkning må tilpasses ulike befolkningsgrupper, formål og ulike typer planer og saker. Asker kommune følger plan- og

byggningslovens krav om medvirkning og høringer. Kommunen har i tillegg erfaring med gjennomføring av folkemøter, dialogmøter og workshops knyttet til temaer i kommuneplanen, jf. egen plan for medvirkningsprosesser i kommuneplanarbeidet.

Det er videre utarbeidet nye informasjonsbrev for varsling av arealplaner, samt brev til innbyggere om nye reguleringsplaner i deres område. I tillegg arbeides det med å utvikle kommunens nettsider for å synliggjøre og forenkle hvordan innbyggerne kan påvirke. Dette inkluderer også å utvikle en abonnementsfunksjon der innbyggere kan få varsel om saker i eget nærområde.

Formannskapet behandlet i september 2023 sak om status for arbeidet med digitalisering og forenkling av innspill og medvirkningsprosesser i plansaker etter plan- og bygningsloven (sak 151/23). Det er også vedtatt en sak om barn og unges talsperson i plansaker. Denne ordningen vil i enda større grad sikre barn og unges involvering i samfunnsutviklingen i Asker.

Eldre kraftverk

Kommunedirektøren vil i 2024 kontakte lokale historielag og anmode dem om å utarbeide en oversikt over nedlagte kraftverk, inkludert tilstand og eierforhold knyttet til de ulike kraftverkene. Tjenestoområde Samfunnstjenester kan gi historielagene veiledning ved behov.

Kommunedirektøren vil i løpet av 4. kvartal 2024 invitere historielagene til å gi formannskapet en orientering om resultatet av arbeidet med å kartlegge nedlagte kraftverk, deres eierforhold og tilstand mm.

Gratis meningokokkvaksine for elever i videregående skole

Elever på videregående skoler med bosted i Asker betalte tidligere ikke egenandel for meningokokkvaksine. Som en del av omstillingen i tjenestoområde Oppvekst høsten 2022, ble det innført egenbetaling for vaksinen.

Bærum kommune vedtok i 2022 å innføre gratis meningokokkvaksine for elever på videregående skoler bosatt i Bærum. Det er et ønske om felles praksis i Asker og Bærum rundt dette. Formannskapet vedtok derfor i februar 2023 at meningokokkvaksine skal tilbys uten egenandel for elever på videregående skoler med bosted i Asker (sak 33/23).